

VEČERNIK

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Leto XIV.
Štev. 134

TELEFON UREDNIŠTVA: 25-67
UPRAVE: 25-67 in 28-67
POSLOVALNICA CELJE, Prešernova 3, tel. 280
TELEFON LJUBLJANA: 46-91

Maribor 15., 16. junija 1940

NAROČNINA NA MESEČ
Prelema v upravi ali po pošti 14 din.
Dostavljen na dom 16 din, tujca 30 din.
POSTNI ČEKOVNI RACUN: 11.400

Cena
din 1.—

Tretja faza boja za Francijo

Tudi po nemškem vkorakanju v Pariz se boji nadaljujejo - Angleži mečejo vse svoje sile Francozom na pomoč - „Dokler govori orožje, Nemčija ne bo govorila o miru“ - Odmev padca Pariza v Londonu

BERLIN, 15. junij, Ass. Press. Otto Dietrich, Hitlerjev osebni tajnik za časnikarstvo, je izjavil predstavnikom tujega tiska, da gleda Hitler na zavzetje Pariza, ki je povzročilo razumljivo veselje v Nemčiji, samo kot dogodek na poti splošnega zavzetja. Ta pot, pravi Hitler, bo pokazala konec prevlade plutokracije. Dietrich je zaključil: Dokler govori orožje, Nemčija ne bo govorila o miru.

LONDON, 15. junija. Reuter. Včerajšnji dan ni bil le črn dan za Pariz, ampak tudi za London. Že več dni so Londončani z zaskrbljenostjo pričakovali tega udarca, in mnogi so si želeli, da bi bil ta udarec namenjen raje Londonu, kakor Parizu, ki pomeni Francozu vse. Pa tudi Angležu pomeni Pariz simbol človečanstva. Zato je včerajšnji dan bil udarec tako za Anglijo kakor za Francijo. S tem v zvezi se je občutila koincidenca veličastnih govorov treh vidnih državnikov za hoda: Reynauda, Churchilla in Roosevelta. Vsi trije možje so istega kova. Zato so imeli njihove izjave po vseh treh državah odgovarjajoči odmev. Zlasti besede zagotovila angleške vlade, ki ga je sestavil Churchill: »Ne bomo se preje vrnil z boja preden si ne bo Francija opomogla in preden ne bodo osvobojeni ostali narodi.« Angleži pričakujejo še lučnejši dnevi in tednov, vendar to na njihovo odločnost, vztrajnost do konca, ne bo vplivalo. Minister Simon je sinoči dejal, da bo ta vojna končala z zmago zaveznikov, ali pa bo trajala večno.

Nemško uradno poročilo

strahja storila vse za rešitev Francije.

BERLIN, 15. junija. DNB. Včeraj ob 12.06, uri je bila z Eiffelovega stolpa zneta francoska trikolora in dvignjena zastava s križastim križem. Pred Dome des Invalides, kjer je Napoleonov grob, ju postavljena nemška častna straža. Tudi pred versailleskim gradom stoji nemška častna straža.

BERLIN, 15. junija. DNB. Vrhovno poveljstvo poroča iz glavnega stana vodje rajta: Drugi del velikega bojnega pohoda na zahodu je končan. Odpor severne francoske fronte je zlomljen. Selno smo navzdol od Pariza prekoricali v širokem pasu. Ob morju smo zavzeli Le Havre. Sovražnik se umika na vsej fronti od Pariza do Maginotove črte pri Sedanu. Naše motorizirane čete so izvršile več predorov in preprečile sovražniku umik. Tu pa se je sovražnik rešil z begom, prepustivši nam ves bojni material. — Nemške pehotne divizije so preblele sovražne položaje pri Parizu. Sovražnik ni imel več dovolj moči, da bi branil francosko metropolo. Naše zmagovalne čete so pričele tako včeraj dopoldne kora-

kat v Pariz. Istočasno smo dospeli z Marne na južni rob Argonskih gozdov. V naskoku smo zavzeli višavo 304 severno vzhodno od Verduna. Prav tako je zavzeto mesto Montmedy, najmočnejši opehni steber Maginotjeve črte. Pričelo se je tretje razdobje vojne, t. j. preganjanje sovražnika do popolnega uničenja. Naše čete so prešle tudi na odseku reke Saare v napad proti Maginotjevi črti. Dasi je bilo vreme slabo, je naše letalstvo vendarle pomagalo pri operacijah na kopnem ter bombardiralo in obstreljevalo sovražne postojanke, kolone, transporte itd. Razrušila so dalje več letališč, železniških postaj in prog vzhodno od Marne. V bližini Le Havrea smo potopili dve transportni ladji in poškodovali tri. Proti letalsko topništvo je pa potopilo šest sovražnih transportnih ladij in več poškodovale. Sovražnik je izgubil 19 letal, mi pa dve. Neka naša podmornica je potopila angleško pomožno križarko »Sotostown« s 17.000 tonami, neka druga pa je severno od Hebridov topodirala neko tovorno ladjo z 12.000 tonami.

BERLIN, 15. junija. Reuter. Čim je bila objavljena vest o vkorakanju nemških čet v Pariz, je vodja Hitler odredil, da

morajo biti vse hiše v državi tri dni okrašene z zastavami in vsak dan morajo zvoniti vsi zvonovi vsake četrt ure.

Nove angleške čete v Franciji

LONDON, 15. junija. Reuter. Pojava novih angleških čet na francoskih tleh tekom zadnjih dni je vtila francoskim četam novega poguma tako, da so z velikim elanom začele s protinapadi, kar je prišlo do izraza tudi v francoskem vojnem komunikatu. Angleške čete so sijajno oborožene ter so na podlagi izkustev iz flandrijskih bitk dobile novo izpopolnjeno opremo. Novim armadam, ki so sestavljene iz novih čet, je pridodan tudi velik kontingent izkušenih borcev iz Flandrije. Železniški vagoni, ki so prevažali te čete v Francijo so imeli značilne napise. Največ je bilo pušic z napisom: »Proti Italiji«.

drijskih bitk dobile novo izpopolnjeno opremo. Novim armadam, ki so sestavljene iz novih čet, je pridodan tudi velik kontingent izkušenih borcev iz Flandrije. Železniški vagoni, ki so prevažali te čete v Francijo so imeli značilne napise. Največ je bilo pušic z napisom: »Proti Italiji«.

Angleško vojno poročilo

NEKJE V FRANCII, 15. jun. Reuter. Vrhovno poveljstvo je sinoči javilo, da se bitka na vsem odseku od morja do Ardenov nadaljuje. Na nekaterih točkah so spopadi manj srditi. Umik pariške armade se je izvedel v redu, po točno določenem načrtu. Francoske čete so večkrat prešle v protinapad. Zahodno od Saare je sovražnik, podprt s tanki, izve-

del več napadov, bli pa je zavržen z velikimi izgubami. V noči od 13. na 14. junija je posebna skupina letal bombardirala vojaške naprave in rezervoarje nafte po Benečiji. Druga skupina letal je metala istike nad Rimom. Francoske in angleške vojne ladje so bombardirale železniške proge in vojaške naprave ob italijanskem primorju.

Angleški opis položaja

LONDON, 15. junija. Reuter. Nemci so v Parizu. Toda bitka na vsej fronti od morja do Maginotjeve črte se nadaljuje. Francozi so včeraj na več krajih izvršili protinapade. Drugi ekspedicijski zbor angleške armade že ves teden neprestano dohaja preko Kanala v Francijo. In sicer v takih množinah, da je to komaj še v skladu z domačo varnostjo na angleških otokih. Angleško vojaštvo gre takoj v bojno črto in je včeraj prevzelo že celo francosko levo krilo od morja do bližine Pariza. Nove angleške čete so še bolj prvovrstno opremljene kakor I. BEF v Flandriji. Sinočnji francoski vojni komunikale omenja, da so bili »napadi vzhodno od reke Saare odbiti«. Mišljen je s tem velikanski frontalni napad na Maginotjevo linijo, ki se je pričel včeraj ob zori. Francozi so ga s strahovitim avtomati-

čnim artilerijskim ognjem zavržili z ogromnimi zgubami za Nemce. Na Marni je prispeel nemški naval že do 70 km jugozahodno od Verduna. Dalje proti zahodu pa so Nemci pridrieli celo že 126 km jugovzhodno od Pariza do kraja Renincy. — Neoziraje se na to, pa se Weyganova armada povsod v redu umika. Včeraj zjutraj so začeli ropotati nemški tanki in motorizirane čete skozi pariške bulevarje in po Elizejskih poljih. Prebivalstva, ki je do ene tretjine vendar ostalo v mestu, ni bilo na spregled. Ostalo je doma za spušenimi zastori ali pa v trgovinah za spušenimi roloji. Le policija je stala po ulicah. V Parizu sta ostala samo pariški kardinal Suhard in ameriški veleposlanik Bullitt. Radi neprestanih bombnih napadov so včeraj izpraznili tudi mesto Tours.

Spopadi na italijanskih frontah

Italijansko uradno poročilo bo izdano šele popoldne - Angleži in Francozi poročajo o letalskih napadih, spopadih v kolonijah in akcijah na morju

MILAN, 15. jun. Stefani. »Corriere della Sera« poroča, da nadaljnji odpor francoskih čet nima več pomena, ker je vsa inicitativa v rokah Nemcev. Akcije Italije naravno v četku ne morejo biti tako strelovite, kakor so nemške. Tudi ni pričakovati operacij širšega obsega. Nemške sile so bile koncentrirane le na enem bojišču, medtem ko morajo biti italijanske čete razporejene na raznih krajih. Čimbolj se bodo operacije razvijale dalje, tem jasnejša bo slika. Italija se skupaj z Nemci bori za pravico svetaino novo lice Evrope. Italija in Nemčija, ki sta morali prenašati mnoge krvave versajškega miru, se borita proti temu miru, nočeta pa svetu vsiliti novega Versaillesa.

REM, 15. junija. Stefani. Današnji italijanski vojni komunikale bo izdan šele ob 3. popoldne.

Napad na Trst in Tržič

TRST, 15. junija. Ass. Press. Po polnoči v noči od četrtega na petek so se nenadoma pojavila nad Trstom sovražna letala. Zavezniki bombniki so bombardirali tržaško pristanišče in ladjedelnico. Bombardiranje je trajalo eno uro in četr, nakar so se letala oddaljila. Napad je bil izvršen popolnoma nepričakovano. Med bombardiranjem je stal na kolodvoru pri Sv. Andreju vlak, namenjen proti jugoslovanski meji. Potniki so takoj zbežali z vlaka in se poskrili. Neka bomba je eksplodirala nedaleč od samega kolodvora in kosj bombe so prileteli tudi na peron.

MARSEILLE, 15. junija. Havas. V noči od četrtega na petek so francoski bombniki bombardirali več pristanišč in naprav v Beneškem in Tržaškem zalivu, med drugim tudi pristanišče, ladjedelnico in rafinerijo v Trstu in povzročili veliko škodo. Vsa letala so se vrnila nepoškodovana.

LONDON, 15. junija. Reuter. Angleška letala so v noči na petek bombardirala ladjedelnico v Tržiču v Tržaškem zalivu. Na ladjedelniške naprave je bilo vrženih več težkih bomb, ki so povzročile veliko razdejavanje.

ANGLEŠKE BOJNE AKCIJE

LONDON, 15. junija. Reuter. Zavezniška letala so včeraj bombardirala kraje v beneškem zalivu. Pri Benetkah so bombardirala in zažgala petrolejske rafinerije in skladišča. Južnoafriško letalstvo je bombardiralo Kismajo v Italijanski Somaliji, kjer je zažgalo letališče, hangarje ter pripravilo do molka protiletalske baterije. Vsa letala so se vrnila. — Angleška letala so bombardirala dolgotrajno Cuprazzo v Libiji ter Assal ob Rdečem morju. Pri tem so uničila 1 letalo, 3 so zažgala, prav tako pa tudi več poslopij in tovornih avtomobilov. V Keniji so se pridružile južnoafriške čete angleškim ter so pri napadu na Nairobi uspešno obstreljevale italijanske postojanke, pri čemer so ujele 2 vojaka. Italijani pa so s svojimi letali napadli osemkrat Malto pri čemer sta bila ubita 2 mornarja, 8 oseb je bilo ranjenih, a materialne škode je malo, ter trikrat Aden pri čemer je bilo 1 italijansko letalo sestreljeno ter 2 moža posadke ujeta, drugo letalo pa je bilo težko poškodovano. Italijani so brezuspešno napadli dve vasi v Sudanu.

ANGLEŠKE POMORSKE AKCIJE

LONDON, 15. junija. Reuter. Čeprav je britansko sredozemsko vojno brodovje že od 10. junija na preži, se mu doslej še ni posrečilo naleteti na katere koli večje italijanske pomorske sile. Zato se je angleška mornarica morala zadovoljiti z napadi na italijanske podmornice, pomorska oporišča ter na mine. Tako je pri predvčerajšnjem napadu na Tobruk v Cirrenaiki angleško brodovje zažgalo tam usidrano 30 let staro 9000tonsko italijansko križarko San Giorgio ter 2 podmornici. Tudi ob Gibraltarju je angleška eskadra napadla italijanske podmornice, od katerih se je ena zatekla v špansko pristanišče Algeciras, druga pa v špansko pristanišče Ceuta. Oba sta bili internirani. Francosko brodovje je včeraj obstreljevalo italijansko pomorsko oporišče ter italijanske železniške proge ob obali. Angleško brodovje je ob obali Egipta položilo veliko število sovražnih min.

LONDON, 15. junija. Reuter. Italija je od vstopa v vojno izgubila 210.855 ton trgovskih ladij.

NOVI NAPADI NA MALTO

LA VALETTE, 15. junija. Reuter. Italijanski bombniki so hoteli napasti neko angleško vojno ladjo, šest milj daleč od Malte. Napad ni uspel, ladja sploh ni bila zadeta. Angleški mornarji so z obstreljevanjem iz protiletalskih topov prisilili italijanska letala v beg. Včeraj so italijanska letala v beg. Nadaljevanje na 2. strani

Ugibanja o mirovnih akcijah

Anglija bi se tudi po kapitulaciji Francije vojskovala dalje — V Londonu ne izključujejo možnosti, da bo Nemčija že v kratkem stavila mirovno ponudbo — Hitlerjeva izjava Wiegandu

LONDON, 15. junija. Ass. Press. Velika Britanija bo sprejela vsako francosko vojaško ali politično akcijo, mislijo v diplomatskih krogih Londona. Če pa bi bila Francija izgubljena, se bo Anglija naprej borila proti Nemčiji. Diplomati tudi mislijo, da bo Nemčija pristala na morebitno francosko mirovno ponudbo, toda Nemčija bo postavila vojne pogoje kot svojo ceno za končanje vojne v Franciji.

LONDON, 15. junija. Reuter. Tajnik informacijskega ministrstva Nicholson je večeraj napovedal, da bo Nemčija verjetno le oni stavila novo mirovno ponudbo, češ da vojna akcija Nemčije ni naperjena proti francoskemu in angleškemu narodu marveč, da želi doseči le splošno razorožitev in izročitev kolonij. Nemčija bi v tem primeru imenovala vladi v Parizu in Londonu ter bi zahtevala izročitev britanskega brodogradnje. Toda, je nadeljeval Nicholson, v Parizu prav dobro vedo, da se mora motorizirani naval ustaviti v doglednem času že zaradi pomanjkanja bencina. Med tem pa se bo Francozom že posrečilo vkopati se v jarke ter tako dočakati po-

moč, ki je že na poti z vseh strani. Vojna se bo pa itak odločila na morju in v zraku.

HITLERJEVA IZJAVA WIEGANDU

NEW YORK, 15. junija. DNB. Ameriški publicist Karl. v. Wiegand objavlja razgovor s Hitlerjem, v katerem pravi med drugim: Stališče vodje Nemčije je: Ameriko Američanom, Evropo Evropecem! To je vzajemna Monroeva doktrina, ki naj zagotovi večni mir med Starim in Novim svetom. Hitler je ogorčen ožigosal laži, češ, do hoče ogroziti tudi Ameriko. Misel pohoda Nemčije preko morja, zraka ali s pomočjo pete kolone v Ameriko je blodna. Nemčija ni nikoli imela teritorialnih ali političnih interesov na ameriški celini. Program ameriškega oboroževanja se nas ne tiče. Sam sem opravil največjo oborožitev, ki jo je kdaj videl

svet, zato se ne interesiram za fantastične vesti, ki ne razlikujejo fantazij od stvarne resnice. Vse pošiljke, ki jih Amerika daje zaveznikom, pa naj bodo še večje, ne morejo izpremeniti izida vojne. Dogodki bodo pokazali, da je res tako. Opozicije v tujih državah nimajo nikakih zvez z Nemčijo. Nasprotniki bodo izgubili to vojno. Nikoli nisem imel namena, uničiti Velike Britanije. Uničili jo bodo lastni narodi. Vojna bo odpravila kontrolo morja. V Sredozemlju Nemčija nima teritorialnih interesov. Vprašanje »angleške meje na Renu« bomo temeljito razčistili po vojni, tako da ne bodo angleški politiki več pomišljali nanjo. Temeljna načela novega miru bodo slonela na življenjskih potrebah velikih narodov. Odstraniti bo treba vse klike, ki hujskajo narode med seboj.«

Nadaljevanje s 1. strani!

janski letalci osemkrat krožili nad Malto. Materialna škoda je majhna, dve osebi sta ubiti. Eno italijansko letalo je bilo sestreljeno.

PREGANJANJE LADIJ

MADRID, 15. junija. Reuter. Italijanska podmornica, ki so jo preganjale angleške vojne ladje, se je zatekla v špansko luko Algeciras. Angleške vojne ladje so tudi napadle italijanski tovorni parnik »Edda« 6107tonski parnik je pri Tenerifi nasedel na peščino in obležal na obali Kanarskih otokov.

ALARM V ALEKSANDRIJI

ALEXANDRIJA, 15. junija. Reuter. V mestu je bil dan predvčerajšnjim prvi alarm, ki je trajal le pol ure. Nad mestom je bilo proglašeno obsedno stanje. Italijanska letala so napadla Berbero v Britski Somaliji, vendar brez škode.

ODHOD MAZZOLINIJA

KAHIRA, 15. junija. Reuter. Italijanski poslanik v Egiptu grof Mazzolini je z vsem osebjem zapustil Kairo in odpotoval čez Palestino in Balkan v Rim.

Ruski in romunski pritisk na Turčijo

CURIH, 15. junija. Ass. Press. V diplomatskih in novinarskih krogih spremljajo z največjim zanimanjem razvoj položaja na Balkanu in v južnovzhodni Evropi sploh. Kakor se zadržuje, obstaja zelo živahna diplomatska aktivnost med Ankarom, Moskvo, Bukaresto in Atenami. Romunija namerava poslati v Moskvo posebno delegacijo, katere naloga naj bi bila urediti vsa vprašanja, ki obstajajo med Romunijo in Sovjetsko zvezo. Govori se celo o možnosti sklenitve nenapadnega pakta. Tudi med Bukaresto in Ankarom so živahni stiki. Kakor Sovjetska zveza, si tudi Romunija prizadeva pridobiti Turčijo za to, da ostane nevtralna.

ANKARA, 15. junija. Stefani. V turških gosp. larskih krogih demantirajo vest, razširjeno s strani angleške propagande po listih in radiu, da so bili prekinjeni trgovski stiki med Turčijo in Italijo. Bil je nasprotno dosežen celo nov sporazum med obema državama, ki predvideva promet 21 milijonov turških lir.

ANKARA, 15. jun. Reuter. Narodna republikanska stranka je odobrila politiko vlade glede na trenutni položaj. — Uradni komunikacije bo v kratkem objavljen. Sodijo, da bo Turčija obdržala stanje na osnovi sporazuma z zavezniki in počakala nadaljnjih dogodkov.

Španci zasedli Tanger

TANGER, 15. junija. Reuter. Včeraj je 1200 španskih marokanskih vojakov zasedlo Tanger. Položaj je miren. O okupaciji mednarodnega mesta Tangerja je španska vlada vnaprej obvestila vse zainteresirane sile, t. j. Francijo, Anglijo in Italijo. Španci so utemeljili okupacijo s potrebo po zaščiti nevtralnosti Tangerja, ohranitvi popolnega miru v mestu in okolici.

TANGER, 15. junija. Reuter. 1200 španskih marokanskih čet je zasedlo špansko koncesijo v mestu v imenu sultana španskega Maroka, češ da je to potrebno za zavarovanje nevtralnosti mesta. Francoska vlada je bila o tem preje obveščena in je dala svoj pristanek. Ostale mednarodne koncesije v luki še dalje obstajajo.

MADRID, 15. junij, Ass. Press. Ko se je zvedelo na ulicah, da so marokanske

čete zasedle Tanger, so nastale demonstracije, pri katerih so se slišali klici: »Gibraltar Španiji!«. V diplomatskih krogih pa se vendarle misli, da je Franco zasedel Tanger z dovoljenjem Francije, Anglije in Italije.

LONDON, 15. junija. REUTER. »The Times« pišejo, da je špansko novo stališče »nevojskovanja« v marsičem podobno stališču Italije pred vstopom v vojno. Z ozirom na gospodarske razmere, ki vladajo v Španiji, in na izčrpanost po državljanski vojni, bi pa bilo pretirano misliti, da pomeni to stanje že uvod v vstop Španije v vojno proti zaveznikom. Pač pa se opaža, da pričinja španski tisk vedno večjo kampanjo proti zaveznikom.

Boji v zraku in na morju

LONDON, 15. junija. Reuter. Angleško letalsko ministrstvo javlja: Formacije srednjih bombnikov so tudi včeraj ves dan bombardirale nemške dovoze vzdolž cele fronte. Zlasti novo postavljene pontonske mostove na Seini vzhodno od Rouena. Pogrešamo 5 letal. Ponoči pa so težki bombniki uspešno napadli nemško zelede od Rouena do Maginotove črte. Uničevali so mostove, bencinska skladišča, kolone ter zažigala gozdove v katerih so se zatekle nemške čete. Eno letalo se ni vrnilo.

NEKJE V FRANCJI, 15. junija. Havas. Letalsko ministrstvo javlja, da so letala večeraj nadaljevala z bombardiranjem sovražnega zaledja. Uspešni so bili tudi na padu na tankovske kolone, ki so bile na poti na bojišče.

LOONDON, 15. junija. Reuter. Admiraliteta je objavila, da je RAF pri bombnem napadu na nemško 26.000 tonsko linijsko ladjo Scharnhorst s težko bombo zadela ladjo v dimnik in gre verjetno še za drugi zadetek. Istočasno javlja izgubo ene svoje pomožne križarke.

Italijanske informacije iz Francije

GENOVA, 15. jun. Stefani. Danes večer bo seja francoske vlade, na kateri se bo razpravljalo o Rooseveltov odgovoru. Z druge strani se je izvedelo, da ameriški veleposlanik Bullitt ni ostal v Parizu kot varovalec francoskih interesov na okupiranem ozemlju. Nekaj francoskih listov, ki so prenehali izhajati v Parizu, je ponov

no izšlo v različnih provincijskih. Tudi provincijski listi so izšli, vendar samo na enem listu. Govorijo tudi, da bo maršal Petain namestnik Reynaudov. Da bi francoska vlada ohranila ceste samo za vojaško uporabo, je prepovedala vsak promet civilistov, ki morajo ostati na svojih mestih tudi, če so prišli Nemci.

Komentarji anglaških listov

LONDON, 15. junija. Reuter. Angleški listi odobravajo prostovoljno zapustitev Pariza, ker francoska prestolnica nima strateškega pomena za obrambo. Važno je dejstvo, da je umik Weygandove vojske izveden v popolnem redu na obeh straneh Pariza in v Champagne. Vkorakanje Nemcev v Pariz ne bo imelo vpliva na tretjo veliko bitko, ki se pripravlja.

Pariz je eno največjih žarišč civilizacije, ki ne bo nikoli ugasnilo. Duh, ki je zasenčil svet, tli v srcih pogumnih francoskih borcev in nezlomljivem narodu. Pariz lahko izdrži suženjstvo v nadi, da francoske armije niti malo niso zlomljene. Tudi na tleh za Parizom se bo še dalje izkazal veliki duh Clemenceaua.

Obljube dominionov Franciji

LONDON, 15. junija. Reuter. Vsi štirje angleški dominioni so Franciji že večeraj obnovili zagotovilo popolne pomoči do konca. Tako je v imenu svoje vlade kanadski ministrski predsednik Mackenzie King sporočil francoski vladi, da ves kanadski narod spoznava skrajno potrebo najne pomoči Franciji, kateri s tem stavlja na razpolago vse svoje rezerve. Prav tako je general Smuts v imenu Južne

Afrike obnovil zagotovilo polne pomoči Južne Afrike Franciji. Enaki zagotovili sta večeraj oddali tudi vladi Avstralije in Nove Zelandije.

MELBOURNE, 15. junija. Reuter. Predsednik avstralske vlade je poslal Reynaudu kablogram, da odobrava angleško deklaracijo glede popolne pomoči Anglije Franciji in obljubila, da bo tudi Av-

Francoska vlada v Bordeauxu

BORDEAUX, 15. jun. Havas. Večina članov francoske vlade je dospela sinoči v Bordeaux. Seja vlade bo danes ob 18. Reynaud bo najbrže poročal o odgovoru Rosevelta na njegov apel za pomoč.

ANGLEŠKA ODLIKOVANJA

LONDON, 15. junija. Reuter. Angleški kralj je odlikoval z redom hlačne podveze francoskega admirala Abriaia ter 3 francoske generale, med njimi tudi generala Blancharda, ki so se vsi izkazali v Dunkerqueu.

HOLANDIJA IN ITALIJA

NEKJE V FRANCJI, 15. junija. Reuter. Francoski radio javlja, da je holandsko poslaništvo sprejelo zahtevo Italije, naj holandski poslanik zapusti Rim. Poslanik je res odšel, čeprav Italija Holandiji ni napovedala vojne. Prav tako so vsi italijanski konzuli v Holandski Indiji odpoklicani.

FRANCOSKO NAROČILO V AMERIKI
NEW YORK, 15. jun. Reuter. Francoska vlada je podpisala pogodbo za vojne dobave v vrednosti več milijonov dolarjev.

Rooseveltova izjava

WASHINGTON, 15. jun. Reuter. Preziden Roosevelt je izjavil, da bodo USA nudile zaveznikom vsako možno pomoč. Včeraj je zavezniška komisija za vojne nabave prevzela ogromno količino topov.

WASHINGTON, 15. jun. Ponovni apel Reynauda je prispel sinoči v Washington. Zunanji minister Hull ga je takoj poslal v Belo hišo, kjer je dolgo časa konferiral z Rooseveltom.

Neprekinjeno delo v Angliji

LONDON, 15. junija. Reuter. Delo v tovarnah za izdelavo vojnega materiala vseh vrst gre z nezmanjšano silo dalje. Delavci delajo noč in dan brez nedeljskega počitka, brez dopustov in počitnic. Vsi se zavedajo, da je treba doprinesiti skrajne osebne napore, ker nulnost položaja to zahteva in pa, da zaščitijo svoje najbližnje na fronti. Kralj je večeraj inspiciral čete, predno so odšle v Francijo.

OBNOVITVENA RAZSTAVA

MADRID, 15. junija. DNB. V Madridu so odprli razstavo, ki prikazuje v slikah obnovitvena dela Španije.

JAPONSKA ZASTOPSTVA

LONDON, 15. junija. Reuter. Japonska vlada je opustila angleškega in francoskega veleposlanika v Tokiu, da bo odslej

Angleška kraljica Francozinjam

LONDON, 15. junija. Reuter. Sinoči je spregovorila na angleškem radiu angleška kraljica francoski ženi. Svoj govor je začela z globoko pretresnim glasom. Uvodoma se je poklonila brezprimernemu junaštvu francoskega vojaka ter požrtvovalnosti poveljnikom. Predvsem pa se je zahvalila francoski ženi, ki je dala tem junakom življenje ter tako pri-

pomogla k obrambi ne le Francije, temveč celega sveta. To tiho trpljenje francoske žene in njeno žrtvovanje je tista sila, ki bo omogočila boljše dni, ki bo omogočila zmago. Kraljica je končala svoj govor, ki ga je imela v francoščini, z zagotovilom neomajne zvestobe angleške žene francoski ženi.

Japonska zastopala nemške interese v Tiencinu in Šanghaju ter italijanske interese v Colombo in v Keniji.

IZMENJAVA NA ŠVICARSKI MEJI

DOMODOSSOLA, 15. jun. Ass. Press. Posebni vlak, v katerem je bil francoski veleposlanik v Rimu André Francois Poncet, člani veleposlaništva ter 280 drugih Francozov, čaka na švicarski meji že dva dni na prihod italijanskega veleposlanika v Parizu ter okoli 500 Italijanov iz Francije.

ZBIRANJE ABESINCEV

NEW YORK, 15. junija. Ass. Press. Mnogo desetisoč Abesincev je že zbranih ob meji Abesinije ter so poslali njihovi vodje Haili Selasiju v London poziv naj prevzame nad njimi vrhovno poveljstvo.

HOLANDCI DEMANTIRAJO

LONDON, 14. junija. Reuter. Nizozemska vlada zanika, da bi se bilo na Javi izkrcalo 2000 angleških vojakov.

Mariborska napoved. Oblačno, vetrovno in nestanovitno vreme. Toplota se ne bo mnogo spremenila. Včeraj je bila najvišja toplota 25,4, danes najnižja 15,8, opoldne 22,5.

Borza, Curih, 15. VI. Beograd 10, Pariz 9,35, London 16,45, Newyork 4,46, Milan 22,50, Berlin 178¼, Sofija 3, Budimpešta 79, Bukarešta 2,25.

Tri vrata, trije braniki Sredozemskega morja

Gibraltar, Suez in Dardanele, tri kočljive točke v sedanjem sredozemskem sporu Italija in njeni nasprotniki - Pomorske sile imperijev v „velikem jezeru“ treh celin

Glavna značilnost Sredozemskega morja so trije njegovi tesni prelivni, katerih vsak vodi zase v nov svet. Iz gibraltarskega grla se pretaka gospodarsko in politično življenje Sredozemlja na široki Atlantik zahodne obale Evrope in dalje v vse tri Amerike. Skozi Sueški kanal pljuska močna prometna žila v Indijski ocean in dalje v Indomezijo, Avstralijo in primorje Daljnega vzhoda. Mani široko, zato pa nič manj pomembnejše je obzorje, ki se odpira po prehodu Dardanelske ožine. Tu se odpira prometno-političnemu udejstvovanju prostran svet, ki sega do mej Evrazije, globoko v notranjost Sibirije in pokrajini južno od njih.

Vsa tri izhodišča Sredozemlja so tedaj pomembna vez dežel ob tem morju z zunanji svetom. Obenem pa grozeče zaprija vrata za vsakogar v primeru vojne na tem področju Evrope. Tako se je z vstopom Italije v evropsko vojno na mah prevesilo miroljubno težišče ob vseh treh ožinah v vprašanje, kako se bodo zvrstili trgovinski stiki vojskujočih se kakor nevtralnih držav skozi prelive, katerih direktno ali indirektno vladajo Angleži. Obenem s tremi vrati Sredozemlja je močno stopilo v ospredje vprašanje strategičnega ravnovesja med Italijo in zavezniki, vprašanje, ki bo prvič v zgodovini pokazalo, v koliki meri se dajo vladati temu delu Evrope posamezni odseki s pomočjo moderne vojne tehnike.

Sredozemsko morje je v strategičnem in političnem pogledu najkočljivejši del sveta. V zahodnem njegovem delu imajo zavezniki svoja oporišča v Gibraltarju, Toulonu, Oranu, Mers el Kebiru in v Casablanci. Sistem luk v zvezi z naklonjenostjo Portugalske Anglije dopušča na tem delu premoč zaveznikov.

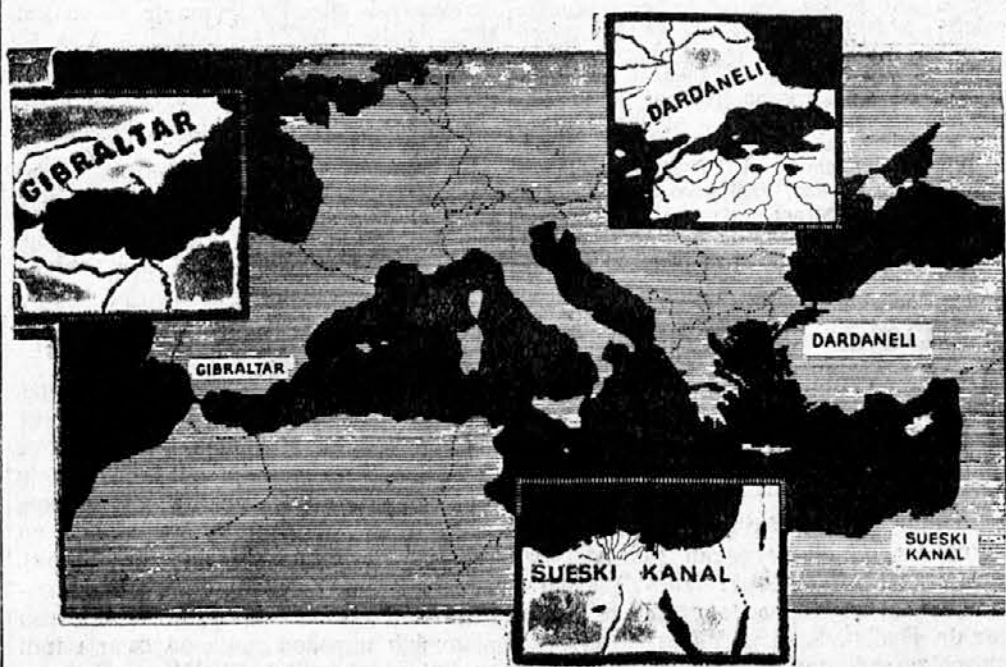
Posebno važen je Oran ter nova francoska vojna luka, ki so jo zgradili v bližnjem Mers el Kebiru. To pristanišče ima ločene bazene za torpedovke, podmornice in hidroplane. 40 km zahodno je ogromno letališče Senija. Dvotirna železnica vodi skozi tunel do Orana. Luka je z vseh strani, razen na severovzhodu zaščitena od gričev, obala je strma in visoka. V skalovju so shranjeni veliki rezervoarji nafte, hrane in streliva. Takšna je predstraža Gibraltarja, ki utegne imeti v sredozemski vojni še večjo vlogo, kakor angleška baza na jugu Španije, oddaljena 240 milj od Mers el Kebira.

V vzhodnem delu Sredozemskega morja so glavna oporišča zaveznikov Aleksandrija, Suez, Haifa in Tripoli. Zadnje mesece je bilo vložena mnogo truda za utrditev otoka Cipra. Ves ta sistem brani vhod v Sueški kanal ter dostop do obal Male Azije z južne strani. Severna cona Sueza ima v Rdečem morju še drug obrambni predel s Port Sudanom in Adenom. Sueški kanal sam veže nase interese Egipta ter mohamedanskih držav v soseščini: Saudije, Palestine, Sirije, Iraka in Irana. Prekop skrajša pot Angležem v Indijo za 8000 km, zdaj, ko je ožina med Sicilijo in Afriko podminirana, pri haja le še plovba okrog Afrike, kta dobre nade v poštev. Verjetno je, da bo prej ali slej prav ta odsek Sredozemlja postal večje vojno poprišče za prost prehod Italije k njenim vzhodnafriskim ko-

Srednjemu delu Sredozemlja vlada Italija s svojo geografsko posrečeno lego. Poleg Spezie Taranta ima Italija še baze v Maddaleni in Cagliariju na Sardiniji, Augusto, Messino in Trapani na Siciliji,

Gaeto pri Napoliju, Pantelerijo, Tripolis in Torbuk v severni Afriki ter Porto Lago na Dodekanezu.

Zavezniška aviacija ima glavne baze v Gibraltarju, Oranu in Tunisu, v Egiptu

General Cabiati o vojnih ciljih Italije

General Cabiati, znani vojaški strokovnjak piše, da so prvi spopadi v Alpah, v Cirenajki in Eritreji le sporedne epizode dogodkov, ki se bodo zvrstili na eni ali več frontah hkrati. Opozarja na aktivnost italijanskega letalstva, ki na izvidniških poletih in z bombnimi napadi proučava sovražni teren, tako na Malti, v Tunisu in v okolici Toulona. Najvažnejša od teh baz je Bizerta, ki je kot največja vojna luka Tunisa obdana od trdnjav in zvezana z novo lukjo Ferryville, kjer je

vojni arsenal. Prav tako ima glavna francoska luka Toulon velik pomorski arsenal, tovarno za orožje in motorje. — Glede Malte je Cabiati mnenja, da ta močna pomorska baza ni več neosvojljiva. Od Sicilije je oddaljena 80 km, od Tunisa je loči italijanski utrjeni otok Panteleria. Oddaljenost Malte od Tunisa je 316 km, italijanska oporišča na Siciliji in Panteleriji jo tedaj lahko resno ogrožajo. Zato bodo, pravi Cabiati, po prvih letalskih akcijah sledili tudi drugi napadi na Malto.

Rusi o strategiji generala Weyganda

Moskovska »Pravda« piše, da vlada v vsej ruski javnosti veliko zanimanje za razvoj dogodkov v Franciji. Po vseh tovarnah vise veliki zemljevidi Francije, kjer delavci studirajo potek bojev. Vojni kritik general Golubov piše v »Pravdi«, da »je general Weygand izdal usodno

odločitev za umik na Marno in potem še dalje za Pariz. Vse zavisi od tega, ali bodo Francozi držali vse svoje sile skupaj in jim pritegnili nadaljnje rezerve. — Verjetno je, da bodo okrepili svoje levo desno krilo z rezervami iz Maginotove črte, ki ni več tako pomembna. Saj so tu-

Francija je kmečka dežela, nje kmet steber armade

Socialno-politične diference v primeri z Veliko Britanijo - Pariz in podeželje

Francija, ki se zdaj z velikim odporom bori za svobodo svoje domovine, je kmečka zemlja. Od tod tudi njene vrline in napake. Blizu 50% njenega prebivalstva živi na deželi. Če prištejemo temu prebivalstvu še meščane, ki žive direktno na račun podeželskega ljudstva, tedaj lahko rečemo, da sta dve tretjini francoskega prebivalstva navezani na vas.

V Veliki Britaniji je drugače: 80 do 85% njenega prebivalstva živi v mestih! Velika Britanija proizvaja doma kaj malo živeža, vodje naroda so po navadi veleposestniki, ki se ne bavijo s poljedelstvom. V tem pogledu predstavlja Anglež drugačen svet od Francoza, ki ima tudi med najvišjimi osebnostmi države ljudi iz dežele.

Francozi so manj gibljivih v nagonih ali hitrejši v mislih od Angležev. Njih

težka zgodovina jih je izučila, da se koristijo z vsakim sredstvom, ki jih more zaščititi. Vedo, kako je razpadlo rimsko cesarstvo, izginilo kraljestvo francoskih kraljev in nastopila republika. Bogate izkušnje so napravile francoskega kmeta dovetnega, zato uporablja v bojih proti napadalcu steber armade, francoski kmet, vse vrline, ki se jih je nabral v boju za zemljo. Tako niso redke vaši na severu Francije, kjer je več milijonarjev, toda če jim vzamete denar, ne bodo menjali z načinom življenja. Splet se bodo zagrizli v zemljo, gojili krave in se trudili v poti svojega obraza. Njim je denar postranska rezerva, njih pravo bogastvo je v hišah, živini in polju. Zemlja, sveta domača zemlja je francoskemu kmetu glavni element, iz katerega črpa moči za svojo veliko širokogrudnost in demokratičnost, za katero mu ni nobena žrtev

noja je dežela majhnih mest, ki so j cvetela v senci mogočnih kate. Skoro večina članov parlamenta iz teh malih mest. V svetovni vojni slanci svojih mest, ki so morala praznjena živeli v neprestanem beguncih saj so bili last mesta in ni so bili njihovi. Tako so skrbeli dokler niso bili preskrbljeni z Zda. Lepa navada obnavlja.

na v francoski vojski je kmečkim visoka šola. Tako meni francoz, ki smatra za pravilno, da se njih sinovi v čim oddaljenejši iz rodnega kraja. Da spoznajo veliko svojo republiko.

Francoska mesta so dala največ urov republike. V deželi je le

in Palestini. Italijanski bombniki lahko dosežejo z Južne Italije Sicilije in Sardinije tako zahodni kakor vzhodni del morja. Napadalne ploskve se tu z obeh strani krijejo. Udarec italijanskega letalstva je pa seveda lahko najmočnejši v sredini, dočim je Dodekanez primeru vojne zelo sporna točka za obrambo.

Glede pomorski sil je razmerje naslednje:

	Anglija	Francija	Italija
bojne ladje	5	7	6
križarke	12	19	21
rušilci in toped.	35	90	124
podmornice	10	87	120

Mišljena je pri Angliji in Franciji le sredozemska mornarica, brez pritegnitve one z Atlantika. Zavezniška premoč je razvidna v vseh skupinah, razen podmornicah.

Za Italijo je Sredozemsko morje življenjske važnosti. Dolga zapora tega bi lahko zanjo postala usodna. In ker imajo vsi trije prelivni v najbližji okolici države, kj se utegnejo opredeliti na eno kakor drugo stran, postaja sredozemski problem tem bolj zapleten. Vprašanje stališča Španije, pa Portugalske pri Gibraltarju, Turčije in Rusije pri Dardanelah, Egipta ter mohamanskih držav pri Suezu je važno tako za Italijo kakor zaveznike. Nadaljnji razvoj bo pokazal, kakšno rešitev svoje bodočnosti smatrajo sredozemske države in nje zaletje za najpopolnejše, da po njej uravnajo svojo politiko

-INE

di Nemci vzeli iz Siegriedove črte večji del divizij in zaposlili pri Italijanih, da nadomeste te s svojimi četami. Veliko pomoč za Francijo predstavlja novih 12

— Pri težki stolici, napetosti, glavobolu vsled zaprtja očisti ena do dve čaši naravnih »Franz-Josefov« grenke vode prebavne organe. »Franz-Josefovo« vodo lahko jemljejo tudi bolniki, ki leže, in jo imajo za dobro.

Ogl. reg. S. br. 30474/35.

angleških divizij, ki so že posegle v boje pri Rouenu. Še pred vstopom Italije v vojno je Francija vzela tudi del svojih čet iz Sirije, ki bodo zdaj posegle v boje v domovini. Ni dvoma, da je nemška vojska utrpela velike izgube, nadaljuje kritik, saj je v zadnjih operacijah uporabila vse svoje sile, vse tanke. Toda, kljub utrujenosti, nemško poveljstvo noče prekiniti ofenzive, da se ne bi Francozi zbrali in morda celo izvedli protinapad. Izid te največje bitke v zgodovini je treba pričakovati v prihodnjih dneh.

osem večjih mest, ki štejejo skupaj 5.500.000 prebivalcev. Velika Britanija nasprotno ima 25 mest, v katerih biva 16 milijonov ljudi. Na Angleškem živi tedaj po velikih mestih trikrat več ljudi kakor v Franciji, kar tvori moč in obenem slabost velikih zavezniških narodov.

Francoski delavec je varčen. V zavodih ima naložen denar in naj bo še tako revolucionaren, v duši ni ekstremist. Preveč je individualist, da bi bil dovzeten za ideje, ki prihajajo od zunaj.

Pariz in pariški tisk še ne predstavlja Francije. Prestolniški tisk vodijo intelektualci, ki jih plačajo politiki. Če hočete pogledati v dušo Francoza, pojdite v Toulouse, Lyon, Lille in Nantes.

Tako je tudi v politiki. Poslanci in senatorji so po večini iz notranjosti. Pariz je preveč desničarski, na leviči preveč levičarski. Večina Francozov pa ni ne levičarska ne desničarska.

V Franciji vlada parlament in ne vlada. Francoska politika se obče ne menja. Francijo upravlja skupina 100 ljudi, od te jih je 80 stalno v vladi. Zato je francoska vlada stabilnejša od angleške. Francija je kot nacija bolj zedinjena in kot takšna več občuti, dočim je Velika Britanija središče sveta. Francija ve boljše od Anglije, kaj je nacija. Velika Britanija nasprotno je mnogo bolj poučena o tem, kaj je svet. Zato ve Francija boljše, kaj je Nemčija, ker je slednja tudi nacija in ne deluje v svetovnem smislu. Toda, v presojevanju svetovnih prilik je pa Anglija mnogo boljši sodnik od Francije. In prav ta dva diskorda dopolnjujeta obe imperialni sili v zavezništvu.

Novice

Slika o našem kmetem gospodarstvu

Vladimir Kret

Z dvigom cen nekaterih kmetijskih pridelkov je stopilo vprašanje zboljšanja kmetijskega gospodarstva zopet v ospredje. V tej zvezi so se že tudi pojavile optimistične izjave, ki napovedujejo bistvene spremembe v življenju slovenskega kmeta. Z ozirom na enaka in slična mnenja, ki največkrat izvirajo iz površnega poznanja kmetijskega gospodarstva, je umestno, da si to gospodarstvo temeljiteje ogledamo in si tako ustvarimo sliko, kakršna v resnici tudi je.

Slovenski kmet čuti že nekako od leta 1930. gospodarsko stisko, katera se je tu in tam stopnjevala ali manjšala, ki pa je vendar po desetih letih trajanja pustila v kmetijskem gospodarstvu velike in težke posledice. Če še k tem posledicam dodamo nasledke, ki jih je pri nas povzročila nesmotna kmetijsko-gospodarska politika od leta 1918. do danes, potem je lahko končno vsakomur razumljivo, da kaže kmetijsko gospodarstvo razpoke, katerih se ne bo dalo hitro zamašiti.

Slovenski kmet je zadolžen; izčrpal je vse denarne rezerve; njegove vloge v hranilnicah in denarnih zavodih so zamrznjene in tako brez vrednosti; gozd, ki predstavlja v nekaterih krajih Slovenije takozvano zlato rezervo, se naglo uničuje; regolanje po kmetijskih vinogradih je zaostalo, kljub nujni potrebi po nadomestitvi starega nasada z novim; hišna in gospodarska poslopja čakajo že vrsto let na popravilo, med njimi so mnoga v razpadajočem stanju in nekatere objekte bo treba kmalu na novo zgraditi; kmetovi družini manjka primerna zunanja, še bolj notranja obleka; so družine, kjer že hišni gospodar nosi nad 10 let eno in isto obleko; v hlevu manjka dobre živine; gospodarsko orodje je v slabem stanju; za delo ni dovolj motik in kos; vozovi, plug, brana in drugo kmetijsko orodje čakajo na temeljito popravilo ali tudi na nadomestilo z novim; kmet je moral zreducirati svoje izdatke na minimum, da je do danes še nekako izdržal.

Opisano sliko lahko vidiš tako pri kolarju kot pri majhnem, srednjem in deloma tudi pri nekakšnem kmetijskem gospodarstvu. Razlika je le ta, da prihaja ta slika pri različnih posestvih manj ali bolj do izraza. To pa je predvsem odvisno od vodstva gospodarstva, od sreče v gospodarstvu in vseh mogočih okoliščin, ki lahko vplivajo na gospodarsko stanje na kmetiji.

Zadnja leta se je izdalo nekaj uredb, ki naj bi preprečile postopno propadanje kmetijskih gospodarstev. Ena od najvažnejših med njimi je uredba o likvidaciji kmetijskih dolgov. Če danes zberemo statistiko o plačevanju anuitet znižanih dolgov, ugotovimo, da tudi ta uredba ni mogla zadostiti namenu, radi katerega je bila uzakonjena. Enako je bilo tudi z drugimi poskusi, ki so se izvršili v smeri izboljšanja kmetijskega gospodarstva. Vzrok teh neuspehov je vedno isti: kmetijsko gospodarstvo zaenkrat ne prenese nobenih bremen direktne ali indirektno oblike.

Sedaj ostane še vprašanje, če lahko dvig cen nekaterim kmetijskim pridelkom, četudi bi to zvišanje trajalo dalje časa, bistveno vpliva na stanje, ki danes vlada v kmetijskem gospodarstvu. Odgovor more biti le negativen. Škoda, ki je bila napravljena prvič radi nepravilne kmetijsko-gospodarske politike ves čas po vojni in katero je še znatno povečala gospodarska stiska, ki je stedila po l. 1930., je tako velika, da je bistveno ne more popraviti na pr. umetna cena pšenici ali dvig cen goveji živini. Ta dvig cen kmetijskih pridelkov in njegov finančni efekt za kmeta pa še manjša dejstvo, da so se istočasno tudi dvignile cene industrijskih izdelkov in to tudi takšnih, ki jih kmet v svojem gospodarstvu rabi.

Že precej časa velja pri kmetu načelo: sila kola lomi. Po tem načelu se naš kmet ravna, zato stiska povsod, kjer je to mogoče, samo da vzdrži in ohrani svojo zemljo, na katero je navezan na življenje in smrt. Dvig cen poedinim kmetijskim pridelkom mu je zato le v delno pomoč in v neko novo upanje, da

gre njegovo gospodarstvo lepšim časom nasprotil.

Za rehabilitacijo kmetijskega gospodarstva, za njegovo intenzifikacijo, pa je treba investirati milijone in milijone, da se bo na eni strani popravila škoda, ki je nastala bodisi z gospodarsko stisko, bodisi na drugi način in da se bo lahko

Delati je treba, a ne vzdihovati

Iz nekega sestavka Luis Foresta posnemamo naslednje vrstice:

Ah ne boste dejali po pravici, da so sovražniki domovine tisti mehkužci, ki čakajo doma izidov in ki se zadovoljijo s tem, da ob odloženem časopisu ponavljajo: »Ojej, o jej, v kakšnih časih živimo!...« Gotovo vam je znano, da je v Jeruzalemu »zid jokanja«, to je zadnji ostanek Salomonovega templja, ki ga Judje že 2500 let hodijo objokovat od vseh strani in vzdihovat, ker je bil Salomonov tempelj pred 2500 leti razdejan...

Celje

KONCERT OPERNEGA TENORISTA ANGELA JARCA

Znani operni tenorist g. Angel Jarc, član Narodnega gledališča v Mariboru in bivši član bratislavske opere, ki je nastopal že v številnih kulturnih centrih Evrope in je koncertiral pred dnevi v velikim uspehom v Mariboru, priredi v četrtek 20. t. m. ob 20.30 pod okriljem Glasbene Matice v Celju v mali dvorani Celjskega doma koncert slovenske umetne pesmi. Na sporedu so samospevi Volariča, Gerbiča, Adamiča, Mirka, Lajovica, Osterca, Škerjanca, Kogoja, dr. B. Ipavca, dr. G. Kreka in Pavčiča. Angel Jarc je Celjanom znan kot Vašek iz opere »Prodana nevesta«. Koncert tega odličnega pevca bo nudil lep umetniški užitek.

POŽAR V VIŠNJI VASI

V sredo okrog polnoči je nastal v Višnji vasi pri Vojniku požar pri posestniku Goričarju. Iz doslej še nepojasnjenega vzroka sta pričeli goreti dve gospodarski poslopji. Gasilcem je uspelo lokalizirati ogenj, da se ni raširil še na druga poslopja. Škoda znaša okrog 20.000 din.

KOMORNO SIMFONIČEN KONCERTNI VEČER

V četrtek zvečer se je ob priliki 20 letnega obstoja Glasbene šole v Celju vršil v mestnem gledališču komorno simfoničen koncertni večer. Nastopili so gojenci višje stopnje violinskih šol gg. rav. K. Sancina in Dušana Sancina, klavirskih šol ge. Mirce Sancinove in Ljudmille Božičeve, solopevske šole ge. Helene Lapajnetove ter godalni in simfoničen orkester, pod vodstvom ravnatelja g. Karla Sancina, pomnožen z godbeniki 39. peš polka. Ta večer je bil izredno dobro obiskan in je pokazal višek ustvarjanja ter odlično glasbeno vzgojno in umetnostno kvaliteto celjske Glasbene Matice in njenega učiteljstva. Koncert je nudil velik umetniški užitek in je doživel izredno močan uspeh.

c Seja celjskega mestnega sveta bo v sredo, 26. t. m., ob 18.30. Na dnevnem redu bodo poročila odborov.

c Razstava ročnih del in risarskih izdelkov bo jutri od 8. do 12. na drž. dekliski meščanski šoli v Celju. Starši učenc in drugo občinstvo so k razstavi vladno vabljeni.

c Celjsko pevsko društvo ima občinski zbor v petek, 21. t. m., ob 20. v svojih društvenih prostorih.

c Jadralska skupina celjskega Aerokluba gradi visoko zmogljivo letalo »Inka« po načrtu dr. inž. Kuklja iz Ljubljane.

c Zdravniško dežurstvo za člane OUZD ima jutri zdravnik dr. Franc Premšak na Cankarjevi cesti.

c Nočno lekarniško službo ima od 15. do 21. t. m. dvorna lekarna »Pri Mariji Pomagaj« na Glavnem trgu.

c Umrli so v celjski bolnišnici 50 letni kaplan Martin Kozar iz St. Jurija pri Celju, 58 letna žena malega pos. Alojzija Sanda od Sv. Krištofa pri Laškem in 59 letni delavec Kristijan Sedmak iz Nove vasi pri Celju.

c Okrožnemu sodišču v Celju so izročili morilca Viljema Guno, ki je v Trbovljah ubil čuvaja Urha.

kmetijski obrat tudi usposobil za potrebe današnjih dni. —

Pregovor, ki pravi, da ima vsakdo denar, če ga ima kmet, je resničen, zlasti pri nas, ki spadamo med agrarne države. Zato ga je treba upoštevati, seveda tudi pravilno razumeti in dosledno ravnati po njem mora prinesiti vsem stanovom države primerno enako življenje.

Toda prepričan sem, da bi bil že davno zgrajen nov, če bi vsak od tistih, ki že toliko časa hodijo tariat k temu zidu, prinesel samo kamenček za obnovitev templja!... To je vsa morala resničnih uspehov. Stojimo pred podobnim zidom malodušja. Če hočemo preiti stisko, je nujno, da vsak doprinese svoj kamenček. Le tako bomo mogli ozdraviti deželo. — Toda, če se vsak doma drži prav klavirno — kaj potem sploh hočemo? — bomo nadaljevali z nerganjem in naš tempelj ne bo nikoli pod streho! (Luis Forest.)

c Razprava Westenovih odpuščenih delavcev proti tvrdki Westen radi odškodnine, je bila večeraj pri okrožnem sodišču v Celju. Nadaljevala se bo v ponedeljek, 17. t. m.

c Rzne nesreče. 24 letni pos. sin Stan-ko Irmančnik iz Bočne, se je pri podiranju drevja vsekal v desno nogo. — Delavec Kamnik Martin iz Lokrovca pri Celju je na poti padel in si zlomil rebra na levi strani. — 33 letno delavčevno ženo Nežo Obrez iz St. Janža nad Storami je v prepiru neki moški sunil. Pri padcu si je zlomila desno roko v zapestju. — Vsi se zdravijo v celjski bolnišnici.

c Sokolska akademija, ki je bila name-ravana 29. t. m. in slavnostna seja 30. t. m. radi nastalih ovir odpadeta.

Ali ste že spravili seno?

Že večkrat smo zgovorjeno in napisano besedo opozarjali, da slovenski kmet dela med drugim zlasti ti dve veliki gospodarski napaki: **sadje in grozdje spravlja prezgodaj, seno pa prekasno.** Letos je bilo doslej mnogo deževja. Tako leto obeta ondod, koder ni poplav, navadno mnogo tečne krme, pa dostikrat slabo vinsko letino. Pri nas je na sploh premalo res lepe krme in pogosto čisto po nepotrebnem preveč slabe krme. Kakšna krma, takšna živina.

Preudarni gospodar se je tudi letos s prvo košnjo podvzval in lahko pričakuje, da bo i druga, v ugodnih razmerah morda celo tretja košnja lepa, ali pa bo vsaj jesenska paša sočna in izdatna. Tudi sicer bolj zanemarjena travišča so letos pokazala veseljšo rast in nudijo marsikomu razmeroma bogato košenino. Ponekod konec maja, drugod začetek junija — tu seveda ne mislimo na planinske travnike ali planice — so visoke trave v splošnem že pokazale svoj skromni cvet, ki je podoben sorodnemu žitnemu cvetu. To je bil pravi čas za košnjo. Kdor je hotel in mogel v tem času seno spraviti, je pač dobro storil. V zemlji je bilo še dovolj vlage in je nebo medtem včasih še preveč zalivalo, da so ob druga-

Ptuj

p Novi mestni uslužbeni. Že več mesecev je ležalo pred ptujsko javnostjo nerešeno vprašanje o odpustu mestnih uslužbenec in nastavitvi novih. Razumljivo je, da je nameravani odpust predvsem vzmiral mestne uslužbence, čeprav so vedno vsi vršili vestno svojo službo in še ni bilo za nikogar utemeljenega razloga, da se ga odpusti. Pod vtisom javnega mnenja mestni svet očitno dolgo ni mogel izreči odločilne besede. Kakor se sedaj izve, mestni svet ne bo nikogar odpustil, temveč se bo mestni aparat le okrepil z novimi močmi. Tako so na novo nastavljeni gg. Rubin Maks, dipl. jur., za upravno-političnega pripravnika; Zelenko Franc, pos. sin iz Sv. Lovrenca v Slov. gor. za policajca; Kostanjevec Alojz, dosedanji davčni uradnik, za mestnega uradnika in Voda Mirko, mizarjski pomočnik pri Sirecu, za tržnega nadzornika.

p Ogenj pri Sv. Marku. V noči od četrta na petek je kmalu po polnoči izbruhnil ogenj v Markovcih pri Ptujju. Uničena sta dva doma s pritliklinami vred. Pogorela sta Kukovec Anton in njegov so-sed. Prihiteli so gasilci in preprečili, da se ni požar razširil na bližnja poslopja.

p O živilskih cenah. Tukaj je mast 22—24 din, bučno olje po 22, moka 4.50, meso 14—16, mleko 2, surovo maslo 24—25, grah 6—8 din za kg. V splošnem so se živilom dvignile cene od septembra lanskega leta povprečno za 45 odst. Večina konsumentov vedno teže prenaša rastočo draginjo.

p Zvočni kino Ptuj predvaja danes in jutri »Marija Stuart«.

MED SUŠAKOM IN REKO JE REDEN PROMET

Med Sušakom in Reko je bil zaradi vstopa Italije v vojno ves promet popolnoma ustavljen. Sedaj pa se promet spet normalno razvija. Vseh 10 prehodov meje bo odprtih od 5. junija do 20.30 zvečer in se bo promet med Sušakom in reško pokrajino razvijal kakor doslej.

o Velik požar v Prekmurju. V Bratovcih v Prekmurju je ogenj upepelil gospodarsko poslopje in hišo posestnika Mujdri-ce, ki ima nad 80.000 din škoda. Veliko so rešili Benkovi gasilci iz Murske Sobote, ker bi bila sicer katastrofa še večja.

o Iz Gornje Radgone. Sem je na okr. sodišče premeščen iz Marenberga sodnik Matija Dolničar.

o Tujskoprometni tečaj. Kraljevska banska uprava prireja tudi letos na področju Tujskoprometne zveze v Mariboru enodnevne tečaje za pospeševanje turizma in gostinstva. Do sedaj so se vršili taki tečaj v Slatini Radencih 5. maja, v Ribnici na Pohorju 10. maja in v Lučah ob Savinji 16. maja; v nedeljo dne 9. junija se je vršil tujskoprometni tečaj na Remšniku, v drugi polovici meseca pa se pripravila tečaj v Mežici. Pri organizaciji in izvedbi tečajev sodeluje naša Zveza, krajevne priprave za tečaje pa vršijo krajevne tujskoprometne ustanove. Tujskoprometni tečaji so tudi letos pokazali lepe uspehe.

n Poplava v Vukovaru. Donava je v Vukovaru prestopila bregove ter poplavila več ulic. Poplava je napravila precej občutno škodo.

n Čudaška zaječarska milijonarka Ljubica Čergović-Mihailovičeva je te dni umrla in zapustila milijonsko premoženje. Ker sta najdena dva testamenta, se bo za dediščino razvila pravda. Po drugi oporoki bi dobili premoženje sami tuji ljudje; razna dobrodelna društva in neki zaječarski advokat.

če zadostni poletni toplini dani vsi pogoji za veselo, bujno rast otave itd.

Drugi pa trdovratno odlašajo prvo košnjo, ko druga leta, vse dotlej, dokler trava ne porumeni in ne dozori. Imeli bodo malo tečne krme, pa mnogo prazne slame. Ako pritisne še suša, bodo imeli prav revno drugo košnjo in slabo jesensko pašo, v hlevu pa mršavo živino z vsemi drugimi slabimi gospodarskimi nasledki. Tudi dobrotu živinskega gnoja je odvisna od kakovosti krme, ki jo pokladamo živini.

Še ni vse zamujeno. Pravi kmečki človek ve, kaj pomeni beseda: danes imamo kosce. Ako jih letos še niste imeli, spravite jih hitro vkup in hajdi urno na veselo delo! Pa še nekaj: krma se na grabljah suši. Tudi to razume delovni kmečki človek.

Ker letos primanjkuje pridnih in spretnih rok za taka dela, bi bili kosilni stroji ali kosilnice in stroji za obračanje in grabljenje krme ali senena obračala in seneni grabljači čisto posebnega pomena. Kdor jih ima, naj jih pridno rabi! Tudi skupno, društveno ali zadružno. Ne naposled je seveda toplo sončno vreme kaj izdaten pomočnik pri spravljanju krme. In dober, zanesljiv vremenski pre-rok.

Andrej Žmavc.

Maribor

Kaj potrebujejo otroci in matere v slučaju evakuacije

Ker starši neprestano izražajo željo, da objavimo seznam najnujnejših predmetov, ki naj jih pripravijo matere in otroci za slučaj evakuacije, podajamo v naslednjem seznamu najnujnejših predmetov in opreme, ki naj jo imajo starši in otroci pripravljeno za slučaj izselitve, odnosno evakuacije:

1. Vsak naj ima pripravljeno najtoplejšo in najmočnejšo obleko in čevlje. Poleg tega pa naj se pripravijo še sledeče reči:

2. Za matere, ki bodo šle z otroki: nahrbtnik, vreča ali kovčeg, 2 rjuhi, odeja, prazna slamnjača, zimski ali letni plašč, predpasnik, 2 srajci, dvoje spodnjih hlač, 2 para nogavic, spalna srajca, žepni robci, 2 brisači, miło, glavnik, ščetka za zobe, ščetka za obleko, ščetka za čevlje, copate, naglavna ruta, globok pločevinast krožnik, žlica, nož in vilice, emailiran lonček ali skodelica za pol litra, prepis zadnjega šolskega izpričevala, hrana za dva dni (vse naštetu naj bo zloženo v zgoraj navedenem nahrbtniku, vreči ali kovčegu);

3. Za predšolske otroke: nahrtnik, vreča ali kovčeg, 2 rjuhi, odeja, prazna slamnjača, plašč, čepica, 2 srajci, dvoje spodnjih hlač, predpasnik, 2 para nogavic, spalna srajca, žepni robci, 2 brisači, miło, glavnik, ščetka za zobe, ščetka za obleko, ščetka za čevlje, copate, globok pločevinast krožnik, žlica, emailiran lonček ali skodelica za pol litra, rojstni list, hrana za dva dni (vse naštetu naj bo zloženo v zgoraj omenjenem nahrtniku, vreči ali kovčegu);

4. Za šolske in pošolske otroke:

a) za dečke: nahrtnik, vreča ali kovčeg, 2 rjuhi, odeja, prazna slamnjača, zimski ali letni plašč, čepica, 2 srajci, dvoje spodnjih hlač, 2 para nogavic, spalna srajca, žepni robci, 2 brisači, mi-

lo, glavnik, ščetka za zobe, ščetka za obleko, ščetka za čevlje, copate, globok pločevinast krožnik, žlica, nož in vilice, emailiran lonček ali skodelica za pol litra, rojstni list, prepis zadnjega šolskega izpričevala, hrana za dva dni (vse naštetu naj bo zloženo v zgoraj omenjenem nahrtniku, vreči ali kovčegu);

b) za deklice: nahrtnik, vreča ali kovčeg, 2 rjuhi, odeja, prazna slamnjača, zimski letni plašč, volnena jopica, naglavna ruta, predpasnik, 2 srajci, dvoje spodnjih hlač, spalna srajca, 2 para nogavic, žepni robci, miło, glavnik, 2 brisači, ščetka za zobe, ščetka za obleko, ščetka za čevlje, copate, šivanka, sukanec, gumbi, škarje, globok pločevinast krožnik, žlica, nož in vilice, emailiran lonček ali skodelica za pol litra, prepis zadnjega šolskega izpričevala, hrana za dva dni (vse naštetu naj bo zloženo v zgoraj omenjenem nahrtniku, vreči ali kovčegu);

5. Za noseče matere: velja isto kot za ostale matere, le zase naj izpopolnijo osešno perilo, ki ga potrebujejo, za porod pa naj pripravijo: sterilni trak, lizol in vato;

6. Za dojenčke: vsaj 12 plenice, povoj za popek, 3-6 srajčk, 3 jopice, steklenica, cucelj, čepica, nepremočljivo platno, vazelin;

7. Za bolne otroke: velja isto kot za zdrave. Poleg tega pa naj pripravijo še takšne stvari, ki jih najbolj nujno potrebujejo pri zdravljenju in recepte.

Vse, kar je tu navedeno, tehta povprečno 5-6 kg in se da lepo zložiti v primerno velik nahrtnik, vrečo ali kovčeg. Zgoraj navedene stvari so najnujnejše. Lahko pa pripravite še druge reči, ki se vam zde potrebne, toda ne preobremenjujte se!

Prepise šolskih izpričeval dobite brezplačno pri pristojnem šolskem upraviteljstvu.

Za vsa pojasnila se obračajte na krajevne odbore Jugoslovanske Unije za zaščito otrok ali pa na občino.

Vsak nahrtnik, vreča ali kovčeg naj bo na zunanji strani opremljen s točnim naslovom lastnika, razen tega pa naj si vsakdo napravi še seznam predmetov in opreme, ki jo ima v nahrtniku, vreči ali kovčegu. Jugoslov. Unija za zaščito otrok.

Velika sokolska

tombola

5 tombolo bo združena ljudska veselica

Tablica din 5—

bo v nedeljo 16. junija ob 14.30 prvič na telovadišču v Ljudskem vrtu. Prva tombola znaša 12.000 din a denarne tombole skupno 20.000 din, razen tega še 17 tombol in veliko število dragocenih dobitev.

brez vstopnine. - Pričakovali je velikega obiska od blizu in daleč - Tablice po din 5— so že v prodaji.

„Finec“ Luka Orešnik okraden v Zagrebu

Mariborski »Finec« Luka Orešnik je v Zagrebu prodal avtomobil za 25.000 din. Po sklenjeni kupčiji so šli na »likof« v gostilno »Vesela mamica«, kjer mu je nekdo ukradel 16.000 din. O tatvini je

bila takoj obveščena policija, ki je napravila v gostilni hišno preiskavo, lastnica gostilne pa je neznanokam pobegnila.

V Banjaluki

je nekaj praznih sob. Zanimivo je, da najemniki živijo v Mariboru in se jim tudi podnajemniki kar tu ponujajo. V Banjaluki so z ozirom na simpatije, ki jih uživa to mesto pri Mariborčanih — pa menda tudi Ljubljancih, Kranjčanah itd. — sklenili odpreti Mariborsko klet in preimenovali najlepšo ulico v Mariborski korzo. — »Toti list«.

PRODUKCIJA MLADINSKEGA FRANCOSKEGA KROŽKA

Danes ob 17. bo v »Vesni« zaključna slavnost francoskih otroških tečajev. — Javnosti se bodo predstavili naši najmlajši z recitacijami, pesmijo in igro v francoskem jeziku ter pokazali uspehe dosedanjega učenja francoščine. Program je zelo pester in zanimiv. Po sporedu bodo otroci pogoščeni. Javnost je k nastopu vladno vabljen.

RDEČI KRIŽ NA TEZNEM

Drugo leto že deluje v skromni obliki v mariborskem predmestju Tezno Rdeči križ. Letošnjo zimo je skupno s šolskim odborom priredil božičnico šolski deci. Po svojih skromnih močeh je podpiral tudi domače reveže. Sedaj že pripravljata tombolo, da si lahko nabavi potrebni material. Zadnje nedeljo je pa priredil na prostem igro »Rodoljub iz Amerike«. — Predstava je dobro uspeša, zato bo prihodnjo nedeljo (16. junija) ob 20. uri večer gostoval na Pobrežju v Slovškovem domu. Vabljeni Pobrežani, Tezenčani, Mariborčani in drugi dobrotniki Rdečega križa.

m Na mesto venca na grob je Združenje gostilniških podjetij v Mariboru darovalo Profituberkulozni ligi v Mariboru v spomin svojem članu nadzorstva, blagopojnemu gospodu kavarnarju Josipu Mastnaku 300 din, uradništvo mestnih podjetij v spomin na pok. gospoda Mazej-a

180 din in rodbina Kunstek mesto venca na grob pok. Ing. Zlatko Najžer-ja 100 din. Vsem prav iskrena hvala!

m Lep življenjski jubilej zaslužnega narodnjaka. V Studencih obhajata te dni zlato poroko upokojeni železničar g. Srečko Vokač in njegova dobra žena g. Jospina. Slavljence, ki je bil v predvojnem času med prvimi narodnimi borci v Studencih in imel zaradi svojega delovanja mnoge nevarnosti, pač zasluži, da se ga ob tem lepem jubileju spomnimo. V letih, ko so se zavedni Studenci borili za Ciril-Metodovo šolo, ki naj bi se zgradila v Studencih, se je ravno odlikoval s svojo neustrašenostjo in vztrajnostjo. Udeleževal se je v vseh narodnih društvih, ne oziraje se na šikane, ki jih je moral zaradi tega prenašati.

m Danes in jutri park koncert. Mestno olespevalno društvo priredi ob ugodnem vremenu drevi od pol 21. do 22. ure in jutri od 11. do 12. ure park koncert. Nočoj bo igrala poštarska godba, jutri pa godba železniških delavcev in uslužbencev.

m Zdravniško dežurstvo OUDZ ima v nedeljo, 16. t. m., dr. Zirnast Teobald, Maribor, Kralja Petra trg št. 3-I.

m Diplomirala je na filozofski fakulteti ljubljanske univerze gđ. Breda Kodermanova, hčerka mariborskega odvetnika.

m Iz poštne službe. Poštna uradnica Kamila Sobjak je premeščena iz Gornje Radgone k pošti Maribor I., na njeno mesto pa pride iz Maribora Roza Strožerjeva.

m Uprava občine Pobrežje objavlja, da uvede od 17. t. m. do 30. sept. poletni delovni čas. Uraduje se vsak dan od 6. do 14. ure, za stranke pa samo od 10. do 14. ure vsak dan, izvzemši nedelje in praznikov. Občinstvo opozarjamo na ta razpis s prošnjo, da se predpisanih uradnih ur točno drži.

m Zakaj vedno Studenci? Vedno znova se naselijo cigani v Studencih. Pred kratkim se je naselila na najprometnejši Aleksandrovi cesti velika družina ciganov, ki prav nič ne krasijo drugače tako napredne občine. Merodajni bi lahko preprečili tako naseljevanje, posebno ob glavnih cestah. Tudi mestna občina tega ne dovoljuje. Zakaj ravno studenška?

m Profituberkulozna liga prosi vse zavode, obrate, urade, župnišča, gasilske čete, fantovske odseke, sokolske edinice in šolska vodstva, ki še niso obračunala, da zaključijo zbirko in pošljejo obračun ligi v Maribor.

m Turistične vize za nemške državljane. Ministrstvo zunanjih zadev je izdalo obvestilo, da se ukinejo turistične vize za nemške državljane, ker je nemška vlada odklonila tozadevno reciprociteto.

m Toti list je pravkar izšel ter vas bo zabaval od prve do poslednje strani z originalnimi karikaturami in židano voljo.

m Sprejemni izpiti na drž. klasični gimnaziji v Mariboru bodo 26. t. m. ob 8. — Sprejemali se bodo učenci in učenke, rojeni v letih 1927, 1928, 1929 in 1930. — Prošnjo, kolkovano z drž. kolkom za 10 din in naslovljeno na ravnateljstvo, je prinesli ali poslali do 23. t. m. Prošnji priložite rojstni list, izpričevalo o dovršeni osnovni šoli, učenci, ki so obiskovali že višjo ljudsko ali meščansko šolo, morajo razen omenjenih prilog priložiti še zadnje izpričevalo višje ljudske, oziroma mešč. šole (izpričevala, ne knjižice!). — Avgusta ni sprejemnih izpitol. Izjeme dovoljuje ministrstvo prosvete.

m Redno obratovanje tovarne »Grič«. Iz Zagreba nam sporočajo, da je tamkajšnja renomirana tovarna čokolade »Grič« lastnika Ivan Kohel in Anton Res, zopet začela redno produkcijo v vseh svojih oddelkih. Kakor je znano, ni bila tovarna na trgu s svojimi izdelki približno 3 in pol mesece in so v tem času krožile o tem najrazličnejše neresnične vesti. Dejstvo je bilo, da je bilo delo v tovarni ustavljeno zaradi težkoč, ki so nastopile v odnosu med delavci in poslodajalci, česar so pa bili krivi razni elementi, ki so hoteli zavreti delo in napredek domačega podjetja. Zahvaljujoč zavesti in odločnosti delavcev se pa tem ljudem nakana ni posrečila in je podjetje te dni vsestransko rešilo spor in spet začelo zalagati trg s svojimi znanimi proizvodi. Napore podjetja pozdravljamo tembolj, ker smo prepričani o njegovi solidnosti. Opozarjamo tudi na današnji oglas!

m Toča je napravila v 28 vaseh v Slovenskih goricah okoli 5.377.000 din škode. V petih občinah je uničila 2.173 ha raznih kultur.

m Poškodban je podlegla 62 letna posestnica Krajnceva od Sv. Trojice, ki je padla z voza, ko so se splašili konji.

m Vlomljeno je bilo v pisarno Kmetijske družbe na Meljski cesti. Storilci so prebrskali vse predale in odnesli 200 din gotovine.

m Sladkor se ni podražil. Prodajna centrala za sladkor v Beogradu sporoča, da je še dovolj sladkorja in da se njegova cena ni spreminjala. Cena sladkorja v nadrobni prodaji je pod nadzorstvom pristojnih državnih organov. Kdor bi prodajal sladkor dražje, bo strogo kaznovan.

m Nočna lekarniška služba od 15. do vključno 21. t. m.: Kr. dvorna lekarna pri sv. Arhu, Glavni trg 20, tel. 20-05; Magdalenska lekarna, Kralja Petra trg 3, tel. 22-70.

m Sokol-Pobrežje. Opozarjamo na pester večer, ki bo v nedeljo, 16. t. m., ob 20. v sokolski dvorani. Odlično sestavljen spored in njega izvajalci jamčijo za prijeten in užitek poln večer. Uverjeni smo, da bodo vsi sokolstvu naklonjeni napolnili dvorano do zadnjega kotička.

m Mati in otrok žrtvi brezvestne ženske. Mali kazenski senal je večeraj obsodil 51 letno Marijo W. iz Delavske ulice, ker je odpravila telesni plod služkinji Pavli Sprahovi z Majskega vrha, ki je potem izkravavala, na 4 leta robije in na štiriletno izgubo častnih pravic. Obsojena je bila tudi Franciška L. s Pobrežja, ki je pokojnico pripeljala k prvoobtoženki na 2 meseca zapora. Razprava je bila tajna, sodbo pa so javno razglasili. Senatu je predsedoval s. o. s. Kolšek, prisodnika pa sta bila s. o. s. dr. Cemer in s. o. s. Reblu. Obtožbo je zastopal drž. tožilec g. Sever.

m Za generalno popravilo vojaške bolnišnice v Mariboru je razpisana za 1. julij licitacija pri štabu dravske divizijske oblasti v Ljubljani.

m Potovanje zveze Maistrovih borcev na Oplenac 5., 6. in 7. julija t. l. Ugodna prilika za članstvo, da vidi našo prestolnico in Oplenac. Prijave do 20. t. m. v tajništvo ZMB dnevno predpoldan v Narodnem domu, kjer se dobijo natančne informacije. Četrtnska vožnja. Odhod 4. julija ob 17.55 iz Maribora glavni kol.

m Nova avtobusna zveza Maribor—M. Sobota je usmerjena tako, da pritegne tudi okolico benediške grabe, apaškega polja in Gornje Radgone v svojo prometno žilo. Zaradi tega pa je vožnja daljša, ker se odstrani po precejšnjem ovinku od najkrajše zveze Maribor—Sv. Lenart—Sv. Trojica—Ivanjci—Grabonoš—Kapela—Slatina Radenci—Tišina—Murska Sobota, ki se doslej ni upoštevala. Vemo, da mora avtobusno podjetje, če hoče priti na svoj račun, posečati take kraje, kjer je dovolj ljudi, ki cenijo hitro potovanje. Okrog Kapele je polno letoviščarjev in »rodoljubov z dežele«, ki pogrešajo udobno prometno priljubljenost. Vsem se ne more ustreči, pravijo eni, drugi pa predlagajo, da bi podjetje porazdelilo promet tako, da bi štirikrat na teden avtobus vozil po daljši, trikrat na teden pa po najkrajši poti. Slatina Radenci in Murska Sobota pa bi bile dosegljive vsak dan po eni ali po drugi strani. J. P.

m Vlomna tatvina je bila izvršena v shrambo blagajničarke Julijane Keferjeve v Wildenrajnerjevi ulici 11. Vlomilec je odnesel več manjših stvari.

GLAVNO ZASTOPSTVO ZA JUGOSLAVIJO ZVEČILNIH BONBONOV CIK IMA MAKS JERAS, LJUBLJANA, MIKLOSICEVA 34, TEL. 38-36.

* O sokolski tomboli v nedeljo, 16. junija, govori staro in mlado. Veliki dobiki s prvo tombolo 12.000 din so glavna privlačnost. Razen tega se vrši tombola prvič na krasnem in brezprašnem telovadišču v Ljudskem vrtu, kjer bodo postavljene klopi. Sotoni bodo skrbeli za okrepčila, po tomboli bo igrala godba »Drave« pri ljudski veselici brez vstopnine. Veliko plešišče bo pripravljeno za mladino. — Za kolesa bo posebna garderoba. Preskrbite se s tablicami po 5 din in v nedeljo, 16. t. m., vsi na sokolsko tombolo v Maribor!

* Naši — Vaši izleti! Na čarobna — divjeromantična Plitvička jezera — v prekrasno Crikvenico Vas popelje izlet »PUTNIK-a« Maribor z udobnim, luksuznim avtokarom od 27. do 30. junija. Popolen aranžman le 710 din. — Na Sotlo in v šmarški okraj. Enodneveni izlet v nedeljo dne 30. junija. Obisk znamenitih srednjeveških spomenikov in štajerskih božjih poti. Cena vožnji le 68 din. Točne informacije in prospekte za obo izleta pri »PUTNIK-u«, Maribor, Trg svobode grad. — Z avtokarom v Logarsko dolino! 29. in 30. junija pelje »Putnikov« avtobus v Logarsko dolino. Cena dvodnevnega izleta 150 din.

* Esplanade-kino. »Baskervilski pes«, najsenzacionalnejši, velenapeli roman Sherlock Holmesa. — Sledi »Ninočka«, edini film zadnjih let božanstvene Grete Garbo.

* Gasilska četa Pobrežje sporoča in vabi že sedaj na tombolo 30. junija na Pobrežju.

* Pavešič, Kamnica. V nedeljo odojki na raznju.

* Dr. Thalman Valter ordinira zopet od 20. junija 1940.

* ZDAJ JE CAS... da se odstranijo sončne pege, mozolji, izpuščaji itd. Kozmetika »LADY«, Stolna 1/H.

* Kupujte mariborske razglednice v papirnici »Tiskovne zadruge«, Maribor, Aleksandrova 13. Telefon 25-45.

Kino

* Grajski kino. Danes veliki Warner Bros film »Angell zatemnelih lic«, najboljši film o socialnih problemih. Svetovni tisk trdi, da je ta film najboljšo delo te vrste, kar jih je ustvarila filmska industrija.

* Kino Union. Do vključno torika »Izdajalec prerije«, velikopolezna kovbojska igra najsijajnejših senzacij z znamenitim George O'Brien-om.

* Esplanade-kino. Danes zadnjič »Strup« z Charles Boyerom. — Soboto »Baskervilski pes«, roman Sherlock Holmesa.

* Kino Pobrežje. 15. in 16. junija prekrasni film »Lord Nelson«.

Prirodopisna kramljanja**V sončne kopeli, na obale osvežujočih voda!****Se pred pol stoletjem je muhasta gospa Moda neusmiljeno tiranizirala kopalce**

Prišlo je toplo poletje. Spet so oživele obale naših rek in jezer. Kdor le more pohiti v svežo naravo, da se ohladi v so- parni prigrjevi. Kopalci se svobodno gibljejo v objemu sončne kopeli, v pri- kladnih kostumih, ki jih diktira moda. Ti so priprojeni tako, da prejme telo čim več zraka in sonca.

Nekdaj je bilo to drugače. Ženske so nosile kostume iz modrega ali črnega blaga, z belim robom, kakor da bi bile mornarji. Kostum je pokrival telo vse od kolen do vratu. Tudi rokavi so bili dolgi, noge obute v črne čevlje. Ponekod je bil celo predpis, da ženske niso smele v vo- do brez nogavic!

Kopališča so bila strogo ločena za mo- ške in ženske. Počasi so v mondenih ko- pališčih uvajali skupno kopanje. Toda, tudi tedaj je bilo za mlado damo nedo- stojno, če se je kopala javno, kajti kljub dolgi obleki bi radovedneži lahko zaslut- ili oblike njenega telesa... Kar je naj- bolj zanimivo, tedaj se je ženska lažje lahko pokazala razgaljena na plesu, ka- kar v vodi. Ženske so nosile na plesiščih globoke dekolteje ter halje, ki so visle nad z modrčki tesno pridvignjenimi grudni.

Ženske so imele tedaj kaj malo od ko- panja. Zato so napravili ob kopališčih dolge promenade. Lepotice so v šumečih svilenih krilih zbujale pozornost kava- lirjev in izpod čipkastih senčnikov ko- ketirale z ljubezni željnimi mladeniči. Za naše pojme so bili to pač komični časi in je prav škoda, da se ni našel filmski režiser, ki bi smel žanjeta za njimi. Posebno močno se udeležujejo te živali na Kitaj- skem, pa tudi pri nas, v vojvodini niso redke.

Večja evropska kopališča so imela ko- palne kočije, ki so jih konji skupaj z go- sti potegnili v vodo. Te kočije, ki so bi- le numerirane, so služile za to, da so se lahko dame brez strahu na vodi slekle in oblekle pod varno kočijaževo stre- ho...

Čas kopanja je bil po predpisih dolo- čen na pol ure. Toda potem je bilo tre- ba seveda več ur, preden so si dame ure dile toalete. Samo za slačenje je bilo treba nad 15 minut.

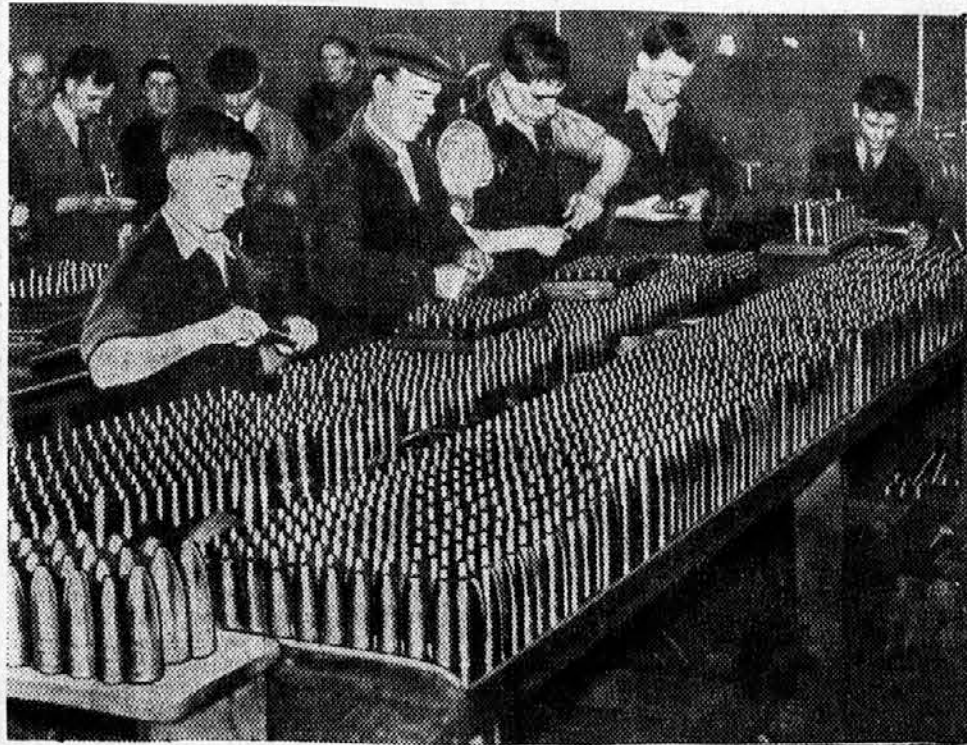
In danes? Današnji ženski mladini je za to treba kvečjemu tri minute in že so v objemu sonca in vode. Danes je mla- dina srečna, če se lahko brez ozira na spol srečno razživi ob vodi, da skače vanjo, izvaja salto mortale in plava čim dalje časa kot more pod vodo. Kdo bi trpel danes fjakarska kljuseta, da bi zavozila z damami med kopalce v vodo?

In katera dama bi si hotela obesiti za vrat črno vrečo, zavito tja do gležnjev ter stopiti s tem na svetlo sonce, v zrač- no kopel?

Ko so se 1905 pojavili v kopališčih pr- vi skakalci, je bilo mnogo zivanja in ob- čudovanja. Še več kritike so odnesle one dame, ki so se prve drznile s kopalka- mi do kolen in prirezom na grudih v javna kopališča. Počasi so izginevali na- sprotniki, čeprav so se sprva celo ženska društva dvignila proti sramotilkam jav- ne morale. Prvi trikoti so nastajali iz leta v leto krajši, prihajale so na trg pi-

sane oblike in kroji, ki so se tesno pri- legali telesu. Dame so se prej obesle za- starelosti, moški so še dolgo ostali zve- sti prejšnjim kostumom, dokler niso zma- gale sedanje hlačke.

Še dandanes so nekje, tako v Španiji, na Portugalskem, na Škotskem, v Ho- landiji in na Grškem prepovedane hlač- ce in zaukazan kostum za moške. Dru- god, tako v Rusiji, na Švedskem, Japon- skem in Havajskih otokih se pa kopajo ljudje brez kostumov in se nihče ne zgra- ža, še manj pa pase radovednost nad bližnjim. Še pred pol stoletjem bi te lju-

Pogled v neko tovarno streliva na Angleškem

Kobilice • mazilno sredstvo za letala

Staro je že poznanstvo o strahotah v letih, kadar se pojavijo kobilice v veli- kih rojih, da zakrijejo nebo. Kamor se spusti črni oblak, požro pobilice vse, la- kota in smrt žanjeta za njimi. Posebno močno se udeležujejo te živali na Kitaj- skem, pa tudi pri nas, v vojvodini niso redke.

Kemiki so dognali, da se da iz kobilic dobiti porabno olje. To so vedeli že stari

narodi, Kitajci n. pr. so cvrli kobilice v njih lastnem olju in jih jedli. Zdaj so pa prišli angleški kemiki na misel, da iz stisnjenih kobilic producirajo posebno olje, ki je porabno za letala, ker ostane pri najrazličnejših temperaturah enako tekoče. Tako bodo kobilice, ki jih v zad- njem času uničujejo z letali, služile svo- jemu največjemu sovražniku kot zelo rentabilno sredstvo...

Strašna borba dečka s strupeno kačo

Predmestja Ria de Janeiro v Braziliji se naslanjajo na gozdove. Ko je iz mest- tega okraja Gavea stopal nedavno mlad, krepak deček Joao Candido, nič hudega sluteč proti gozdu, ga je napadla dva metra dolga strupenjača. Fant je veselo požvižgaval in koračil glasno v lesenih cokljah po poti. Kačo je najbrž to zmotilo. Pognala se je na fanta in se naglo ovila okrog leve roke in mu zasadila zobe v prste. Deček se je kmalu zbral,

pograbil je s prosto desno roko leseno cokljo in udrihal z njo po kači, dokler ji ni prebil lobanje. Potem se je izmučen zgrudil. Slučajno je pripeljal mimo av- tomobil in šofer je prestrašen opazil, da leži fant s kačo okrog leve roke, v de- snici pa cokljo, nezavesten na tleh. Naglo je naložil dečka na avto in ga odpe- ljal v bolnišnico. Tu so dečku vbrizgali v roko 200 gr protistrupa, nevtralizira- li ugriz in rešili pogumnega dečka smrti.

Aparat za merjenja premikanj

Geofizični zavod v Lipskem je skon- truiral aparat, s katerim merijo najob- rtljivejše izpremembe v premikanju ze- meljske skorje. Tako so z njim zaznamo- ani premiki, ki znašajo komaj 5 cm, osebno praktičen je nov izum pri mer- nju plime in oseke, pa tudi pritiska ačnega plašča na zemeljsko površino. Znano je, da pritiska zračni plašč pri iku 750 mm na vsak cm² s težino 100

gr. Na 1 km² zemeljskega površja prit- ska atmosfera s težino 1000.000.000 ton, na 1000 km² površine pa s težino 100 milijard ton.

Kadar zračni pritisk pojema, mora te- daj tudi popustiti zemeljska skorja. No- va merjenja bodo odkrila zanimive po- jave na zemeljskem površju, kjer imata tudi Sonce in Luna velike vplive zaradi svoje privlačnosti.

Drjaški nebotičnik za 50.000 stanovanj

Neki ameriški konzorcij arhitektov je pravil načrt za gradnjo 650 m visoke- nebotičnika iz jekla in stekla. V njem naj bilo prostora za 50.000 najemnikov novanj. Vprašanje pa je, če se bo ta šrt sploh kdaj uresničil, ker je izkušnja razala, da dohodki mnogo manjših ne- bičnikov niso nič kaj razveseljivi. Naj-

več se jemlje v obzir nevarnost v pri- meru požara. Nebotičnike so gradili v času visoke konjunktore, kasneje so se izkazali kot zelo nerentabilni. Ker vla- dajo tudi v USA slabe gospodarske pri- like, so nebotičniki po večini nezase- deni.

Zbirka raznih vrst rečne vode

lenski milijonar Jose Marija de la a ima edinstveno zbirko na svetu: 1000 steklenic vode iz vseh večjih veta naše premičnice. To neobičaj-

no zbirko skrbno čuva v svoji vili v Val- paraisu.

De la Fonta je bil več let svetovni potnik in raziskovalec. Padla mu je mi-

di spravili v zapor ali pa v norišnico...

Nič manjši ni bil boj, preden je prišel človek do kopalne kadi. Ko je 1842 ho- landski trgovec A. Thompson pripeljal v USA prvo kopalno kad, je povzročil tam kaj pravo revolucijo in ogorčene prote- ste. Zdravniki so se izjavili proti novi napravi, češ, da povzroča ležanje v kadi revmatizem, prehlade, vnetje pluć in dru- gih bolezni.

Kopalna kad je prišla celo v politično življenje Amerike. Ko so bile v Philadel- fiji občinske volitve, so zahtevali eni, da kadi. Druga stranka je bila proti in sli so na volitve z geslom za in proti kadi...

Deset let kasneje je zmogala zdrava pamet in kad je začela svojo triumfalna pot po svetu. So pa v Ameriki še vedno države, ki strogo prepovedujejo kopa- nje v hiši ter morajo imeti ljudje kadi le na dvorišču. **-ine.**

sel zbirat vse mogoče rečne vode. Tako ima v steklenicah vodo Modrega Nila, kitajske Zolte reke, Bele reke v Kanadi, Ria Negra do Sul itd. Razen 1000 ste- klenic z rečno vodo je v zbirki de la Fonte še 2600 steklenic potočne vode in 20 steklenic z morsko vodo.

Čudni zbiralec je najtežje dobil vodo iz svete reke Pandang v Tibetu, kjer so mu delali pobožni lame velike težkoče. Vse vode so bile kemično preiskane in so prava privlačnost bogatinovih gostov.

Najmanjši tednik na svetu je »The Bi- mmini« na Bahamskem otočju. List je dolg 11, širok 7 cm in prinaša sportne, politi- čne in osebne novice za razvajene ko- pališke goste Bimmina.

Lonci rastejo iz zemlje. Tako so nam- reč menili učenjaki še v 18. stoletju. — Johannes Mattesius je v 16. stoletju pi- sal, da so v zemlji taki lonci, ki rasto kakor krompir in se šele na zraku strde...

Mačka je rešila pet oseb v Bregenzu v Voralbergu. Ko se je med spanjem za- čela podirati hiša, je praskala z taco enega izmed spečih, dokler se ni zbudil. Ta je prebudil še ostale. Čim so ušli sko- zi vrata, se je hiša podrla.

Ne samo v londonskih parkih, tudi v oko- lici so posejali večje ploskve zemlje z ži- tom. Angležinje se pridno udeležujejo pri poljskih delih

740.000 političnih beguncev v Franciji. Od tega odpade 110.000 na Rase in Ar- mence, 65.000 je Nemcev, 400.000 Špan- cev, 20.000 Čehov in 100.000 Poljakov. Na turaliziranih je doslej 84.000, nastanjeni so v posebnih taboriščih in barakah za begunce.

— Ah, gospodična Evlarija, če me že nočete za moža, mi vsaj pomagajte vsta- ti!

Zenski kotiček

Mestna deca, beračenje, cigarete in podobno

Najdragocenejša, kar ima mati, je brezdomno njen otrok. Z dobro vzgojo in poukom ga skuša usposobiti tako, da bo v poznejšem življenju lahko igral vlogo spoštovanega, razumnega in poštenega človeka. Taka stremjenja ima večina mater. Najdemo pa po mestih tudi matere, ki so le na krstnih listih zabeležene kot matere svojih otrok. Hote ali nehoti so svoje otroke dobesedno zapustile, napravile iz njih ob živeči materi sirote — čeprav morda prebivajo pod isto streho. Včasih je temu vzrok malomarnost in pomanjkanje materinskega ponosa, včasih beda in boj za obstanek (toda le bolj redko, ker ljubeča mati tudi v bedi ne pozabi svojega otroka).

Tako nastaja po naših mestih kopica otrok, ki so v prvi vrsti deca ulice. Mati in oče delata, morda tudi ne, kar zaslužita porabita. Ne brigata se, kje so otroci, kaj delajo, kdaj se vračajo domov, ali hodijo v šolo, ali pa se potepajo po drugem delu mesta. Tudi za njih hrano jim ni mar, češ, saj imajo roke, noge in jezik. Dado jim celo doma par inštrukcij za beračenje in si izgovorijo neko provizijo. Tak otrok redko vidi dom, še redkeje menda šolo, postane otrok ulice in si pač tolmači življenje po svoje.

Po vseh ulicah in oglih, po raznih lokalih in promenadah se preganjajo celo

trume takih otrok. Skrbno se izogibajo stražnikov ter zlasti med bolj oblečenimi ljudmi iščejo svoje žrtve. Pripovedujejo pretresljive zgodbe o domači bedi. Če vprašas takega otroka, kaj bo z dinarjem, ki ga bo dobil, se seveda zlaže, da ga bo nesel mami, naslednji trenutek pa že hiti k sladoleđdarju. Še slabši pa

so oni otroci, ki tekom dneva zbirajo denar za kino in cigarete. Takšni otroci zapeljuje v ulična početja tudi otroke onih mater, ki se sicer za otroke brigajo, a jim dajo po popoldnevnih preveč prostosti. Same si niti v snu ne mislijo, da počno njih ljubljenci kaj slabega. Da pa znajo vsi ti potepajoči se otroci tudi prav zvonko in mastno preklinjati se vidi ob prilikah, ko se sredi ulice spro za kak dinar.

To je rja, ki v kali razjeda cele mase mestne mladine. Vidimo zlo, kimamo, protestiramo, se razburjamo, ne naredimo pa nič takega, kar bi ta razkroj mladine preprečil.

Otrok in alkohol

Na žalost se mi Slovenci pač ne moremo postavljati v prve vrste, kjer se gre za abstinenco. Smo pač v vinorodnih krajih in včasih radi pogledamo v kozarec. Kleti so polne, vinska kupčija pa slaba, po travnikih vina izlivi tudi ne moremo. No, saj nihče ne bo zameril odrasle človeku, ki zmerno poseže po zlahni kapljici — vsega obsojanja pa je vredno da pije, oziroma naravnost popiva naša mladina, ki je še v razvoju. V tem pogledu so si precej enaki kmečki fantje in mestni študenti. Eni in drugi so nekdaž iskali razvedrila v raznih prireditvah, dramatskih odsekih, tamburaških zborih, bračnih društvih, literarnih krožkih in kako se je že vse to imenovalo — danes pa v kegljanju, kvartanju in popivanju.

Toda kregati in opravljati ljudi ni bil moj namen, kajti imajo že lasten razum in bi naj vedeli kaj delajo. Moj napad je naperjen proti materam, ki prično že 6—8 mesecev starega otroka strupiti z vinom in počno to skozi vso otrokovo šolsko dobo, češ, da bo bolj močen. Ob takem početju se lahko primemo za glavo in se sprašujemo, zakaj treznostno gibanje ne napreduje v zaželjenem obse-

gu, zakaj imamo toliko kmečkih fantov, ki kljub temu, da so obiskovali šolo, le z muko prečitajo napis na trgovini in ne znajo izračunati koliko stane 5 kg sladkorja. Matere, ali se ne zavedate da delate strašen greh nad lastnim otrokom, da si same pletete bič, ki vas bo pozneje skozi celo življenje pretepal?

Kuhinja

Ribja juha z graham. Razbela v kozi za drobno jajce masla ali masti, nareži vanjo nekaj koscev korenja, peteršilja, drobno zrezano čebulo, nekoliko ohrovtu ali zelja, prideni ribjo glavo in če hočeš, tudi druge dele ribe, tako da se vse skupaj počasi praži. Posebej skuhaj četrt litra mladega grahama, ga pretlači z vodo vred in prideni ribi, zalij prazeno ribo in kuhaj vse skupaj tri četrt ure. Nato juho zlij na ocvrte krusne rezine in daj na mizo.

Navadna žabja juha. Kuhaj v 1 litru vode olupljen in na kosce zrezan krompir, košček korenja, korenino peteršilja, vejice zelene, štorček ali listje karfijole. V kozi razgrej žličico masti ali masla, prideni nekaj koscev čebule, in ko se nekoliko zarumeni, dodaj še žličico moke in žlico drobno zrezanega zelenega peteršilja; ko se to zarumeni, prilij kuhano in pretlačeno zelenjavo z vodo vred in pusti, da vse skupaj zavre. Nato prideni 8 do 10 osnaženih žab in vejico majarona, oso-

li in kuhaj vse skupaj 25 minut. Ako hočeš, okisaj juho po okusu.

Makaroni z gobami. 10 dkg kuhanih in odcejanih makaronov stresi v globoko skledico in jih polij z žlico razpuščenega surovega masla. Vrh makaronov naloži dušene gobe, tako da so makaroni z gobami pokriti. Gobe pripravi takole: V kozo deni žlico olja in žlico surovega masla, strok strtega česna, čebule in žličico zelenega peteršilja, gobe, nekoliko soli in ščepec popra; pokrij in duši ter prilij med dušenjem 1 do 2 žlici juhe. (Gob naj bo surovih za majhen krožnik.)

Rezanci s sirom. Napravi široke rezance kakor za rezančno potico, jih skuhaj v 1 in pol litra osoljene zavrele vode in odcedi; deni v kozico za drobno jajce surovega masla ali masti in pest krušnih drobtin, in ko se drobtine zarumene, stresi v kozo rezance in četrt litra zdrobljenega sira. Nato vse dobro zmešaj in postavi za nekaj minut v pečico. Postavi rezance kot samostojno jed s solato na mizo.

Zemeljni zrezki. Zreži 3 po dan stare žemlje na plošče, jih polij s četrt litra mleka in ko se malo napoje, jih zdrobi ter prilij še četrt litra mleka, v katerem si razmotala 1 jajce. Ko so žemlje napojene, jih premešaj in stresi v pomazano kozo ter postavi v pečico, da se pečejo 20 minut. Pečene zrezki na kose, jih naloži na krožnik ter serviraj s solato.

Suh fižol s svežim zeljem in rižem. Skuhaj v loncu četrt litra namočenega fižola v pol litra vode in ga osoli; posebej pa skuhaj za krožnik na debele rezance zrezanega svežega zelja, ga popari, ožmi, deni v lonec ter prideni soli in žlico kumne. Ko je zelje skoraj kuhano, mu prideni 2 pesti riža ter kuhaj vse skupaj še četrt ure. Prideni kuhani in odcejeni fižol v prežganje, ki si ga pripravila iz velike žlice masti in pol žlice moke; ko vse skupaj dobro prevre, postavi kot prikuho ali samostojno jed na mizo.

Zdrobov pečenjak. Stresi v lonec četrt kg zdroba, nalij nanj pol litra nezavrelega mleka, pokrij in pusti, da se zdrob namaka najmanj 2 uri. Nato mu primešaj 1 rumenjake, žlico sladkorja, nekaj zrn soli, žlico rozin ali vampeljev ter sneg 1 beljaka; vse skupaj zmešaj, vlij v kozo, v kateri si razgrela za jajce masla ali masti in postavi v vročo pečico, da se peče četrt ure. Pečenjak nato z lopatico obrni, da se še po drugi strani zarumeni, ga postavi še za 10 minut v pečico, ga z lopatico in vilicami zdrobi ter postavi še za nekaj minut v pečico. Pečenega stresi na krožnik in postavi s poljubnim odcedkom na mizo. Če hočeš postavi pečenjak s so-

Neredna stolica

upliva na ves organizem. Dobro sredstvo za odvajati, ki zanesljivo deluje in ima prijeten okus, je

lato na mizo, ga pripravi brez sladkorja in brez rozin; a vzemi več soli.

Jagodna torta. Mešaj četrt ure 10 dkg sladkorja, 10 dkg surovega masla, 1 jajce in drobno zrezano lupino četrt limone; prilij 5 žlic mrzlega mleka, 3 dkg kakaoa, 12 dkg moke in četrtino pecilnega praška. Vse skupaj narahlo premešaj in stresi v dobro pomazan majhen tortni model; testo razravnaj in postavi v srednje vročo pečico, da se peče tri četrt ure. Pečeno namaži s četrt litra jagod, zmešanih z žlico sladkorja, po vrhu pa enakomerno nadevaj z beljakovo peno (stepi sneg 2 beljakov in primešaj 2 žlici sladkorja). Postavi torto še za nekaj minut v pečico, da se zarumeni.

Možgani v rižu. Razgrej v kozi žlico masti, prideni nekaj koscev čebule, in ko se nekoliko zarumeni, ¼ 1 opranega in odcejanega riža, mešaj nekaj minut ter zalij nato z litrom juhe; ko je riž na pol kuhan, mu prideni ¼ kg osnaženih in v slani vodi prevretilih, na majhne kosce zrezanih možgan. Ko riž z možgani še 12 minut vre, ga stresi v skledo in potresi po vrhu z nastrganim parmezanom.

Svež goveji (telečji ali praščji) jezik s hrenom. Jezik primi z roko za koničasti konec in ga ob desko dobro potolči. Nato ga s krtačo dobro zdrgni in umij; deni ga v lonec in toliko zalij z vodo, da lahko vre. Ko zavre, mu prideni droben koren, korenino peteršilja, nekaj zrn celega popra, nekaj koscev čebule, strok česna in zrno lovorja. Osoli ga, pokrij in kuhaj do mehkega. Kuhane lupi, zreži na prst debele kose, ga zloži na krožnik, zraven pa daj kisli, jabolčni ali kuhan hren ter pražen krompir.

Ne pozabi naročnine!

Skrb za večerjo

Sedaj, ko mora gospodinja temeljito razmišljati, kaj bo dala v lonec in koliko bo dala v lonec, da bo ustregla svoji družini in svojemu žepu, ji je dovolj trpljenja, da skuha kosilo. Skrb za večerjo ji je popolnoma odveč. In čisto prav ima. Ponekod imajo navado, da kuhajo za večerjo skoraj toliko kakor za kosilo. To je popolnoma nepotrebno, ker za spanje človek ne rabi toliko energije kakor za popoldansko delo. Tudi ni potrebno, da imamo v toplem času dnevno toplo večerjo.

Iznajdljiva gospodinja si bo delo z večerjo temeljito olajšala, družina pa se bo v kratkem privadila na lažjo večerjo.

Dobra, lahka in okusna večerja je na primer to-le: mesečna redkvica s soljo, kos črnega kruha (po možnosti z maslom) in skodelica skoraj hladnega mleka. Takšna večerja je osvežitelja in prijetnega okusa. Ali: koruzni ali ajdovi žganci s kislim mlekom, ali kislom mleko v čaši s kosom črnega kruha. Z maslom namazani kruhki potreseni z drobno zrezanim drobnjakom ter čaj nam nudijo tudi okusno in hitro gotovo večerjo.

Marsikateri dan pa si lahko oskrbimo večerjo že opoldne. Ali namenoma damo več v lonec, ali pa zvečer porabimo to, kar nam je opoldne ostalo. So preslabi časi, da bi kaj zametovali.

Sergiusz Piasecki

★ LJUBLJENEC ZVEZD

24 Roman iz tihotapskega življenja na bivši poljsko-ruski meji

»Vzemi vedro!« mi je rekla.

»Vzemi ga sama... grofica!«

Ostro mi je gledala nekaj časa v oči ter prasnila v smeh. Nikoli prej in nikoli poslej nisem slišal tako lepega smeha in ne videl tako lepega obraza. Fela je pristopila k meni in mi z desnico zagrebala v las. Z levico pa me je pobožala po licu.

»Ali si videl, kakšna sem?«

»Da; in kaj potem?«

»Videl?« je ponovila.

»No, in kaj?«

»Ali sem ti všeč?«

»Da.«

»No, ampak šele po svatbi... boš imel vse! Vse, kar si boš pozelel!«

»In zato si me mučila?«

Tiho se je zasmejala ter nje pritegnila k sebi. Na vratu sem občutil njene roke, a na ustih dolg in strasten poljub. Ne, jaz nisem znal tako poljubljati! Prižela se je k meni z voljnimi in prožnimi telešoni. Ko sem jo hotel znova objeti, me je odrinila in mi rekla:

»Fant, vse je bilo radi tega, da boš vedel, kakšna sem, in pa zategadelj, da me ne bi ogojufal! Vzemi vedro in pojdi!«

Molčal sem in nepremično stal. Prijela me je za roko in mi dejala:

»Razumi vendar: to ni mogoče! Ne maram postati vlačuga. Morda je meni huje ko tebi! Upoštevaj tudi to! No, vzemi vedro!«

Vzel sem vedro in jel lezti po lestvi. Fela mi je svetila. Potem pa je še ona naglo zlezla po lestvi iz kleti. Podal sem ji roko in ji pomagal zapreti kletna vrata. Nato sva šla proti hiši.

Kasneje, ko sem se že nekoliko umiril, sem skušal trezno presoditi o vsem, kar se je bilo med nama zgodilo v kleti. — Vendar vsega nisem mogel razumeti. Ne vem, zakaj; zdelo pa se mi je, da se je vse zgodilo le radi tega, ker sva videla oni par v čummati. Brez dvoma je bila Fela radi tega silno vznemirjena. Ko bi imel odraslo sestro ali ženo, da, ta bi mi morda utegnila zame tako zagonetno zadevo pojasniti. Meni samemu pa je bilo vse to popolnoma nerazumljivo...

Z vedrom, polnim kumaric, sva se vrnila k fantom. V sobi je vladal trušč in vik. Vedro sem postavil na mizo pred Loudo.

»Tu imaš! Goltaj!«

Louda je brez besede segel z roko v vedro.

»Temu bi lahko ponudil s kadjo vred, pa bi te ne zavrnil!« je rekel Lord.

Razgledoval sem se po sobi in iskal

Kriso. Opazil sem ga na drugem koncu mize, blizu Alimčukovih. Pomežiknil mi je. Pristopil sem h kvartopircem. Alfred Alimčuk je imel »banko«. Iz žepa je izvlekel dva zavoja novih kart. Raztrgal je omot, na mizo pa je položil dve sto rubljev.

»V 'banki' je dvesto!« je rekel igravcem.

Prišel je deliti karte. Tudi jaz sem vzel. Prvi je igral Krisa.

»Daj za petdeset!«

Alfred je rekel suho:

»Položi denar!«

»Ne boj se! Ne utečem ti.« Krisa je položil na mizo petdeset rubljev, vzel dve karti in izgubil, ker je imel več ko enoindvajset. Alfred je pritegnil njegov denar na svoj kup.

Drugi je igral Živica. Nekdo me je potegnul za rokav. Ozrl sem se. Opazil sem mlad, otroški obraz tihotapca, ki je pomagal prepevati Lordu.

»Pokaži mi karto! S teboj bom igral!« mi je rekel.

Pokazal sem mu »desetico«.

»Dobro!« mi je dejal in dal zlatnik.

Živica je izgubil. Vrsta je prišla name. Položil sem trideset rubljev in — dobil Soigravcu sem ponujal dvajset rubljev, jih ni hotel.

»Za drugo igro!«

»Prav. Kako ti je ime?« sem ga vprašal.

»Havranek.« mi je odgovoril fant.

Igra se je nadaljevala. Skoraj vsi so

Šah

Nekaj spominov na blejski turnir

Leta 1931, sredi splošne gospodarske krize, je podjetnost naše mlade države vzbudila veliko pozornost. Pet tednov je veliki šahovski turnir priklepil svetovno pozornost na naše prvo letovišče in njegovo ime je krožilo po vseh velikih in malih časopisih. Bled se je postavil ob svetovna imena Karlovi Vari, Ostende, San Sebastian, San Remo...

20. de5, g5 21. Lg3, Dc1 22. eb+, Kxe6 23. Dxc7, Dc4+ z matom, Sc7 16. La5, Sxa8 17. Lxb6, Sxb6 (velika kvaliteta zadostuje za zmago) 18. Tf1c1, e6 19. Tc2, Le7 20. Tac1, Lg5 21. Td1, Tb8 22. Te5, Sd5 23. Ta5, Tb7 24. Td3, Ld8 25. Tb3, Txb3 26. Txa7+, Sc7 27. ab3, Lf6 28. Tb7, Lxd4 29. Tb8, Lxb2 30. h3, f5 31. Kf1, Sd5 32. Kg2, Le5 33. Ta8, Sf4+ 34. Kh2, Sd3+ 35. Kg1, Se1 36. Ta7+, Le7 in beli preda.

(Glose Tone Preinfalk, Ljubljana)

† Aron Nimcovič

81. Collejeva otvoritev

(Blejski turnir 26. avgusta 1931)
Beli: † E. Colle Črni: I. Kashdan
1. d4, d5 2. Sf3, Sf6 3. e3, c5 4. c3, c6 5. Sbd2, Sc6 6. Ld3, Ld6 7. 0-0-0, 8. dc5 (v tej partiji se Colle, ki je že naslednje leto prerano umrl, bori z lastnim orožjem, ki mu je prineslo marsikatero lepo zmago), Lxc5 9. e4, Dc7! 10. ed5 (doslednejše je 10. De2, Ld6 11. Te1, Sg4 12. Sf1, Sge5 13. Sxe5, Sxe5 14. Lc2, de 15. Dxe4 itd.), ed5! (črni sicer dobi izoliranega kmeta, zato pa izvrstno igro figur) 11. Sb3, Lb6 (na Ld6 12. h3 z Sbd4) 12. Dc2, Te8 13. Lg5, Se4 14. Tael, Lf5 15. Le3, Lg6 16. Sh4? (Lxb6, Dxb6, Sbd4 bi

Turnirska knjiga na žalost ni izšla. Ne bila bi s svojimi poročili in slikami samo nadaljnje propagandno sredstvo, marveč izreden šahovski dokument in neizčrpen vir za studij šahovske teorije, strategije in taktike. Blejski turnir je ostal brez kodeksa. Živi pa v ustnem sporočilu očividcev in bralcev številnih poročil. V svežem spominu so ostali nešteti svojevrstni dogodki in nerazumljive čudi šahovskih umetnikov.

Izmed 182 večinoma samih borbenih in izvrstnih partij jih je relativno zelo malo prišlo v javnost; še manj jih je temeljito obdelanih. To je velika škoda. Za silo je izpolnila vrzel brošura nekega dunajskega kluba s kratkimi opombami.

V naši rubriki bomo skušali osvežiti spomin na nekaj dobrih partij.

80. Caro-Kann

(Blejski turnir 17. sept. 1931)

Beli: † A. Nimcovič Črni: dr. A. Aljehin

1. c4, c6 2. e4, d5 3. ed, cd 4. d4, Sf6 5. Sc3, Sc6 6. Sf3 (zelo dobro je tudi Lg5), Lg4 (pogost je tudi prehod v sprejeti damski gambit z e6) 7. cd, Sxd5 8. Lb5 (novejša teorija priporoča Db3! z zelo zamotanimi varijantami), Da5 (mnogo lažje izenači črni s Tc8!) 9. Db3!, Lxf3 10. gf3, Sxc3 11. Lxc6+ (beli se nepotrebno spušča v kombinacijo, ki ga končno stane damo. Med kibici je pri tem završalo, da bo do tedaj neporaženi Aljehin izgubil. Po 11. bc3, e6 12. d5! in 0-0 bi obdržal izvrstno pozicijo) 12. Db7? Sd5+!! 13. Ld2, Db6 14. Da8+, Kd7 15. 0-0 (nezadostno je tudi 15. a4, Sc7 16. a5, Dxb2 17. Dxa7, Da1+ 18. Ke2, Dxa1 19. Lf4, e5!

Ko smo izstopili nekje v samotni — le majhna postaja se je stiskala ob progi — je bilo že lepo jutro. Nebo je bilo nedolžno modro, na višinah so izginjale zadnje meglice. Zrak je bil čist. Lahna sapica je prinašala vonj majskega zelena.

Hodili smo po beli cesti in po mehki travi skozi šumeče gozdove. Skrivnostno je šelestelo prebujeno listje, tajinstveno je ubiral potoček svojo melodijo, zdaj veselo in razigrano, potem tiho in zamišljeno. Duša je sikala te lepote in živela; zbudila se je. V mestu sem bil brezčuten za vso lepoto, med mračnimi stenami in so se mi oči zaprle in srce je otopelo.

Videl sem ob poti kmeta, njegov za-grenjen obraz, in na dnu pohlevnih oči sem zasluhl veselje. Razumel sem veselo žgolenje škranjčka, prislutnil sem kosu izpod grma.

Zvečer smo se vračali. Duša mi je bila vesela in polna doživljanja. V srcu mi je odmevala razigrana melodija potočka.

Noč je že bila, ko smo se vračali po razsvetljenih ulicah.

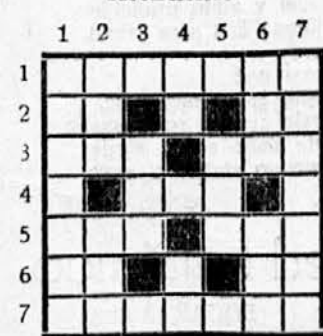
Iz stričkove košare. A.: Prve pošiljave, katero omenjaš, nisem mogel najti. Preiskal sem še enkrat in povprašal pri prejšnjem uredniku. Sonet »Hrepenenje« je verifikacija pod vtisom Prešerna. Preberi ga še enkrat in če najdeš v njem smiselnost, Ti čestitam. — V. E.: Zadnji dve pesmi »Brez strahu« in »Mlado cvetje« pa nista godni. Napisal si jih pač v želji, da nekaj napišeš, a to, kar si napisal, je pesni-kovanje. Snov moraš bolj doživeti in pesem večkrat prebrati, preden jo pošleš.

(Podpisal se je: HANZA IVAN)

Splošno se mi je igra dopadla. Bila je zanimiva. Govor med igro je bil pretih. (Menda misli pripovedovalca. E. S.) Kulis se bile zelo dobre, le premikanje in tema med prizori mi ni ugajala. Obleke so bile zelo dobre. Krpan je igral zelo dobro. Tudi druge vloge so bile dobro igrane. Le služkinja cesarice je igrala pretirano. Igra je bila lahko razumljiva. Zelo dobro je bil igran prizor, ko so vojaki prišli po Krpana, da bi ga odvedli. Tudi dogodek pri poskušanju konj je bil dober. V vsej igri smo občudovali Krpanovo moč in pogum. Dvoboje med Krpanom in Brdav-

som ni bil bliskovit, kakor sem si ga predstavljal. Krpan se mi zdi pogumen zato, ker se ni bal ne Brdavsa ne cesarja, cesarice in ministrov. Krpanova mesarica mi je ugajala. Kij je bil sorazmerno za njega premajhen. Njegova kobilica mi je ugajala. Krpan je bil usmiljen, ker je dal dečku denar in kruh za mater. Pila, katero je dobil od dečka, mu je pozneje dobro koristila in ga rešila ječe. Na Dunaj se ni nikoli več vrnil.

Križanka

Vodoravno: 1. slovenska gora; 2. egiptčansko božanstvo, kazalni zaimek; 3. beseda, ki izraža pogoj, nočno zabavišče; 4. števniki; 5. turški dostojanstvenik, razjedalka kovin; 6. okrajšava za ministra, ki je odstopil; medmet; 7. država na jugovzhodu. Navpično: 1. spremljevalec (posebno med zvezdami, tujka); 2. vodna žival, vzklík ljubke ptice, ki je siml nežnosti; 3. žuželka; 4. oblika osnovega zamka, končnica večine srbskih priimkov; 5. iglasto drevo; 6. sorodnik, vzklík; 7. slovanska prestolnica.

UGANKA

Sama sebi pije kri, le da drugim mrak preganja, ali pa da smrt oznanja in se sama v nič zgubi. Kdo ime ji pogodi?

Rešitev zadnje križanke: Vodoravno: 1. mladost, 2. ai, to; 3. rak; rob; 4. ura; 5. bik, Bog; 6. od, na; 7. Rimljan. Navpično: 1. Maribor, 2. Lia, idi; 3. Kuk; 4. do, ol; 5. Rab; 6. sto, ona; 7. tobogan. Rešitev uganke: sršen.

ustvarilo enako igro. Kashdan zdaj otvori silovito ofenzivo) Sxf2!! 17. Lxf2 (edino; če 17. Kf2: ? Df4+ — 17. Lxb6, Dxb6 — 17. Lxg6, Txe3! 18. Lxh7+ Kh8 19. Txe3, Sg4!) Lxf2+ 18. Kxf2, Db6+ 19. Kg3 (Kf3, Se5+), Te3+ 20. Txe3, Dxe3+ 21. Tf3, Dg5+ 22. Kh3, Se5 23. Tg3 (g3?, Dg4+ 24. Kg2, Sxd3! 25. Txd3, De4+ dobi), Dh6! 24. Lf5 (boljše bi bilo: Lxg6, Sxg6 — ne hg6? 25. Dd2! — 25. Tg4, Se5 26. Df5!), Te8 25. Sd4, Lh5 26. Df2? (Da4 bi nudilo dobro protividro: f6 bi tedaj ne šlo zaradi 27. Lg6!) g5 27. Lxh7+ (duhovit poskus, ki pa ob izvrstni igri črnega le ne uspe. 27. De3 bi črni pariral z f6), Kf8! 28. Lf5, gh4 29. Te3, Te7! (z grožnjo Sg4) 30. Te1 (Se7, Dg5 31. g3, Lg4+ dobi), Lg4+! (druga ofenziva) 31. Lxg4, Sd3! 32. Dxd4, Sf4+! 33. Kg3, Dxd4+ 34. Kxh4, Sxg2+ 35. Kg5, Txe1 (bojni metez je ponehal; črni ima s kvaliteto več lahko zmago) 36. h4, Se3 37. Lf3, Sc4 38. Sf5, Tge1+ 39. Kf4, Tf1 40. Se3, Tf2 41. Sd1, Th2 42. h5, Sxb2 43. Se3, Sd3+ 44. Kg3, Txa2 45. Lxd5, Tb2 46. h6, Se5 47. Kf4, Sg6+ 48. Ke4, b6 49. Sf5, Se7 in beli preda. (Glose po A. Beckerju)

S prvenstva Finske

61. Angleška partija

Beli: Ojanen Črni: Niemi
1. c4, Sf6 2. Sc3, c5 3. Sf3, Sc6 4. d4, exd4 5. Sxd4, g6 6. Sc2, Lg7 7. e4, d6 8. Le2, Le6 9. 0-0, Sfd7 10. Sd5, Sc5 11. f3, 0-0 12. Tab1, Tac8 13. b4, Sa4 14. Se3, Sc3 15. Sxc3, Lxc3 16. Sd5, Lxd5 17. exd5, Sxb4? 18. Lh6, Te8 19. Tb3, Sxa2 20. Ta3, b5 21. Txa2, b4 22. Ta6, e5 23. Le3, Ld4 24. Lxd4, exd4, 25. Tf1, Te3 26. Dxd4 in črni preda.

š. Švedska šahovska zveza bo imela kongres od 23. do 30. julija, ki bo združen z več turnirji.

Tri mariborske partije

Iz turnirja za letošnje prvenstvo Šahovskega kluba »Vidmar« v Mariboru, ki je pravkar v teku, objavljamo naslednje partije:

84. Nimcovičeva obramba.

(1. kolo za prvenstvo SK »Vidmarja«)
Beli: Lukeš Fr. Črni: Kuster
1. d4, d5; 2. Sf3, e6; 3. c4, Sf6; 4. Sc3, Lb4; 5. Dc2, Se4; 6. exd5, Dxd5; 7. a3, Lxc3; 8. bxc3, Sc6; 9. e3, Sg5; 10. Le2, 0-0; 11. 0-0, Ld7; 12. e4, Sxf3+; 13. Lxf3, Dg3; 14. Th1, b6; 15. Dd3, Tad8; 16. Ld1, e3; 17. d5, Lh3; 18. Lf3, f5; 19. e4, f4; 20. Kh1, Lg4; 21. Lb2, Lxf3; 22. gxf3, Tf6; 23. Tg1, Dh5; 24. Tg2, Th6; 25. Tbg1, Kh8; 26. De2, Se7; 27. Te1, Sg6; 28. Kgl, Dh3; 29. Kh1, Sh4; 30. Tegl, Sxf3 in beli preda.

85. Caro-Kann

(2. kolo prvenstva SK »Vidmarja«)
Beli: Senekovič Črni: Lukeš Fr.
1. e4, c6; 2. d4, d5; 3. Sc3, dxe4; 4. Sxe4, Lf5; 5. Sg3, Lg6; 6. Sf3, Sd7; 7. Le2, e6; 8. 0-0, Sf6; 9. Lg5, De7; 10. c4, h6; 11. Lxf6, Sxf6; 12. Se5, Lh7; 13. Tac1, Ld6; 14. Sg4, Sxg4; 15. Lxg4, 0-0; 16. Le2, Tad8; 17. Ld3, Lxd3; 18. Dxd3, Le5; 19. Df3, Txd4; 20. h3, Tf8; 21. Tcd1, a6; 22. De2, c5; 23. Tf1e1, Lf4; 24. Df3, Td2; 25. a4, Td3; 26. Dg4, Txd1; 27. Txd1, Txb3 in črni je dobil v končnici.

83. Steljkanka

(2. kolo za prvenstvo SK »Vidmarja«)
Beli: Reinsberger Črni: Gerželj
1. e4, c5; 2. Sc3, Sc6; 3. Sf3, d6; (črni pripravlja tkzv. »zmajevsko varianto«, ki je zadnji čas v veliki modi) 4. d4, exd4; 5. Sxd4, Sf6; 6. a3, g6; 7. Le2, Lg7; 8. Sxc6 (boljše je Le3), bxc6; 9. 0-0, 0-0; 10. Lf3, De7; 11. g3, a5; 12. Se2, Sg4; 13. Sf4, Se5; 14. Lg2, Ld7; 15. Tb1, Tfd8; 16. b3, Lg4; 17. f3 (s tem si beli za dolgo dobo zapre lovca, vendar pa tudi 17. Del ni kdove kako simpatično), Ld7; 18. Lb2, Le8 (močnejše je 18... a4, nakar bi na 19. b4 sledilo 19... Sc4! 20. Lxg7, Se3 in črni dobi najmanj kvaliteto); 19. a4! (kar je zamudil črni, izrabi sedaj beli); 20. exd5, exd5; 21. Te1, e6; 22. De2, Sc6 (lu pa bi moral črni logično nadaljevati 23... d4! s pritiskom na točko e2 in izgledati na napad); 23. Lxg7, Kxg7; 24. Dxe6! (navidez močna kombinacija, vendar pa beli ni zračunal vseh njenih konsekvenc, zlasti ni predvideval končnice, ki sledi), Dxf4! (edino; na 24... Da7+ ali na 24... Sb4 pride črni v težave, beli pa verjetno ohrani svojega kmeta); 25. Dxe8, Txe8; 26. gxf4, Sd4 (sedaj dobi črni kmeta nazaj, s skakačem pa zasede močno polje f4); 27. Te5 (ta navidez logična poteza privede belega v izgubljeno končnico. Potrebno je bilo enega stolpa zamenjati ter s tem končnico poenostaviti. Zanimivo je, da je v tem slučaju ideja podvojitve stolpov zelo nezdrava), Se2+; 28. Kf2, Sxf4; 29. Tbe1, Txe5; 30. Txe5, Kf6! (to važno potezo je beli verjetno ob svoji 27. potezi Te5 prezrl. Končnica je sedaj za belega izgubljena); 31. Te3, Te8; 32. e4 (na 32. c3 enostavno sledi 32... d4! 33. Te1, dxc3!; 34. Txf4+, Kg7 in črni kmet gre v damo), dxc4; 33. Te3, exb3!; (za zaključek pa še presenečenje za kibice in galerijo); 34. Txe8, b2; 35. Tb8, Sd3+; 36. Kg3, Sb4 (tale skakač je doprinesel herojski delež zmage); 37. Tb5, b1D; 38. Txa5, De1+; 39. Kh3, Sd3; 40. Ta6+, Kf5 in beli preda, ker sledi mat v nekaj potezah. — (Glose Gerželj.)

»Večernik«

za mladino

Leto 2 Maribor, 16. junija 1940 Štev. 24

PREMIŠLJEVANJE

ČRTOMIR KOBANOV

Zdaj so že tople, poletne noči, murni prepevajo pesmi med travo, zvezde migljajo v neskončno daljavo, srce si daleč, oj daleč želi.

Morda so kje... Ah, četudi bi bili, meni ni moči do njih se povzpeti, meni ni moči do zvezd poleteti: tu bodo dnevi vsi moji minili...

Morda so kje le drugačni svetovi, kjer ni sovraštva in nič razprtije, kjer le ljubezen prijateljstva kliče, kjer so le svetli in srečni domovi?

Sli bodo tiho ko vali na reki, ki se nikoli ne vrnejo k vrelcu. Končno prijezdila smrt bo na belcu. Dalje vrstili se bodo vekli...

Mojster iz Chicaga

VLADKO KOS

V hotelski sobi sta se spet našla. Lo-Ti je čital časnik, a ko je vstopil Fred, se je radovedno premaknil bliže. Fred je razgrnil najdeni list in Kitajec se je sklonil nadenj. Čez čas je veselo plosknil z rokama in napisal angleško na drugo stran: »Kraljica stoterih otkov, Ajlung (zvezda) sporoča svojemu podaniku iz »Poslednjega otko« zapoved, naj zaseduje tujca na ladji...« Fred se je zakrohotal: »Torej z žensko imam opravka!« Lo-Ti je zopet nekaj predlagal. Tako ju je našlo jutro. Nočna luč je še gorela.

Tako sta prispela do nekega malega otko. Lo-Ti se je igral z ribo na trnko in jo vneto opazoval. Bila sta blizu mesta, kjer je mister Fred pokazal svoje »sposobnosti«.

Nenadoma je završalo. Lo-Ti je vzklíknil, pograbil vesla in pričel divje veslati. Pri tem je suval tudi služabnika. Toda za prvim otkom se je prikazala vrsta čolnov včerajšnjih razbojnikov. Lo-Tijev čoln je obstal. Roparji so se bolj in bolj bližali. Že je zabrnela prva puščica. Kuli v čolnu je dvignil roke, kriknil in se pognal v valove. Potem je izginil.

Ribe v lenem Kiangu so bile pošteno preplašene. Neprenehoma so jih motili trnki, ki sta jih metala gospod Lo-Ti in njegov služabnik v vodo. Lo-Ti se je zadovoljno smehljaj, kakor vedno, kadar je mislil na zasluzek. Čoln se je polagoma pomikal naprej skozi trstičje in meglo. Lo-Ti si je žvižgal angleško popevko, ki se je končavala s kitico: »Dragica, zgubiš pri njem...«

Dolgo so se zibali razbojniški čolni po vodi, nazadnje so se le ustavili in Lol Tiju so sneli obvezo. Komaj so se mu privadile oči na meglikasto svetlobo, že so ga lopnili pod rebra, in stari špekulant je začuden nadaljeval pot po lepem,

Njegov služabnik je bil menda bebec, kajti venomer se je samo smehljaj. Da bi kaj razumel, se je zdelo nemogoče.

Film

Kaj misli general Weygand o filmu

Francoski novinarji so organizirali anketo, kaj kdo misli o filmu. Splošna sodba večine ljudi je, da je film sedma umetnost. Čeprav so ga skušali nekateri gledališki ljudje podcenjevati, je film kljub temu zmagal. Toda novinarji se niso zadovoljili samo s to ugotovitvijo. Zanimalo jih je, kako sodijo film slavni vojskovodje. Tako so vprašali generala Weyganda, sedanjega vrhovnega povelj-

nika zavezniških čet, kakšno mnenje ima o filmski umetnosti. Sprva je general odklonil, češ, da sploh ne odgovarja na novinarjeva vprašanja. Se le ko so ga ponovno »napadli«, je izjavil: »Film ni samo veliko izrazno sredstvo, marveč tudi močan in izredni instrument, ki doslej še ni zadostno izrabljen.« Mislimo, da je s tem zares dovolj povedano.

Ni lahko biti filmski igralec

Da bi kar najboljšo rešila svoje vloge, sta James Stuyart in Margarit Sullyvan pretrpela največje napore. Učila sta se mesec dni pilotiranja, da bi lahko uspešno nastopila v filmu »Smrtna burja«. James in Margarit sta morala zelo zgodaj vstajati in odhajati na aerodrom, kjer sta se učila letalske tehnike. Morala sta pretrpeti vse tegobe letalskega rekruta. Ko sta se vsega naučila, jima je kalifornijska letalska družba ponudila mesta pilotov na njeni zračni progji. Vsaj dva dni naj bi vozila filmska zvezdnika navadne smrtnike po zraku, kar bi bilo za družbo seveda velikega reklamnega pomena.

Ko je prišel Clark Gable iz gledališča k filmu, se je moral marsičesa naučiti: šofira-

nja, jahanja, plavanja, boksa... Od vseh sportov se je najhitreje naučil jahanja in je najboljši jahač v studiu MGM filmske družbe. Za novi film MGM »Bum taun« (iz kovbojskega življenja) je moral jahati na pobesneli mežgi sredi arene, okoli katere so se krohotali razboriti kauboji. Koliko truda in muke je moral pretrpeti pri tem jahanju slavni Clark, si lahko mislimo.

f »Mož brez sreče« je novi MGM film, v katerem nastopata izvrstna ameriška komika Joe Brown in Leo Carrillo. Zensko vlogo igra v tem filmu temperamentna madžarska plesalka Steffi Duna.

Pes dela modo v Hollywoodu

V Hollywoodu je pes v veliki modi. Moderna zvezdnica mora imeti psa, ki jo spremlja posvoda, kamor je namenjena. Pes je spremljevalec elegantnega zvezdnika. Se več! Filmske igralkice uravnajo barvo svojih oblek po barvi psa. Če je pes progast, je enako progasta tudi njena obleka. Klobuk filmske dive mora biti podoben pasji glavi, sicer ni »hipermoderen«. V teh stvarih ima rekord slavna zvezdnica Maurice O'Sullivan, ki je nikoli ni videti brez psa. Celó v studio jo spremlja. Nič kaj okusna ni njena obleka, ki je marogasta kakor njen četveronožni miljenec.

Brenda Joyce - žena z najlepšim smehljajem

Mlada ameriška lepota Brenda Joyce je šele absolvirala vseučiliške studije na univerzi v Los Angelesu, ko je že bila poklicana k filmu, o katerem še prej sanjala ni. Na nekem natečaju je s svojim nasmeškom premagala 58 kandidatkinj — prišla k filmu. Angažirala jo je družba »Fox« in ji poverila glavno žensko vlogo v filmu »Sen Indije«.

f Bogataš šel k filmu. Franchot Tone je iz zelo bogate rodbine. Ker je imel veliko veselje do gledališke umetnosti in filma, se je odrekel bogastvu in odšel v Hollywood, kjer je postal ljubljenec filmske publike celega sveta.

f Najbolj zaposlena filmska igralka je nedvomno lepa in elegantna zvezdnica Rita Johnson iz Hollywooda.

CESAR ROMERO (MGM)

DON AMECHE (MGM)

JEANETTE MAC DONALD (MGM)

Novice iz domačega filmskega življenja

G. Mika Al. Popović je dokončal pisanje scenarije za hrvatski film »Zmagovalec« po gledališkem komadu g. Otona Oreškovića. Snemanje tega velikega filma se bo pričelo že julija.

Novinarsko združenje v Beogradu bo v kratkem pokazalo svoj dokumentarni film »Igra kolo naokolo«, ki je prav za prav niz

snimk z lanskega festivala narodnih plesov in pesmi.

V Beogradu se že dalje časa mudi filmski producent Erne Gal iz Budimpešte, ki namerava snimati v naši državi velik film s pomočjo našega kapitala in naših filmskih igralcev. Sedaj se pogaja z novo osnovanim podjetjem »Balkan film«, ki hoče ustvariti v naši državi domačo filmsko industrijo.

AVTOMOBIL, V KATEREM JE BIL UBIT FRANC FERDINAND, JE V HOLLYWOODU

Avtomobil, v katerem je bil ubit nadvojvoda Franc Ferdinand v Sarajevu, je prinašal vsem svojim lastnikom samo nesrečo. Sedaj ga je kupila neka hollywoodska filmska družba, ki ga bo uporabila pri snemanju nekega filma iz svetovne vojne.

V tem filmu se bo videl prizor atentata v Sarajevu in se bo pri tej priliki vozil igralec, ki bo prikazoval Franca Ferdinanda, v originalnem avtomobilu iz leta 1914. Pravijo, da bo ta igralec Gary Cooper.

Po končanem snemanju bo filmska družba avtomobil izročila nekemu ameriškemu muzeju, da bi tudi njej ne prinesel nesreče, kakor svojim prejšnjim lastnikom.

SREČA FRANCISKE GAALOVE

Pogosto se dogaja, da slavne evropske filmske zvezde dožive v Ameriki polom in neuspeh. Tako se je pripetilo Danieli Darrieux in Luisi Rainerjevi. Obe sta se razočarani vrnili iz Hollywooda v Evropo. Popolnoma drugače pa je z madžarsko lepoto Francisko Gaalovo. Pri njej velja trditve, da je potreben talentirani igralci samo dober režiser. Temperamentna Franciska je dobila režiserja Normana Tauroga, ki jo je pripravil za glavno vlogo v filmu »Prvi poljub«. Ta vloga je kakor ustvarjena za njen temperament in njen talent. Mlada umetnica pravi, da je v Ameriki zelo srečna in upa, da bo tudi z drugimi filmi uspela. Prav nič se ne boji razočaranja v filmskem raju.

obdelanem otoku. Ustavili so ga pred palisado.

V.

Ribe v Kiangu so bile pošteno razburjene. Najprej jih je motil Lo-Ti s svojim trnkom, nato je pa padel med nje še bebasti kuli. Toda ta kuli je v vodi čudovito oživel. Rumena barva mu je v hipu zginila z obraza, in ko se je malo vstran z naglimi sunki dvignil med trstičje, je bil prej bebasti kuli naenkrat naš stari znanec — mojster iz Chicaga, Fred Morgan. Otresel se je blata in se pognal znova v valove. Kmalu je zaslišal v daljavi odmev vesel. Naglo se jim je bližal. Potem je nenadoma vse utihnilo. Menda so se izkrcali. Stražo so pa pustili in bilo je treba postopati previdno.

Naposled je Fred Morgan dosegel obdelani otok. Na nebu se je sonce skrilo za meglami in v zdušje na reki je postalo komaj prosojno. Fred je vendarle oprežno stopil iz vode. Glad ga je napotil, da je splezal na bližnje drevo in pričel žvečiti osušene sadeže. Medtem je previdno zrl v daljavo. Videti ni mogel ničesar, zato je sklenil počakati do večera.

Ko je posvetila luna z mirnega neba in je s soparnim zrakom nasičena tišina legla na reko, je Fred zapustil svoje skrivališče. Plazil se je dalje kakor mačka, v roki pa je tiščal za vsak primer pripravljen samokres. Nenadoma se je prihulil. Pred seboj je zagledal stražarjevo senco, dalje male ognje in okoli njih divje obraze razbojnikov. Oprali so se vsak na svoj bat in nekaj jih je stalo v gruči skupaj. Ob strani je visel kotel, iz njega se je vil tenak dim opija. Čisto v ozadju je stala črna gmota palisade.

Fred se je umaknil in v krogu obšel ognje. Tako je prišel v ozadje koč, pred katero je stala palisada. Izlekel je nož in pričel rezati z vso naglico luknjo v slamnato steno. Ko je bila luknja izrezana, je primaknil k njej obraz in ostrmel. Notranjost koč je bila urejena čisto tako, kakor kak evropski budoar. Ob brleči svetilki je stal Lo-Ti, v nekaj urah ves postaran in ob čudni svetlobi spačen. Vendar mu je obkrožal ustnice smehljaj. Roke je imel privezane k steni. Poleg mize je stal dragocen naslanjač in na njem je sedela lepa gospodarica razbojnikov Ajlung z zvodljivimi in zvedavimi očmi. Toda njeno ponašanje je bilo ledeno mrzlo in njen glas je rezal:

»Lo-Ti, sprejmete?«

Govorila je angleški in se pri tem pogiravala z ostrim majhnim nožem, ki se je lesketal v njeni roki.

Fred se je čudil. Ni mogel verjeti.

»Podložniki terjajo smrt in ne marajo odkupnine,« je govorila. »Vašo ali mojo smrt. Saj jih poznate, svoje podložnike, bedne tlačane z vaših riževih polj, veliki gospod iz Nankinga! Doigrali ste svojo igro. Ko boste počivali na dnu Kiang, se spomnite tistih tisočev, po katerih je dan za dnem plesal bič, veliki gospod iz Nankinga!«

Tedaj je hotela Ajlung udariti s kladivcem po plošči, a Fred je bil že z enim skokom sredi sobe. Nameril je samokres na žensko in prerezal Lo-Tiju vrvi. Ta se je priklonil blede in prestrašeni kraljici in dejal:

»Doigrali ste! Moj prijatelj Fred Morgan, lopov iz Chicaga...«

Tedaj je zabobnelo v daljavi in proti kočji je zacepetalo tisoč nog.

(Konec prihodnjic.)

Pod goro travnik...

ZOFIJA BREITENEKNER

Pod goro travnik razcveten, po njem čebelice rojijo, satovje zlato zidajo, za zimске dni strbijo.

Raduje sonce se jih, dan pošilja jim toplote, že pred nočjo je grad končan, ož grad čebelic in sladkote.

Lenoba njih se ne drži, glej, urno sem in tja letijo, od čašice do čašice, in radostno brečijo.

VZTRAJNE PREPELICE

Ob Nilu v Afriki žive neke našim prepelicam podobne ptice, ki pa ne letajo, ampak samo tekajo. In vendar se te ptice vsako leto sele, kakor naše lastavice, na daljavo več tisoč kilometrov. Iz Egipta, ob izlivu Nila, potujejo ob dobočnem času ob veletoku navzgor v Sudan. Pri tem morajo preteči tudi po več sto kilometrov puščave, kjeje ne dobe nobene hrane. Potovanje je torej skrajno naporeno in neprijetno, toda ptice ga kljub temu ne opuste. Bog ve, kaj jih žene na a čudna potovanja?

Skozi noč

VLADKO KOS

Skozi noč blisnil je utrinek vroč, da nebo je zažarelo, v zlatem žaru zaplamljeno, da je v duši vstal mi up.

Skozi noč sredi zvezd sem sanjajoč gledal ceste mesečine, gledal v zlate pradaljine, milijone štel sem zvezd.

Skozi noč blisnil je utrinek vroč, svetle zvezde so ugasnile, zlate dalje so se skrile, ceste so zletele v zrak.

Pred knjižnico

EDGAR LUPŠA

Ko sem se ozrl na električno uro na Glavnem trgu, sem videl, da sem že zgoden. Počasi sem stopal proti Narodnemu domu. Obstal sem na pločniku in videl, da sta bili zagrnjeni le spodnji dve okni, a za vsemi je stala tema.

Obšel me je neprijeten občutek. Za trenutek sem okleval: Ali naj počakam? Toda takoj sem se odločil. Tihó sem pričel stopati po zamrzlih tleh. Bilo je mrzlo, toda ne tako, kakor zadnje dni. Rahlo me je zeblo v roke. Vtaknil sem jih v žepa in sključen stopal s knjigami pod pazduho.

Na Glavnem trgu so luči svetlo žarele, tu pa je bil njihov soj nekam bolj medel. Avtomobili so hupali na križišču in v svetlobi njihovih žarometov je bila cesta čudno razrita. Vozovi so ropotali ali težko in ostro škripali. Dva kleparska vajenca sta samotež vlekla voz; pločevina na njej je ropotala. Ženske, zavite in oblečene, ter domov hiteči moški so me prehitevali.

Postajal sem nestrpen. Ob tem času je navadno že odprto, zdaj pa, kakorkoli sem se oziral, je vedno še stala tema za okni. Udarjal sem krepkeje z nogami, ki so mi nekam odrevenevale, po tlaku. Že v drugič sem se ozrl v trgovino, ko sem stopal mimo nje. Med starim železjem je

luč čudno svetila. Trudila se je, da bi pregnala težko temo, pa je jasneje zasijala le na koščku stene, če ga je kje dosegla.

Tihó mi je zaključala bolečina v zobu, kakor bi se bala nenadoma pritisniti z vso silo. Z jezo sem začutil roso v očeh. Te zadnje noči sem vse prebedel v bolečinah, ko mi je pod zobom oprežno tipalo in mi je rasla otekline, v kateri se mi je nabiral gnoj. Zdaj se bojim, ker bo najbrže potrebna operacija.

Za vraga, saj je minilo že četrt ure. Kaj so se tako zakasnili danes? Če bi vedel, bi šel domov.

Na drugi strani v pritličju in nadstropjih so gorele luči. O, poznam jih, take luči. Svetijo samo v lepih in toplih sobah za prozornimi zavesami. Meni sveti petrolejka v mrak mrzle sobe in mi preganja temo za zamrzlimi okni.

Gledal sem te tople luči in nisem mogel odvrniti pogleda. S ceste sem strmel v pritličje. Morda se je zdelo komu moje početje neolikano? Preveč mi je bilo lepo, da bi se zmenil za to. Po svetlih stenah je plesala senca, sklanjala se je in vzravnavala. Luči so toplo svetile in še meni se je zato zdelo topleje. Potem sem se ozrl: knjižnična okna so svetlo žarela...

»Vendar!« Postal sem še nekaj sekund in skušal zatreti bolečino pod zobom. Potem sem stopil po pločniku navzgor in pritegnil z vso silo vrata k sebi...

Na izletu

TONIK

Cvefoči maj. In že je predvečer majskega izleta. Zjutraj, še mrak je bil na pol, ko sem odšel na kolodvor. Mrzlo jutro in gosta megla nad mestom. Ulice so bile prazne; korak je odmeval med sivimi zidovi. Srečal sem le zapoznelega ponočnjaka. Z negotovim korakom je meril cesto. Zgoden sem še bil, le nekaj tovarišev je že dremalo v čakalnicah. Na progji so se leno pomikali vagoni.

Skozi meglo je kriknil žvižg. Hladno je bilo v vlaku in zavijali smo se v plašče. Mimo okna je brzelo megleno jutro. Tam na vzhodu se je vedno bolj svetilo. Prvi sončni žarki so razgnali našo dremavost.

Zanimivosti

Tragedija zakonskega trikota v južni Franciji

Enajstletni sin priča proti razuzdani materi — očetovi morilki, obsojeni na smrt

Vsa Francija je kljub težkim dnevom na bojišču pod vtisom velikega procesa, ki se je končal pred sodiščem v Bordeauxu. Pred sodniki je stala Elizabeta Dokurneau, ki je zastupila mater in moža, da bi se dokopala velikega bogastva.

Elizabeta se je kot 18-letno dekle iz departmaja Gironde poročila z Jeanom Dokurneaujem. Mladi par je živel v podeželskem mestecu Belinu, kjer je pa lahkoživi Elizabeti jelo kmalu presedati. Silita je moža, naj se preselita v Pariz. Ko je videla, da mož ne odneha, mu je prirejela burne zakonske scene in preti, da ga bo zapustila. Ko tudi to ni pomagalo, je iskala utehle pri drugih možkih. V kratkem času, kmalu po poroki, je Elizabeta zamenjala tri ljubčke. Ko je njen mož zvedel za njeno razmerje z lekarnarjem, ga je zaprosil, da je zapustil mesto, ženi pa je vse oprostil.

Bilo je to leta 1935. Po odhodu lekarnarja iz Belina se je podjetna Lizika spoznala z mladim vojakom, mohamedanec Abdulom Amarom iz Alžira. Z njim je varala moža. Ko je mati zvedela za najnovejšo hčerino avanturo, jo je resno posvarila. Elizabeta se ni zmenila zanjo, z vojakom se je domenila, kako naj bi mater spravila s poti. Mati je slutila, kaj ji preti, zato je malo pred smrtjo zapisala v svoj dnevnik:

»Če odkrijem Jeanu hčerino zakonolomstvo, mi bo gotovo odbila zadnja ura...«

Od tistega dne je dobivala nesrečna starka vsak dan hrano, v katero je bila spretno pomešana doza arzena. Po desetih dneh je revica umrla. Po njeni smrti je Jean Dokurneau prodal svoje posestvo, se preselil v Bordeaux in odprl gostilno. Ženina želja se je izpolnila, hotela je izkoristiti veliko premoženje, ki ga je podedovala po materini smrti in se predala razkošnemu življenju. Zahajala je v najboljša zabavišča in se naslajala ob kavalirstvu mladih možkih, dočim je njen mož čepel doma in se ukvarjal z računi sam.

Nkega dne je Elizabeta sklenila, prekiniti vse vezi z ljubčkom Abdulom Amarom iz Belina, sokrivcem smrti njene matere. Poslala mu je hranilno knjižico z vlogo 33.000 frankov, da bi molčal. Amar se je vrnil v Alžir, mož je pa kmalu zvedel o ženini nezvestobi z mohame-

danem, pa se vendar ni mogel odločiti za ločitev, ker je Elizabeto brezmejno ljubil.

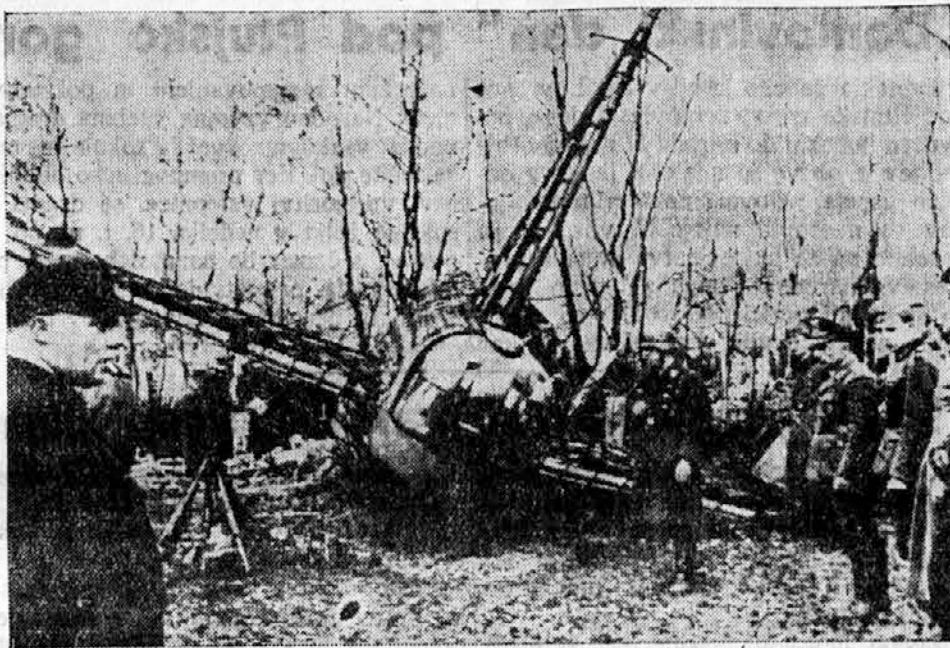
Po naključju pa je Dokurneau zvedel za ljubezensko razmerje njegovega 24-letnega natakarka z ženo Elizabeto. Pozval je nezvestnico na odgovornost in odločno terjal od nje poboljšanje, ker da jo bo drugače ubil, žena je molče odšla, dogovorila se je pa z natakarkem, da odstrani moža. Natakark je naslednji dan pomešal več pilul arzena v jedi svojega gospodarja. Jean Dokurneau je tri dni kasneje umrl. Žena je nadaljevala z orgijami svoje pregrešne ljubezni, izzivala po mestu gnus ter obsojanje vseh poštenih ljudi. Pred meseci je prejela policija anonimno pismo, na podlagi katerega je aretirala natakarka, Elizabeto in mohamedanca Abdula Amara v Alžiru. Pred sodišče je bilo poklicanih 39 prič, ki so se vse zelo obremenljivo izjavile proti de-

monske ženi. Ta je zavita v črnilo jokaje podala svojo izjavo. 16-letna hči ni hotela pričati proti svoji materi, ki jo sploh ni pogledala. Zato je pa bil 11-letni sin, bledega obraza, poln mržnje do svoje pregrešne matere, zgovornejši. Izjavil je:

— Ko smo še bili v Belinu, je dejal Abdul Amar moji materi: »Ko bomo prišli v Bordeaux, bomo spravili s poti še tvojega moža!« Mati je nato odgovorila: »Prav praviš, to moramo storiti.«

Ko je sin končal z izpovedjo, se je čulo po dvorani ogorčenje. Mati je planila v jok, sin jo je pa ošinil s prezirnim pogledom, ko je šel mimo. Tudi lekarnar, bivši ljubimec Elizabete, je svojo nekdanjo ljubico težko obremenil.

Razprava je trajala osem dni. Elizabeta Dokurneaujeva je bila obsojena na smrt, njena dva ljubčka, mohamedanec in natakark pa na 20 let težke ječe.

Ruševine sestreljenega zavezniškega bombnika na zahodnem bojišču

Tudi v zračni bitki se najdejo kavaliriji

Ko se je nedavno vračal neki angleški pilot lovca z izvidniškega poleta, ga je blizu britske obale napadlo nemško lovsko letalo. Nemški pilot je v boju zadal angleško letalo in jel mahati pilotu. Ta je prav tako odgovarjal z mahanjem rok in opazil, preden je padel na morje, da mu je Nemeč vrgel iz svojega letala neke predmete. Bil je rešilni pas, na katerega je bila privezana steklenica vode in kavčukasta vrečica z nekaj hrane.

Nemški pilot je letel dalje k angleški obali. Opazili so ga angleški hitri stražni čolni in jeli streljati vani. Nemeč ni od-

govarjal, samo letel je v smeri, kjer je prej padel angleški pilot, hoteč tako zbuditi pozornost angleških mornarjev. Ti so res izsledili pilota, plavajočega v vodi. Ko je nemški letalec videl, da je pilot rešen, je začel streljati na one tri angleške čolne, ki so ga zasledovali. Anglež je pojasnil tovarišem kavalirsko gesto nemškega letalca in mornarji so nehali streljati. Nemeč je napravil še nekaj krožnih poletov nad posadko, jo pozdravil z mahanjem rok in odletel. Angleži so mu prav tako odgovorili.

Anglež rad stavi celo v podmornici

Častniki in mornarji angleških podmornic so strastni hazardisti. Videti je, kakor da je to v zvezi z riskantno službo. Nobene prilike ne opuste, da bi ne stavili še za večjo malenkost. Kdaj bo eksplodirala naslednja podvodna bomba,

V Ameriki imajo osem »predsednic« re publike. Razen soproge prezidenta Roosevelta žive namreč v USA še vdove po pokojnih prezidentih Harrisonu, Clevelandu, Taftu, Theodoru Rooseveltu in Coolidgeu ter soproga še živega prezidenta Hooverja.

Posebne domobranske čete je organizirala švedska vlada. Poveljnik je upravnik Švedske akademije, polkovnik Petri.

Tašče so v Ameriki zelo zadovoljne

Guverner Teksasa je odredil, da se vsako leto praznuje dan tašč. Stvar ni nova, kajti v indijanskih vaseh se spominjajo že od nekdaj vsako leto pokojnih tašč. Iz ilovice napravijo kip rajnice, ki se kot simbol živim postavi na dvorišče. Vsa družina prinaša žrtve, kajti spoštovanje mrtve tešče daje živim zdravje, radost in blagostanje.

Teksaški guverner je dokazal, da je treba tašče tudi v življenju spoštovati. Na dan tašč se prirejajo tekme lepotic.

Lani je dobila nagrado žena, ki je že enajstkrat postala tašča. V USA so sploh ustanovile tašče svoje posebno združenje, ki ima nad 5000 članic. Društvo skrbi za čast tašč, ki se jim le preveč očitajo grehi. Izdaja novine, nedavno je pa razpisalo natečaj za zete, da naj v kratkih stavkih opišejo resnične doživljanje s taščami. No, zeti so bili kavaliriji, napisali so o taščah toliko dobrega, da so bile članice res zadovoljne. Najboljši opis je prejel posebno nagrado.

V obveščevalni službi na zahodnem bojišču pomagajo tudi angleške prostovoljke

Veliki možje o ženskah

Ženske so srebrna luska, v katero vnašamo moški zlato jedro (Goethe)

Ženska sprejme vsak naš predlog, naj bo še tako neumen, če se ji prej ljubeznivo laskamo in jo obožavamo kot najlepše privlačno bitje. (Stendhal)

Ženske bodo tako dolgo koketirale z moškimi, dokler bo kaj teh, ki jih bodo gledali. (O. Wilde)

Brez ženske lepote in nežnosti bi od tuge umrli. (Byron)

Ženska se mnogo bolj boji razočaranja v ljubezni, nego izgube vzljubljenega moškega. (Anatol France)

Ženskam ni treba značaja. Imajo samo strasti in še te le v mladosti. (Puškin)

Mlada žena je stalno v nevarnosti, da postane vdova. Zato daje opaziti svoje dražesti vsem moškim, ki so godni za ženitev, da bi imela dovolj snubcev, če bi ji mož umrl. (Schopenhauer)

Ženska je po naravi sramežljiva in to je dejansko obrambni zid za žensko prirodno slabost. (Rousseau)

Generalni major TOLVER PAGET odlikovanec iz bojev v svetovni vojni so je izkazal kot poveljnik angleških ekspedicijskih čet pri Narviku

15 letni vdovec se je pojavil pred sodiščem v Sao Paulu v Braziliji. Bil je obtožen, da je navedel starejše leto, ko se je oženil. Ko je čakal razsodbe, je prispela na sodnijo vest, da je njegovo ženo do smrti povozil avtomobil.

Veliko hidrocentralo za 100 milijonov kron gradijo Slovaki na reki Ilavi. Trenutno je zaposlenih 450 delavcev, kasneje jih bo več.

Mesar pri zdravniku. — Torej, kje vas boli? — Tu, gospod doktor! Vprav nad rebro pečenko.

Avtomatčen brzostrelni top proti letalom

Ljubljana

Prizadevanje protidraginjskega odbora

O tem je poročal uradni mestni strokovnjak ter v glavnem izvajal naslednje:

Doslej veljavne cene so bile določene na podlagi tako imenovanega celjskega ključa. Mesarijem je bila dovoljena maksimalna izmera priklade, ki sega pri teletini celo do 30%, čeprav je bilo Združenje mesarjev pred mesec zadovoljno še s 25%. Že pred mesecem, ko je mesarsko združenje tudi zahtevalo zvišanje cen, je bilo dognano s kalkulacijo za prvovrstnega vola, da mesarji pri cenah za prvovrstno goveje meso res komaj izhajajo. Mestna klavnica je tudi dognala, da se cena volov prve vrste ne dviga, vendar je pa razmerje zakola dobrih volov ostalo nespremenjeno.

Z uvedbo maksimalnih cen 21. majnika je bila povišana tudi cena drugovrstnega mesa in je bilo v to vrsto pomaknjeno tudi meso III. vrste, a III. vrsta mesa je bila ukinjena. Zato vidimo danes na trgu za slabo meso prav iste cene kot za boljšo vrsto mesa. Prav zaradi tega pa ne more priti v poštev zvišanje cen drugovrstnega mesa.

Z gospodarskega stališča mesarjev bi bilo zaproseno povišanje cen opravičljivo, vendar je pa v sedanjih razmerah težko prevzeti odgovornost napram konsumentom, ki so po veliki večini javni nameščenci. Velika večina našega prebivalstva namreč mora izhajati pri nespremenjenih dohodkih, čeprav so se cene vseh življenskih potrebščin znatno povišale. Če se pa mora omejiti uslužbenec, ki živi od stalnih prejemkov, bi bilo potrebno in dosledno, da se omeje in potrpe tudi pridobitni sloji. Zato ne bi bilo pravično dovoljevanje koncesij enemu stanu na škodo drugega, ki je poleg tega še mnogo številnejši.

Zveza mesarjev prosi tudi za povišanje cen teletine, ki je bila z maksimiranjem 21. maja znižana. Cene teletom so se ustale in kmetje prodajajo zaklana teleta po cenah, kakršne jim diktirajo mesarji-kupci. V današnji ceni zaklanih telet, t. j. 13,50 din za kg, so všteti vsi izdatki, ki nastajajo pri uvozu in zakolu. Zri današnjih cenah telečjega mesa pa lahko ugotovimo, da se telečeje meso in kožo ne prodajajo pod navedeno nakupno ceno ter je zato prošnja za povišanje cen neupravičena.

Pri prošnji za povišanje cene svinjine in slanine je pa treba predvsem omeniti dvoličnost izraza »stegno — hrbet«, ki bi z njim mesarji lahko izigravali določene najvišje cene. Stegno spada k zadnjemu delu in ne k hrbtu. Do neke mere bi bila še upravičena prošnja za povišanje cene za svinjsko hrbtišče (po 20 din za kg), kar pa nikakor ne more veljati za stegno.

Cene prašičem so ustajene, pri hrvatskih špeharjih so pa celo popustile na

11,50 din za kg žive teže, a cene domačih prašičev so ostale nespremenjene na povprečnih 10 din za 1 kg. Prav zaradi navedenih okoliščin prošnja po povišanju cen svinjine ni upravičena. Sicer so pa mesarji pri slanini sami predlagali znižanje od 21 din na 20 din za 1 kg, kar še bolj dokazuje ta izvajanja.

Po daljši razpravi je bil soglasno sprejet predsednikov predlog, naj banska

PEVSKA TEKMA

Ker se je prigrisalo doslej že okrog petdeset tekmovalcev in ni mogoče odgovarjati vsakemu posebej, sporoča uprava Narodnega gledališča v Ljubljani: 1. Pevska tekma bo 23. t. m. ob 20. v Operi. 2. Udeležiti se je lahko vsak, ki ima lep glas in se želi posvetiti gledališkemu poklicu. 3. K pevski tekmi bo pripuščen vsak, ki bo prestal pevsko preizkušnjo. Vršila se bo 23. t. m. ob 11. dop. in ob 17. v Operi. 4. Ker žele nekateri tekmovalci, ki so se prigrisali, da bi jim poslalo gledališče notni material, jim sporočamo, da to ni mogoče, ter da si ga morajo preskrbeti sami in ga prinesiti k pevski preizkušnji in tekmi. 5. Na vprašanje glede sprem-

ljave pri petju, javljamo tekmovalcem, da lahko privedejo, če hočejo, svoje spremljevalce s seboj, sicer pa jih bo spremljal na klavirju gledališki dirigent. Kdor želi kako drugo spremljavo, kitaro, lutnjo itd., mora poskrbeti sam zanjo, in to javiti pravočasno. 6. Vse, ki imajo namen se še prigrisati opozarjamo, da morajo navesti točen naslov, letnico rojstva, lego glasu in dve pevski točki, bodisi operne arije, narodne ali umetne pesmi. 7. Nastopajoči lahko pojejo svoje pevske točke, v katerem koli slovanskem jeziku, če jih nimajo nastudirane v slovenščini. 8. K pevski tekmi naj se prigrisajo le mlajši pevci in pevke. — Prijave sprejema uprava Narodnega gledališča v Ljubljani — Drama.

„Domovinski dan“ pod Ptujsko goro

Preteklo nedeljo je bil v Sv. Lovrencu pod Ptujsko goro »domovinski dan«, posvečen ljubezni do naroda in države. Prireditelj je ob veliki udeležbi ljudstva odlično uspela. Govori nekaterih rodoljubov so napravili najgloblji vtis. Prav posebno pa se je občinstva dojmila pretresljiva narodna drama »V temoti«, ki so jo podali igralci pod vodstvom režiserke učiteljice gđe. Šuštarjeve s kar

največjim razumevanjem in požrtvovanjem. Narodno vzgojna vsebina drame je nudila vsakomur svežih sokov in moči za težke dni. Ker premnogi niso dobili ob prvi vprizoritvi vstopnice, se drama na splošno željo v nedeljo, 16. t. m. ob 15. ponovi, s čemer bo dana stehernemu priloznost, da prisostvuje tej pretresljivi drami iz narodnega življenja.

50 let javnega delovanja F. Serajnika

Z zelo pestrim sporedom je nedavno proslavila Sokoško društvo v Središču ob Dravi petdesetletnico javnega delovanja br. Frana Serajnika, ki je baš v Središču zaoral globoke brazde na glasbenem polju.

Nastop pevskega zbora, pri katerem so nastopali tudi nekateri jubilarntovi učenci, je pričal, kako globoke korenine je pognalo seme, ki ga je pred 35 leti zasejal br. Serajnik v Središču. Krasno izjavane točke: »Milada« in »Ob rek obali« so izpričale pod taktirko br. Čuleka Joža visoko dinamično in vokalno izvežbanost pevskega zbora. S ponosom pa je jubilarnt zri tudi na svojo pred 35 leti ustanovljeno godbo, ki je izvajala pod vodstvom nekdanjega jubilarntovega učenca br. Kocjana Martina, pester spored. — Koračnica »Spomini na Središče«, ki je jo je Serajnik sam skomponiral in tudi sam dirigiral je občinstvo užgala tako, da so jo morali večkrat ponoviti. — Seme, ki ga je zasejal jubilarnt na godbenem polju v Središču je vzklilo

in pognalo trajne korenine. Saj je na Slovenskem malo društvenih godb, ki bi vstrajale pri svojem delu toliko let kakor središka godba.

Pester spored pa je izpopolnil nastop br. Frana Serajnika samega z izvajanjem precej težkih skladb na gosli. Ob klavirju je spremljal jubilarnta središki rojak br. Vrabl, jubilarntov učenec. Miran, z nasmehom na ustnih je Fran Serajnik ob svojem 50 letnem nastopu stopil ob burnem aplavzu občinstva na oder in izvajal svoje ne baš lahke komade z virtuoznostjo zrelega umetnika. Njegova, do srca segajoča dinamika je zadivila občinstvo. Za svoja izvajanja je žel burno priznanje in aplavz, saj ga skoraj občinstvo ni pustilo z odra, dokler ni še dodal »Serenado«, ki jo je igral z največjim temperamentom na pamet to je, ono »Serenado« s katero je nastopal pred 50 leti kot solist.

V prijateljskih razgovorih s svojimi bivšimi učenci je jubilarnt preživel par lepih ur v onem Središču, kjer je pred de-

setletji začel orati glazbeno ledino. Jubilarnta prosimo, da nas še večkrat razveseli s svojim nastopom. Sr.....

NERESNIČNE GOVORICE GLEDE 10 DINARSKIH KOVANECV

V zvezi z širjenjem neresničnih vesti, da Narodna banka plačuje 10 dinarske kovanice, ki so izdelani v Franciji in ki imajo na robu obeh strani ob besedilu »10 dinara« dve nepravilni črtici kot označbo kovnice, se sporoča, da so vse te vesti neutemeljene. Stare srebrne kovanice bodo podružnice Narodne banke in državne finančne ustanove zamenjavale do določenega roka vse po enaki ceni za nove nikljaste 10 dinarske kovanice.

o Turistična propaganda na Madžarskem. Tujskoprometna zveza v Ljubljani in naša Zveza sta skupno dali izdelati večje število turistično propagandnih albumov Slovenije z zbirkami slik vseh važnejših turističnih krajev in predelov. Del teh okusno izdelanih albumov sta Zvezi v propagandne svrhe poklonili odličnim članom madžarske tujskoprometne delegacije, ki je pred kratkim obiskala tudi Slovenijo, ostali del albumov pa se bo brezplačno delil odličnejšim obiskovalcem naše tujskoprometne razstave v okviru mednarodnega velesejma v Budimpešti.

Križanka št. 78

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
I									
II									
III									
IV									
V									
VI									
VII									
VIII									
IX									
X									
XI									
XII									
XIII									

Besede pomenijo:

Vodoravno: I. kmetovo orodje; staro božanstvo; II. čutilo; ujeta; III. staro božanstvo; žuželka; IV. kemična spojina; oblika pomožnega glagola; V. hrv. pesnik; zločin; VI. poljska rastlina; domača žival; VII. del rudnika; sport; VIII. ploskovna mera; ptica; IX. del telesa; medmet; X. hunski vladar; reka v Bosni; XI. domače žensko ime; obrtnik; XII. žensko ime; doba; XIII. nikalnica; barvilo.

Navpično: 1. mohamedansko sv. pismo; turški mesec posta; 2. turška mera; staro božanstvo; domače moško ime; 3. oblika pomožnega glagola; ljubitelj leče; domače žensko ime; 4. celina obdana z morjem; vzgojevališče; 5. gora na Koroškem; rimsko oblačilo; števnik; 6. jezero v Aziji; del drevesa; švicarski kanton; 7. sladka jed; domače ime; rusko gorovje; 8. tuj zaimsek; otok blaženih v Holandski Indiji; zaimsek; 9. stikalšče dveh sten; sladka kemična spojina.

Praktikant Joško Bestija

Ferdo Godina.

Joško Bestija je bil inteligent, ki ga je rodila res prava amazna, ubožna in trahomska prekmurska vas. On ni trgjal hlač po mestnih šolskih klopih, kjer mladina dandanes drugega ne dela, kot se na nečisti greh napelavlje.

Joško Bestija vsega tega ni počenjal. Ves čas, odkar je postal inteligent (studiral je Slovar tujk) — je bil Joško vzoren krajec, dober sin našega lepega, ravnega prekmurskega polja, kjer zori rumena pšenica, a med gostimi betvi cvete rdeči mak. Tudi veter valovi to pšenico in potok žubori ob cesti. Deca postavljajo v njem velika kolesa iz koruzišča.

Šandorov Bela, ki mu je krava z rogom predrla desno oko, je bil najbližji Joškov prijatelj. Ob lepih večerih, ko je sonce zahajalo in so se sončni žarki dotikali oblakov na nebu, je Joško govoril Beli o tolikih čudežih, ki jih hrani v sebi nebo in zemlja. Razlagal mu je tuje besede in tuje navade. Nihče med vaščani ni imel toliko razumevanja za Joškovo znanje, kot na eno oko slepi Šandorov Bela.

Joško je bil že nekaj let osebni tajnik upokojenega plebanuša Bizgeca. Zakaj osebni tajnik? Zato ker je Bizgec vodil umno gospodarstvo in veliko čebelar-

stvo. Potreboval je plebanuš človeka, ki je znal sukati pero. Bil pa je Joško ambiciozen. Poleg pisanja je še studiral Slovar tujk, ki mu je omogočil dostop v mnogoštevilne inteligenčne vrste.

Tudi lepo se je znal vesti Joško. Predstaviti se je znal lepo. Segel je v roko, se malo nasmehnil in povedal svoje ime in svoj poklic.

Vendar mu je bil »osebni tajnik« predolgovezen naslov. Kaj bi bilo lepše? Vzel je Slovar tujk in ga vprašal za svet. In res, našel si je Joško pravi naslov: Praktikant.

Kadar koli je šel Joško v družbo, mu je bila prva naloga, da je poiskal pri mizi človeka, kateremu se še ni predstavil. Če ga je dobil, je glasno rekel, da so ga vsi slišali:

»Joško Bestija, praktikant, v čast mi je.«

Te novice je Šandorovemu Beli na široko pripovedoval, ker drugi vaščani tega niso razumeli.

Zgodilo pa se je nekaj važnega v praktikantovem življenju! Zaljubljen je. Zogledal se je v novo učiteljico, ki je prišla na šolo. In kar je bilo še važnejše: ta gosposka deklica mu je vračala ljubezen.

Z Belo nista več kramljala, nista več

sanjarila ne o zvezdah na nebu ne o tujih besedah.

Vse lepe večere, ko so cvetele jablane in hruške in je sijala luna na ravno krajino, je predsedal Joško z učiteljico pod drevesi. Najrajši sta sedela v ogradi, kjer je stanovala mlada meščanka. Tu je bil mir. Le sova se je včasih zadrla ali je pa slaviček zavijal svojo pesem.

Mlada gosposka deklica je Joška prevzela. On še ni nikdar ljubil. Če ji je pripovedoval kaj o Belli, je naslonila ljubko glavico na njegovo ramo. Svoja usta je držala tik pod njegovo brado. Tedaj jo je prijel pod pazduho in pripovedoval dalje — o Belli.

Ta ljubezen je Joška spremenila. Oblačil se je boljše, se dosti umival in ni govoril z vsakim vaščanom; on se je gibal vendar med inteligentno družbo.

Njegova ljubica je bila vzhličena nad njim. Bil je Joško lepe postave, vedno lepo obrit in počesan. Niti učitelji se niso tako nosili. Vsa srečna se je sukala okoli njega nežna deklica in bila ponosna na svojega fanta.

Polje je zorelo, sonce je sijalo in v nedeljo popoldne je bilo. Vsa srečna sta zaljubljenca krenila za vasio med njive. Mlada meščanka je trgala klasje in nosila Jošku:

»No, dragec, ali je to rž ali pšenica.«
Joško je dejal modro kot Sokrat: »To je pšenica.«

Lepo ji je razložil, mladi učiteljici, v čem se ti dve rastlini ločita med seboj.

»Nikdar nisi zapustil žabje mlake, pa si se v svoji izobrazbi tako daleč prikopal,« je vzklila vsa vzhličena meščanka. »Tak si kot maturant.«

To je na Joška delovalo kot strela z neba. Tega sprehoda ni nikdar pozabil. Maturant, to je mnogo lepše kot praktikant. Lepše, takrat je človek res inteligent, če je maturant.

Vse te spremembe na Jošku je opazilo bistro oko Bizgecovo. Njegov praktikant se je spremenil. Nič več vesten ni bil, odkar je lazil za gosposko frčafelo. Mogoče je storil z njo že greh. Poklical je Joška pred sebe:

»Joško, vse vem! Dosti je zdaj tega,« je dejal Bizgec trdo. Joško se je ves tresel. V strahu drugega ni vedel kot da je za njim boječe ponovil:

»Dosti je zdaj tega.«

K učiteljici ni več šel. Tudi ponoči ne. Začel je ob večerih zahajati zopet k Belli in zakramljala sta o zvezdah in tujih besedah.

Kot pravi prekmurski inteligent se je odpovedal ljubezni in maturi, odpovedal se je svetu. Ostal je samo: »Joško Bestija, praktikant, v čast mi je.«

*) lat. bestia = slov. zver. Prevedel G. F.

Spomnite se CMDI!

Sokolstvo

Selniški Sokol pred vojno!

Skoraj so že pozabljeni dnevi, ko smo s skupnimi močmi šli v borbo za pravice naroda in jezika. Dolga je bila pot, predno so izvojevali kakšno drobtino slovenskemu narodu v začetku tega stoletja. V ondotni dobi biti narodnjak in še zaveden Slovenec, je značilo izpostavljati se raznim nepravilnostim. Kakor megla je bila nad nami neka težina, ki je hotela zdrobiti naš rod. Toda rod, vkoval na svoji zemlji, je bil odporen, ni hotel dati onega, kar je bilo samo njegovo. Slično kakor po širni slovenski zemlji, je bilo tudi v Selnici ob Dravi.

Naš živelj je vodil težko borbo za dnevno življenje. Mlade moči so zapuščale domači kraj in dale svoje sile na razpolago tovarnam v tujini. Zemlja je prehajala v last doseljencem. Po takratnih predpisih so imeli največji davkoplačevalci — seveda tujci — največ besede. Trdo so napeli vajeti, da bi bila priklonjena naša raja. V tem času so stopili na branik naših pravic zavedni ljudje. Število borbenih duhov je bilo vedno večje. Vodja je bil France Sagaj, zdrava muropoljska korenina, prežet narodne in sokolske misli. V Selnici si je postavil življenjski dom. Kot kremenit Slovenec je zbral okrog sebe družbo sebi enakih. Sklenili so v Selnici ustanoviti Sokola.

Sagaj France je bil poprej član Sokola v Ljutomeru, kjer mu je bil voditelj znani br. Chlaupek. V dogovoru z br. dr. Rosino, starosto Sokola Mari-

bor, in br. dr. Pivkom je bilo določeno, da se ustanovi osek Sokola v Selnici ob Dravi. Brat dr. Pivko je postal stalni selniški, ki je odkrival na številnih sestankih vse ono, kar je tujec prikrival. Br. Sagaj je imel nešteta potov do oblasti za pridobitev dovoljenja ustanovitve selniškega Sokola. Najljubši mu je bil pogovor, da bo Sokol zbral okrog sebe vso našo mladino, ki bo postala četa neomahljivih borcev naših pravic. Počasi in sigurno je zorelo.

Zavedni Slovenec France Sagaj je bil izpostavljen mnogim nepravilnostim, marsikaj grenkega je užil v svojem življenju. Tuja struga je želela vsako njegovo delo onemogočiti. Koliko obrekovanj, prezirnih pogledov samo zaradi tega, da vsa njegova vera in ljubezen živi v dobro svojemu narodu. S ponosom je pripenjal slovenske barve na prsno stran, rekoč: »Sokol in naši pramerni bodo našli še pot do lepših dni, mnogo ima Slovenec slovanskih bratov«. Poln sile in volje do dela je pričakoval bližajoči se dan ustanovitve Sokola v Selnici.

Žal se njegov sen ni izpolnil. Nekaj dni pred dovoljeno ustanovitvijo Sokola je nenadoma nehala biti njegovo srce. V najlepši moški dobi, jedva 27 let star, je odšel na večni počitek v zemljo, ki jo je tako srčno ljubil.

Po njegovi smrti je bil ustanovni občini zbor Sokola v Selnici ob Dravi 1. septembra 1912.

Sport

Kdo pride v zadnje kolo?

V MARIBORU: SK ZELEZNIČAR—SK KRANJ — TEZKA PREIZKUSNJA ISSK MARIBORA V ČAKOVCU

Jutri ob 16.30 se srečata na stadionu Zelezničarja v boju za prvenstvo Slovenije, prvak ljubljanske skupine SK Kranj in SK Zelezničar.

SK Kranj nam je že dobro poznan, še bolj pa moštvo Zelezničarja, kajti v lanskemletnem prvenstvenem tekmovanju je bil SK Kranj ono moštvo, ki je naše Zelezničarje eliminiralo iz nadaljnjega tekmovanja za prvenstvo Slovenije. Letos je Kranj mnogo močnejši, mnogo boljši, saj je osvojil prvenstvo ljubljanske skupine z velikim naskokom 5 točk.

Toda tudi moštvo Zelezničarja je od lanskega leta mnogo napredovalo. V prvenstvenih tekmah ni beležilo poraza. Toda zadnje nedelje smo videli, da med SK Kranjem in Zelezničarjem ni tako velike razlike. Dali bo naskok enega samega gola Zelezničarju zadostoval za kvalifikacijo v finale, je težko trditi. Lani ni. Odličnemu moštvu Kranja je lani v kljub porazu doma, uspelo eliminirati Zelezničarja. Se bo li to zgodilo tudi sedaj? Mogoče je vse, ni zavisno le od žoge, ampak od igralcev.

Zelezničarji so že nešteto krat dokazali, da so v stanu premagati tudi močnejše-

ga — renomiranega nasprotnika. Zato tudi sedaj ne smemo podcenjevati njihovega znanja. Ako bodo igrali tako kot morejo, z ljubeznijo in poštvalnostjo, z voljo do zmage, uspeh ne bo izostal. In to pričakujemo od naših Zelezničarjev.

Ob 15. nastopita v predtekmi dve juniorški moštvi.

Z največjim zanimanjem sledijo prijatelji mariborskega nogometnega tedajšnjemu nastopu ISSK Maribora v Čakovcu v drugi semifinalni tekmi za nogometno prvenstvo Slovenije. Ze nedeljska tekma je pokazala, da so Čakovčani ne le trd ampak nevaren nasprotnik, ki je zlasti na domačih tleh skoro da nepremagljiv. Mariborska sportna javnost upravičeno pričakuje, da bodo tudi belo-črni pokazali, kaj znajo.

S tema srečanjima se bo odločil jutri semifinalni slovenskega nogometnega prvenstva. Sta to povratni tekmi, iz katerih bosta izpadla dva kluba, ostala dva pa prideta v finale. Gotovo bosta dala oba kluba vse iz sebe, da bosta častno zastopala naš nogomet.

Plavalna šola v Mariboru

V svojem prizadevanju, da med našo mladino dvigne zanimanje za lep in zdrav plavalni šport in da ji nudi dolžnost za sistematični pouk v športnem plavanju, je marljivi Mariborski plavalni klub za letošnje sezono ustanovil posebno plavalno šolo. Plavalna šola obsega dva tečaja, in sicer plavalni tečaj za mladino od 8 do 12 let (neplavalci) in tečaj za športno plavanje za mladino do 14. leta, ki že obvlada osnovne pojme plavanja. Tečaj plavalne šole bodo v kopališču na Mariborskem otoku, kjer so pač idealni predpogoji za plavalni šport. Pričetek obeh tečajev bo v ponedeljek 17. t. m. Tečaj se bodo vršili dnevno med 14. in 17. uro. Zbor tečajnikov vsak dan ob 14. pod skakalnim stolpom pri velikem bazenu kopališča na Mariborskem otoku. Oba tečaja bosta pod strokovnim vodstvom funkcionarjev Mariborskega plavalnega kluba. Udeleženci tečaja bodo

zdravniško pregledani in bodo ves čas pod zdravniškim nadzorstvom. Program tečajev obsega poleg praktičnih vaj v plavanju tudi gimnastične vaje in predavanja o teoriji plavanja. Tema tečajev plavalne šole bo sledil še poseben reševalni tečaj, za katerega bodo podrobnejši pravčasno objavljene. Podrobne informacije o plavalni šoli dajejo in prijave za oba tečaja sprejemajo dnevno med 14. in 17. uro pooblaščenih odbornikov Mariborskega plavalnega kluba pri skakalnem stolpu v kopališču na Mariborskem otoku. Ker je število udeležencev tečajev omejeno, naj bi se zainteresirani čimprej prijavili. — Toplo priporočamo staršem, da nudijo svojim otrokom možnost udeleževanja v lepem in koristnem plavalnem športu in da jih vpišejo v tečaje plavalne šole Mariborskega plavalnega kluba.

Prijatelji tenisa, na plan!

Na igriščih ISSK Maribora v Ljudskem vrtu bo v nedeljo ob 8.30 zopet pomemben teniški turnir, ki bo zbral naše najboljše zastopnike belega sporta v tekmovanju posameznikov za darilo predsednika Slovenske teniške zveze g. Radovana Šepca. Nastopili bodo topot vsi sedanji in nekdanji prvaki ISSK Maribora, ki se jim bodo pridružili tudi oni, katerih ime na bodo kmalu zaslovela. Pričakovati je, da bo lista tekmovalcev popolna, kar bo

dalo vsej prireditvi še zanimivejše obsežje. Vrtni red bo izreban in pred turnirjem objavljen, tako da bodo gledalci in tekmovalci sproti obveščeni o poteku tekmovanja. Darila so razpisana za prvaka, kakor tudi za drugo plasiranega in za oba naslednja tekmovalca.

s V osištečnem podsavazu so uvedli prakso, da se kaznovanim igralcem kazni vpišuje v njihove izkaznice o verifikaciji.

s Avtobus v Čakovec za tekmo med ISSK Mariborom in CSK ne bo vozil, kakor je bilo predvideno. Interesenti naj se odpeljejo z vlakom, ki odhaja iz Maribora ob 11.45.

s SK Slavija v Ptuj. Na igrišču SK Drave v Ptuj se srečata jutri popoldne SK Drava in SK Slavija iz Maribora.

s Velike pokalne tekme v Guštanju. Sportni klub Slovan v Guštanju priredi v nedeljo dne 30. junija 1940 pokalne nogometne tekme. Sodelujejo razen domačega še klubi SK Zelezničar iz Maribora, SK Hrastnik iz Hrastnika in SK Slavija iz Pobrežja pri Mariboru. Točen spored bomo pravčasno objavili.

s Mariborska kolesarska podzveza priredi jutri, 16. t. m., gorsko prvenstveno kolesarsko dirko na progi Reka—Pohorski dom, s startom ob 13.30 pred gostilno Lebe v Reki pri Hočah.

s Makabi si je osvojil pokal mestnega načelnika Starčevića. Včeraj zvečer se je vršila po zagrebških ulicah propagandna stafeta 10x200 m. Najboljši čas je dosegel Makabi, 4:31.4; sledita Hašk in Concordia, ki sta prejela diplome.

s Kolesarske dirke za prvenstvo podzveze odpovedane. Ljubljanska kolesarska podzveza sporoča, da za jutri napovedane dirke za prvenstvo podzveze iz nepredvidenih tehničnih ovir odpadejo. Vršijo pa se 14. julija.

s Medmestna tekma Zagreb—Klagenfurt. ZNP je dobil ponudbo reprezentance Klagenfurta, da s svojim najboljšim moštvom gostuje 21. t. m. v Klagenfurtu. Ker pa ni prostih terminov, je podsavez to ponudbo odklonil.

s Prvo kolo za SE-cup se prične že v ponedeljek, 16. t. m. Spored: 16. t. m. v Budimpešti Hungaria—Rapid; 17. t. m. v Beogradu BSK—Venus ali Ujpest; 19. t. m. v Zagrebu Gradjanski—Ujpest ali Venus in v Sarajevu Slavija—Ferencvaros. Ta spored pa pride v poštev samo, če bo Gradjanski prvak, a BSK drugi ali obratno. Zgodi se pa tudi lahko, da pride Slavija na drugo mesto, dočim bi BSK pade na tretje. To pa je mogoče samo, če jutri BSK zgubi proti Haški in Slavija zmaga nad Hajdukom. V tem slučaju bi BSK igral s Ferencvarosom in Slavija z Venusom.

MOTOR NA VETER

Danski tehnik Ellerhammer je, kakor poročajo iz Kodenja, napravil nov izum, na katerega ga je napeljal pomanjkanje bencina. Odstranil je iz svojega avtomobila bencinski motor in namestil noter akumulator. Na strehi avtomobila pa je postavil motor na veter, ki se med vožnjo

lahko sname. Pred vožnjo in po vožnji je treba obrniti avto proti vetru, in motor prične polniti baterijo. Poizkusi so pokazali, da šestnajst ur „nabiranja vetra“ daje dve celi uri vožnje. Baje je ta izum zbudil veliko zanimanja v strokovnjaških krogih.

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM: V malih oglasih stane vsaka beseda 50 par. najmanjša pristojbina za te oglase je din 10.—. Družbe, preklici, dopisovanja in ženitovanjski oglasi din 1.— po besedi. Najmanjši znesek za te oglase je din 12.—. Debelo tiskane besede se računajo dvojnno. Oglasi davke za enkratno objavo znaša din 2.—. Znesek za male oglase se plačuje takoj pri naročilu, oziroma za je vpslati v pisnu skupaj z naročilom ali pa po poštni položnici na čekovni račun št. 11.409.— Za vse pismene odgovore glede malih oglasov se mora priložiti znak za 3 din.

KAM, KJE?

PRLEČKE GIBANCE
nudi gostilna Kren-Klemen-Sak, Pobrežje, vsako nedeljo 3599-1

VINOTOČ TRAFENK
prej Viher odprt, najlepša izletna točka mimo Wolfzetla na Grič. 3755-1

Nova damska salonska »JAZZ« KAPELA
lepa in mlada dekleta, Vas od sobote, 15. naprej, vsak večer zabavajo v restavraciji »Ljutomer«. Rotovski trg, Stibler. 4428-1

DANES VRTNI KONCERT V RESTAVRACIJI »UNION«
Točim najboljša domača vina ter ležak in Bock pivo. Vodim znano kuhinjo z raznovrstnimi toplimi in mrzlimi jedilk. Se priporoča restavrater. 4449-1

HALO!!
V nedeljo vsi v Novo vas. Da se okrepite z dobrim vinom in znano dboro postrežbo. Tam dobite tudi vsa mrzla jedila. Za obilen obisk se priporoča gostilničarka Škerbot. 4462-1

Lepe svilene triko bluzice

srače za gospoda in otroke, kopalni kostimi, največji modeli, izgotavljamo tudi po meri hitro in poceni.

„Luna“, Maribor
samo Glavni trg 24. 686

Čitajte „Večernik“

SUŽBO DOBI

Naprodaj lepa **TRGOVSKA HIŠA** z vpeljano trgovino. Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Mriborska okolica«. 4328-2

ARANZER
za modno trgovino se sprejme takoj. Pismene ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod šifro »Zmožen«. 4332-2

HLAPCA
sprejme za vožnjo lesa Vračko, Limbuš. 4375-2

VOZNIKI
se iščejo za vožnjo hlovdov. Dnevni zaslužek din 250.—, 280.—. Naslov v ogl. odd. 4359-2

SUŽKINJO
pridno in pošteno v starosti od 25—35 let se sprejme s 1. julijem k mali družini v Mariboru. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 4356-2

KROJAŠKI POMOČNIK
se sprejme, po možnosti s svojim strojem. Istotam se sprejme vajenec. Krojnik-krojaštvo, Valvazorjeva 30, Maribor. 4402-2

FOTOGRAF. POMOČNICO
prima negativ in pozitiv retušerko takoj sprejme Foto Kieser, Vetrinjska 30. 4412-2

TAPETNIŠKI POMOČNIK
za boljše dela se takoj sprejme. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 4447-2

DEČKA — TEKAČA
poštenega, iznad 15-letnega s fedensko nagrado potrebujemo. Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Bister tekač«. 4445-2

PRAKTIKANTINJA
(šivilja) za trgovino dobi zaposlitev. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 4454-2

Iščem **STAREJŠO GOSPO**
katera zna kuhati in ima veselje do otroka. Vsa oskiba v hiši Bak, Praprotnikova u. 8-II, Krčevina. 4452-2

Iščem **PEKOVSKEGA VAJENCA**
Hrana in stanovanje v hiši, ostalo po dogovoru. Pekarna St. Janž pri Dravogradu. 4472-2

Klobuke

Čistim barvam in fazoniram po zadnji modi od 10-28 din. Nove kupite po konkurenčnih cenah. Se priporoča

Babošek Vladko
klobučarstvo
MARIBOR, VETRINJSKA 5

SUŽBO IŠČE

TRGOVSKA POMOČNICA
modne stroke, z večletno pisarniško n trgovsko prakso sče službe v Mariboru Kristina Smerekar, Ljubljana, Dolenjska 23 4371-3

VAJENCI-(KE)

UCENEC
se sprejme. Trgovina z mešanim blagom, Tržaška c. 2. 4419-4

UCENEC
z malo maturo se sprejme. Trgovina z mešanim blagom A. Hrovat, Kralja Petra trg 1 4457-4

VAJENEC
za mehaniko se sprejme pri B. Divjak, Ključavničarska 3. 4470-4

kjer JE KONKURENCA tudi Vi ne smete izostatj!

STANOVANJE ODDA

Sončno DVOSOBNO STANOVANJE s kopalnico v centru se odda takoj. Vprašati stavbena pisarna, Vrtna 12. 4464-5

Ako
želite oglaševati,
pokličite telefon:
25-67

Lepo DVOSOBNO STANOVANJE v Krčevini, Aleksandrova cesta se odda takoj. Vprašati Vrtna 12, stavbena pisarna. 4467-5

Kompletno TRISOBNO STANOVANJE s kopalnico Ob železnici se odda takoj. Vprašati stavbena pisarna, Vrtna 12. 4465-5

Zbirajte odpadke
Staro železo, baker, medenino, svinec, cink, star papir, cunjke, krojaške odrezke, tekstilne odpadke, glaževino, ovčjo volno, govejo dlako kupuje vedno po najvišjih cenah Arbeiter, Dravska ul. 15. Te! 26-23.

Sončno TRISOBNO STANOVANJE s kopalnico se 1. julija odda. Aljaževa ul. 4. 4463-5

DVOSOBNO STANOVANJE se odda Krčevina. Praprotnikova ul. 8, pri Tomšičevem drevoredu. 4458-5

Oddam DVOSOBNO STANOVANJE z vsemi pritlikinami za 1. julij. Ulica 10. oktobra 5, Zelenka 4295-5

ŠTRISOBNO STANOVANJE krasna lega, sončno v centru mesta se takoj odda v najem. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 4302-5

ENOSOBNO STANOVANJE s pritlikinami in lepo OPREMLJENO SOBICO oddam. Strma 15. 4431-5

STANOVANJE, soba, kuhinja, se odda takoj ali pozneje. Cankarjeva ulica 38, Pobrežje. 4422-5

DVOSOBNO STANOVANJE s predsobo in kopalnico v novi hiši se odda 1. julijem. Tržaška c. 46. Vprašati v hiši, I. nadstr., desno. 4421-5

MODERNI VOZIČKI
po vseh cenah

BOGOMIR DIVJAK
Ulica kneza Kocjela 4

STANOVANJE sobo in kuhinjo, takoj oddam. Studenci, Makarjeva 77. Vprašati Zamuda, pekarna, Maribor, Frankopanova 9. 4411-5

MANSARDNO STANOVANJE se odda. Cankarjeva 24, Pobrežje. 4435-5

SOBA IN KUHINJA se odda. Pobrežka c. 38. 4346-5

STANOVANJE 4-sobno, sončno, ob parku, oddam. Naslov v ogl. odd. 4374-5

SONČNO STANOVANJE lepo dvosobno, se odda čisti stranki takoj. Radvanjska c. 58. Studenci. 4368-5

JUŽNO STANOVANJE lepo, na dvorišču se takoj odda. Ruška cesta 3, dvorišče levo. 4365-5

SOBO IN KUHINJO oddam. Tržaška 71. 4360-5

SOBO IN KUHINJO odam. Kralja Matjaža 47, Studenci. 4358-5

DVOSOBNO STANOVANJE lepo, se takoj odda. Aleksandrova 45. Studenci. 4357-5

STANOVANJE 2 sobi in kuhinji, ena soba parketirana se odda takoj ali s 1. julijem. Vprašati Taborska 9. 4404-5

VELIKA KUHINJA in soba se odda. Studenci, Kralja Petra cesta 24. 4403-5

SONČNO STANOVANJE dvosobno, oddam mirni stranki s 1. julijem ali pozneje. Gajeva 15. 4396-5

ENOSOBNO STANOVANJE s kuhinjo oddam takoj. Smoletova 10. 4408-5

Za vroče dneve lahke poletne srajce prinaša v bogati izbiri **tekstilana Büdefeldt Maribor, Gosposka ul. 14**

TRISOBNO STANOVANJE lepo, z vsem komfortom v centru mesta se takoj odda v najem. Vprašati Dr. Thalman, Stolna ulica 1. 4391-5

STANOVANJE sobo in kuhinjo oddam poceni za din 200.—. Pobrežje, Nasipna ulica 58. 44133-5

DVOSOBNO STANOVANJE lepo, z verando, kopalnico ter sobo za služkinjo se odda s 1. avgustom. Vpraša se Jezdarska ul. 20/I., pri magdalenskem parku. 4283-5

Oddam **ŠESTSOBNO STANOVANJE** z dvemi vhodi, pripravno za zdravnik, centum, ter dvojni štirisoobno stanovanje, centum. Pojasnila »Rapid«, Gosposka 28. 4409-5

SOBA IN KUHINJA se odda. Radvanjska c. 47, Studenci. 4448-5

SOBA IN KUHINJA se odda. Tržaška c. 1, bife. 4439-5

Stanovanje, **SOBO, KUHINJO** in kabinet oddam takoj ali s 1. julijem Aleksandrova cesta 12, Krčevina. 4436-5

STANOVANJE IŠČE IŠČEM DVOSOBNO STANOVANJE z vsemi pritlikinami, po možnosti na levem bregu Drave in sredi mesta za 1. julij. Kopalnica zaželeno. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. »Večernika« pod »Sončno«. 4354-6

PREHRANA SPREJMEM gospoda ali gospodično na vso oskrbo. Koroška c. 50, vrata 2, desno, pritličje. 4370-7

GOSPOD ALI GOSPODIČNA se sprejme na vso oskrbo. Wildenrainerjeva 6, pritličje. 4372-7

Sprejem **GOSPODA** ali gospodično na stanovanje in hrano. Meljska c. 59, vrata 7. 4477-7

GOSPODA ALI GOSPODIČNO vzamem v celo oskrbo. Vprašati Stražunska 17, Pobrežje. 4443-7

SOBO ODDA

SOBA S ŠTEDILNIKOM se odda 2 osebama. Streliška cesta 1. 4429-8

Lepo opremljeno **SOBO** z eno ali dvema posteljama oddam. Wildenrainerjeva 6, II. nadstr., levo. 4427-8

SONČNA SOBA s štedilnikom se takoj odda. Vodnikova 13, Tezno, pri Kovini. 4420-8

Dve separirani, opremljeni, **SONČNI SOBI** brez prahu, z eno ali dvema posteljama, oddam. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 4415-8

OPREMLJENA SOBA se posebnim vhodom se odda. Najraje prazno. Praprotnikova 20, Krčevina. 4338-8

SOBO oddam. Kneza Kocjla ul. 20/I. desno. 4327-8

OPREMLJENA SOBA se odda takoj v gostilni Kekec. 4380-8

PRAZNO SOBO z vhodom na stopnišče in uporabo kopalnice, poceni oddam v bližini gl. kolodvoza. Naslov v ogl. odd. 4378-8

OPREMLJENA SOBA se odda in velika omaša se proda. Stritarjeva 25.

MALI KABINET se odda. Koldvorska ul. 3, I. nadstr. 4361-8

OPREMLJENE SOBE z eno in dvema posteljama oddam takoj. Event. tudi z zajtrkom. Prečna 4, pritličje. 4352-8

OPREMLJENO SOBO lepa, z dvema posteljama in kabinet oddam poceni. Koseskega 47. 4351-8

PRAZNO SOBO oddam mirni ženski. Marmontova 7. 4314-8

Svileno blago

v dražestnih vzorcih prinaša v bogati izbiri

tekstilana Büdefeldt Maribor, Gosposka ul. 14

ZRAČNA SOBA čista, z dvema posteljama se odda. Tyrševa 26/II., vrata 4 4401-8

OPREMLJENA SOBA se takoj odda gospodični. Wildenrainerjeva ul. 17/I. 4400-8

OPREMLJENO SOBO s posebnim vhodom oddam Mlinska ulica 21/I., vrata 3.

SOBO S ŠTEDILNIKOM oddam s 1. julijem mirni stranki. Bolfenkova 19, Nova vas. 4389-8

SOBA lepo opremljena s posebnim vhodom, ob parku se takoj odda. Vrazova ul. 6-III, levo. 4475-8

OPREMLJENO SOBO oddam z 1. julijem. Krčevina Lešnikova 4. 4444-8

Sprejem na **HRANO IN STANOVANJE** gospoda ali gospodično. Taborska 8. 4441-8

Lepo **OPREMLJENO SOBO** z uporabo kopalnice se odda boljšemu gospodu v Pokojniškem zavodu. Masrykova 2, vrata 2. 4468-8

LEPO SOBO s štedilnikom oddam takoj. Bežnavska c. 29. 4438-8

SOBO S ŠTEDILNIKOM oddam Studenci Ciril-Metodova 17, nasproti pošte. 4437-8

Sprejme se gospod na **HRANO IN STANOVANJE** Vprašati Koroška 32 pritličje. 4469-8

OPREMLJENO SOBO s kopalnico za gg. oficirje takoj oddam. Ob železnici 8-I. 4459-8

LOKAL

POSLOVNI LOKAL lep, v centru mesta se takoj odda. Vprašati: Dr. Thalman, Stolna ulica 1. 4390-10

LOKAL v Studencih, prostorni, svetel, uporaben tudi kot pisarna, ev. s stanovanjem, se takoj odda. Naslov v ogl. odd. 4373-10

LEPA SOBA velika (pisarna) z uporabo telefona se odda. Vpraša se: Telefon 24-38. 4382-10

VELIK PROSTOR pripraven za avtogaražo ali delavnico se odda takoj. Vprašati Vrtna 12, stavbena pisarna. 4466-10

POSEST

MALO POSESTVO napredaj z gospodarskim poslojem, zraven poljoha zemlje pri banov. cesti, četrt ure oddaljeno od fare Dobričice v bližini žel. postaje Trebnje na Dolenjskem. Franc Glavan, Železno 13, p. Dobričice. 4298-11

Takoj napredaj: **KAVARNA »PROMENADA« V MARIBORU** Tomšičev drevored 20. izredno dobro zgrajena vila, z gospodarskim poslojem in krasnim vrtom in **LIVARNA IN KLJUČAVNICA** na meji Maribora z modernimi stroji na električni pogon. Pojasnila daje pisarna Dr. Senkoviča Zdenka v Mariboru, Prešernova ul. 1-II. 4242-11

PRODAM HIŠO za 28.000 din s 1600 kv. m vrta in njive, ob glavni cesti Studenci-Limbuš št. 96. Ugodni plačilni pogoji. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 4433-11

MALO POSESTVO z ali brez preužitkarjev ugodno na prodaj. Vprašati Karner, Maribor, Linhartova 18. 4425-11

NOVA HIŠA 10 let davka prosta, 5 minut od kolodvoza v Ptuj se ugodno proda. Vprašati Karner, Linhartova 18, Maribor. 4424-11

VILO ALI HIŠO kupim v mestu ali okolici do 500.000 din. Ponudbe na ogl. odd. lista pod »500.000« 4395-11

Pralno blago

v prekrasnih vzorcih in vseh cenah prinaša

tekstilana Büdefeldt Maribor, Gosposka ul. 14

VINOGRADNO POSESTVO lepo, ne daleč od Maribora, ugodno napredaj. Ponudbe na ogl. odd. Večernika pod »Rentabiliteta 200.000«. 4394-11

Za **din 70.000** se ugodno proda lepa **DVOSTANOVANJSKA HIŠA** z lepim vrtom na Ptujski cesti v bližini gostilne Sever, zaščiten od prahu. Nekaj hipoteke je prevzeti. Ponudbe pošlji na ogl. odd. »Večernika« pod »Res ugodno«. 4393-11

PARCELO prodam. 1300 m². Cena 12.— din. Sp. Radvanje 50, Lorbek 4387-11

STANOVANJSKA HIŠA z vrtom na prometni točki, oddaljeno 20 min. iz Maribora za ceno 72.000 se proda. Prevzame se lahko hipoteka. Vprašati v gostilni Murko-Pobrežje, Aleksandrova cesta. 4411-11

V bližini pobeške šole prodam **ENOSTANOVANJSKO HIŠO** cena 50.000 din na dvorišču z lepim vrtom, studencem ter temeljem za zidanje hiše 8x8 m. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 4405-11

NOVA HIŠA

tik banovinske ceste toplice Dobrna, ugodno napredaj, zraven mala niva. Cander Josip, Nova cerkev pri Celju 4383-11

DVODRUŽINSKA HIŠA z vrtom se proda. Obrežna cesta 25, Studenci. 4381-11

ENODRUŽINSKA HIŠA se odda v najem s 1. julijem. Ptujška cesta, Dobrava 187. 4367-11

DVODRUŽINSKO HIŠO (vilo) z vrtom, v najlepši ožji okolici Maribora ugodno prodam. Ponudbe pod »Krčevina« na ogl. oddelk Večernika. 4316-11

HIŠA S SOBO in kuhinjo ter gospodarskim poslojem se proda do 25.000 din. Vprašati Svarc, Praprotnikova 26, Krčevina. 4306-11

KOMPANJON(KA) za ugoden nakup posestva se išče. Ponudbe na ogl. oddelk pod »Posestvo«. 4097-11

TRGOVSKA HIŠA centum 200.000 — 320.000, 500.000. — **Krasna vila** kakor dobičkanosna hiša 240., 500.000. — **Posestvo** pri mestu z vilom 65., 90., 165., 350.000. — **Grad 750.000.** — Posredovalnica »Rapid«, Gosposka 28. 4410-11

TRISTANOVANJSKA HIŠA na prodaj. Kalohova ul. 41, Studenci. 4476-11

Prodaj **HIŠO** na glavni cesti. Cena din 18.500. Vprašati gostilna Sever, Tezno. 4440-11

Kupim **DONOSNO HIŠO** in izplačam takoj 5 do 600 tisoč din ali pristopim s takim zneskom kot družabnik-sodelavec k trgovini oz. podjetju. Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Natančneje osebno«. 4461-11

Išče se **GOSTILNA** v najem z 1. julijem ali 15. julijem v katerikoli industrijskem kraju. Ponudbe na »Večernik« Ptuj pod »Točen plačnik«. 4474-11

HIŠA v Slovenski Bistrici v centru in njiva v bližini napredaj za okrog din 65.000. Hiša tudi sama za okrog din 45.000. Poizvedbe: Dr. Černei, Ljubljana, Tavčarjeva. 4473-11

DENAR

AKO RABITE POSOJILO ne čakajte zadnjega trenutka, temveč javite se takoj pri Hranilni posojilnici »Moj dom«, Ljubljana, Dvořakova ul. 8. 11778-16

Hranilne knjižice

vrednostne papirje kupujemo stalno in po najvišjih cenah in takojšnjem plačilu

RUDOLF ZORE Ljubljana, Gledališka ulica 12

IŠČEM KOMPANJONA s 100.000 din za izdelovanje proizvoda živilske stroke. Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Kava«. 4309-12

OBRT - TRGOVINA

Če iščete kupca za Vašo industrijo, trgovino, obrt ali udeležbo kapitala, se obrnite zaupno

na mojo oblastveno dovoljeno pisarno. Strogo solidno poslovanje. Sijajni uspehi.

RUDOLF ZORE Ljubljana, Gledališka ulica 12 Priložite znamke.

SPALNICE, JEDILNICE KUHINJE vseh vrst v najmodernejših (lastnoročnih) izdelavah dobite v zalogi pohištva Aleksandrova c. 48. 4311-1

STRIŽENJE 3. BRITJE 2 DIN Znižane cene v brivnici »Rapid«, Meljska 1. 4321-13

TRAFIKO kupim na prometnem prostoru. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 4388-13

RETUŠO

negativ oddam na dom. Foto Japelj Maribor. 4262-13

MARTIN SAFRAN Sobo-črkoslikar in pleskar. Krekova ulica 16. Prevzame vsa v to stroko spadajoča dela. Zmerne cene, delo solidno. 2465-1

PRODAJNI PULT se proda. Mlinska ul. 21, pri hišniku. 4407-13

RABITE SLIKE? Za legitimacije in portrete Vam izvrši najhitreje, lepo in poceni **Foto »Jana«**, Sodna ulica 1-II., nasproti Bate. 4423-13

Kupim **ŽELEZNO BLAGAJNO** nad 100 kg težko. Ponudbe pod »Blagajna« na ogl. odd. »Večernika«. 4460-13

LETOVANJE IN POTOVANJE je združeno z nabavo raznih potrebščin. Dobite jih pa v trgovini A. Franko, Maribor, Valvazorjeva 36, vogal Frankopanove. 4450-13

STROJI

PISALNI STROJ »Remington«, skoro nov, prodam. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 4434-14

GRADIVO

BETONSKA KLET 10x12, krasna lega v mestu ter nekaj gradbenega materiala se poceni proda. Vprašati Dalmatinska 8. 4430-15

POHIŠTVO-OPREMA

Dobro ohranjena **HRASTOVA SPALNICA** otomana in bela kuhinjska oprema se vsled družinskih razmer prodaj. Na ogled dnevno od 1/9. do 1/11. ure. Trdinova ul. 9. 4340-17

RAZLIČNO POHIŠTVO iz trdega lesa radi selitve prodam. Jerovškova 23/I. 4406-17

POHIŠTVO, vložke, madrace, odeje, fotelje za bolnike in likalne mize dobite pri Makoter, Krekova ulica 6. 4418-17

Prodaj radi selitve **KUHINJSKO KREDENCO** mizo, omaro itd. Maistrova 18, vrata 1. 4245-17

Afrik, žimo
na veliko in malo kupite ugodno pri **„OBNOVA“ F. Novak** Jurčičeva 6

VRATA, OKNA dvo- in trodelna z rotolnim kompl. izgotovljeno za vzi-dovo po znižani cenil. Ležalni stoli (brez platna), dokler se zaloga din 30.—, Ehrlich, Studenci, Aleksandrova 62. 4478-17

Prodaj **MIZNI ŠTEDILNIK** po ugodni ceni. Vprašati Stražunska ul. 17, Pobrežje. 4442-17

POHIŠTVO! Ni vseena kje kupujete pohištvo. Odločite se za naročilo pri mizarju, ki se peča samo z izdelavo boljšega pohištva. Priporoča se »Efska«, mizarstvo, Frančiškanska 12. Tu se sprejme dober pleskar za lakitanje. Lastnik Korošec. 4455-17

POHIŠTVO Skoro nova otroška postelja z vložom in madracom no proda. Jadranska ul. 21 a, vrata 8. 4453-17

ŽENSKI KOTIČEK

GOSPODINJE! Pozimi le umivanje oken neprijetno. Nabavite si najnovejši, praktični patentirani brisalec za umivanje in sušenje oken. Cena z navodilom din 36.— Dobite ga v vseh boljših trgovinah ali vseh boljših trgovinah all direktno pri Jugopaten. Ljubljana, Dvořakova 8. Telefon 42-40. Pri predplačilu na čekovni račun št. 14.627 Vam pošljemo poštne prosto. Sprejemmo preprodajalce. 13544-1

ona

kupuje kopalne obleke najboljših kvalit: 'FORMA', 'HEIN ZELMANN', 'SELIFF', 'BENGER' kakor tudi hlače za plažo samo pri

konfekciji
greta
maribor
grajski trg

Tudi za močnejše dame velika izbira

POUK

RAZNE KNJIGE
prodam. Naslov pri hišnici. Meljska cesta 5, dvorišče. 4292-21

RABLJENE ŠOLSKE KNJIGE
kupujemo. Knjižarna W. Heinz. 4310-21

VOZILA

AVTO ADLER
mali, poceni prodaja Hojnik. Franciškaška 13. 4323-22

AVTO EIFEL
(Ford) limuzina, vožen samo 16.000 km, z dvojno rezervo se po ugodni ceni prodaja. Oskrbništvo veleposvestva Langental, p. Pesnica. 4342-22

OTROŠKI VOZIČEK
naprodaj. Maistrova ul. 17. vrata 10. 4414-22

MOTORNO KOLO
200-350 cm³, malo rabljeno, kupim. Čebin, Sv. Benedikt. 4384-22

OTROŠKI VOZIČEK
globok, malo rabljen, prodam Stefančič, Koroška 21. 4377-22

ŽENSKO KOLO
dobro ohranjeno, poceni naprodaj. Aleksandrova 81. Po brežje. 4349-22

NOVO MOŠKO KOLO
»Brenabor« se poceni prodaja. V račun se vzame tudi staro kolo. Ogleda se pri Babošek Vladko, klobučarstvo, Maribor, Vetrinjska 5. 4355-22

MOTORNO KOLO A. J. S.
športno, prodam. Jerin, Kneza Koclja 20. 4302-22

ŠPORTNI VOZIČEK
in otroška stajica ugodno naprodaj. Luckmann Prešernova 4. 4386-22

»Geič« ZAGREB

Posloval.: Juršičeva ul.
Tovarna: Pile I. št. 10

tovarna čokolade, bonbonov in marmelade

Priporočamo svoje prvovrstne izdelke vseh vrst čokolade, bonbonov, desertov in marmelade. Specialiteta: dvakrat pasirana mezga (pekmez). Zahtevajte našo domačo znamko pri svojem trgovcu.

Zastopnik za Slovenijo: **tt. BON-BON, Florjanc Josip**
Ljubljana, Miklošičeva cesta 30 — Telefon 44-42

Steznik

ki Vam bo dobro pristojal samo iz specialne prvovrstne delavnice
Kocmut, Meljska c. 3

MILOSTLJIVA!
Vaše krzno, kakor tudi vsi zimsko garderobo, preproge itd. lahko hranite dobro in poceni v moji novo urejeni trgovini. Prevzam. tudi preprojevanja po najmodernejših dunajskih in pariških modelih. Semko, Maribor, Aleksandrova cesta 13. 9397-18

SIVALNI STROJ
dobro ohranjen, naprodaj. Razvanje 108, p. Hoče, Serbec. 4325-18

KAJENJE ŠKODUJE VAŠEMU ZDRAVJU
»NIKOTINOL« neškodljivo zanesljivo sredstvo odvadi v 2-3 tednih kajenja tudi najstrastnejše kadilce. Cena velika steklenica din 70.—, mala din 60.— Po povzetju razpošilja Jugopotent, Ljubljana, Dvořakova 8. Sprejemno preprodajalce. 13542-1

IDEJE — IZUME
vnovčuje in plasira v tu- in inozemstvu Jugopotent, Ljubljana, Dvořakova 8. 13543-1

JAGODE MESEČARKE SADIKE
ki nosijo od junija do pozne jeseni, dobite poceni v vrtnariji Jemec, Maribor, Prešernova ulica. 4141-28

ŠIRITE »VEČERNIK«!

Za vroče dneve...

„Seta“ - vložki

pri potenju varujejo noge, čevlje in nogavice

Velika razprodaja

manufakturnega blaga 20-30% ceneje od znane nizke in stare cene. Zato pohtite vsi v...
Ne zamudite prilike, dokler zaloga še traja!

Češki magazin

Prvovrsten specialist za **TRAJNE KODRE** z najnovejšim aparatom in preparatom. Garantirano delo. Cena samo din 45.—. Salon Kosem, Meljska 63. 4399-18

SIVALNI STROJ
z okroglim čolničkom poceni na prodaj; istotam motorno kolo znamke »Puch« 250 cm za ceno 1800 din. Draksler, mehanik, Vetrinjska ulica. 4432-18

Prodaj dobro ohranjen **SIVALNI STROJ** in voziček. Vprašati v pekarni Zg. Radvanje, Hostejeva ul. 27. 4446-18

Prodaj se bela **OTROŠKA POSTELJA** obleka za 13-letnega fanta in črni čevlji. Vse dobro ohranjeno. Pobrežje, Aleksandrova c. 17. 4451-18

Stikete
SITAR & SVETEK
GRAVERSKI ZAVOD
LJUBLJANA
FRANČIŠKAŠKA UL. 3

ŽENITBE · DOPISI!
»IZREDNI ZNAČAJ«
Dvignite pismo v upravi »Večernika« 4315-19

GLASBILA
KLAVIR
prodam. Aleksandrova 43, dvorišče. Vprašati pri g. Građišniku. 4330-20

KRATEK GLASOVR
prodam radi selitve. Prva glas za din 5500. Lešnikova 1, Tomšičev drevored. 4376-20

MOTORNO KOLO
»Zündapp« 350 ccm, s kardanskim podonom, malo voženo, prodaja špedicija »Merkur«, Meljska 12. 4336-22

Skoraj nov globok **OTROŠKI VOZIČEK** poceni naprodaj. Zg. Radvanje 75, Lužnik. 4481-22

BSA
motocikel 250 ccm za din 1400 na prodaj. B. Divjak, Ključavničarska ul. 3. 4471-22

PRIDELKI
STARO SENO
okrog 3000 kg, metercent 120 din, prodaja Franc Kramberger, Gočeva št. 6, Sv. Trojica v Slov. gor. 4379-23

ČEBULO
lepo trdo in zdravo pošilja tudi po železnici od 50 kg naprej po povzetju po din 5.— kg Josipina Bole trgovina z deželnimi pridelki, sadjem in zelenjavo na veliko, Maribor, Koroška cesta 20, itofam kupujem lepe črešnje. 4369-23

ŽIVALI
NEMŠKI OVČARJI
čistokrvni, nagrajeni roditelji s prvovrstnim rodovnikom se prodajo. Vprašati Gregorčičeva 31., desno. 4385-24

IZGUBLJENO
KDOR JE NASEL
v nedeljo popoldne v Studencih del od motornega kolesa, naj ga vrne proti nagradi. Kojc, Radvanjska 31, Studenci. 4416-27

RAZNO
PONIKLANJE
pokrovanje predmetov vseh vrst dobro in poceni pri »Ruda«, Maribor, Trstenjakova ulica 5. 6177-1

Ali imate velike zahteve?

Ako jih imate, Vam jih

Salva

KOZMETIČNI PROIZVODI

sigurno izpolnejo.
»SALVA« krema v lončku in tubi, katera prednost o dovršeni negi Vaše lepote Vas bo hitro prepričala z ozirom na svoje izbrane in najplemenitejše sestavine.
»SALVA« kremo in »SALVA-GOLD-HORMON« kremo vpije koža v gube in razpoke ter tako obnavlja že zamrle celice. Negujte se s »SALVA« kremo, ker postane koža bolj sveža in odporna, a lice dobi mladeniški izgled in dopadljivo lepoto. VEGETABILNA PARNA KOPEL za pranje obraza, »SALVA«-SHAMPOO in ostali izdelki bodo Vašo lepoto še podkrepili.
»SALVA« LABORATORIJ
Glavni depot: Zagreb, Varšavska 3.
DOBIVA SE V VSEH STROKOVNIH TRGOVINAH.

Samo plemenita krema Vam lahko daruje lepoto!

Barvarski inženjer

jugoslovenski državljani, star 28-35 let, se išče za večje podjetje. Ponudbe pod »Barvarski inženjer« na »INSERTA«, reklamni zavod, Zagreb, Jelačićev trg 3.

FOX

Loščilo za parkete
Zadovoljstvo vsake gospodinje
Domači proizvod

PRODAM
46. letnik »Ljubljanskega Zvočnika« in 36. letnik »Doma in Sveta«. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 4456-28

MOSKE OBLEKE,
postelje, omare, umivalnik, voz (plato), 3-metrski naslovna tabla, kotel (Alfa) za perilo, steklena vrata prodaja Breznik, Gosposvetska 14. 4426-28

Prvovrstne fotografije dobite v foto-studiju

»Pelikan«

Maribor — Gosposka ulica št. 23

POSOJILNICA NARODNI DOM

v Mariboru z. z. o. j. • najstarejši slovenski denarni zavod v Mariboru

REZERVE BLIZU DIN 12.000.000.—

Najbolj varna naložba denarja,

ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo - - Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno

Hranilnica dravske banovine Maribor

Centrala Maribor

v lastni novi palači na oglu Gosposke in Slovenske ulice

Podružnica Celje

nasproti pošti, prej Južnoštajerska hranilnica

SPREJEMA VLOGE NA KNJIZICE IN TEKOCI RACUN PO NAJUGODNEJSEM OBRESTOVANJU!

Najnoviji modeli

Najnižje cene
Cenik franko

otroških vozičkov, dvokoles, in delov, šivalnih strojev, prevoznih triciklov, pnevmatike pri

„TRIBUNA“ F. B. L., MARIBOR

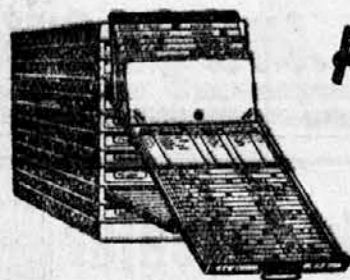
Aleksandrova cesta 26 ♦ LJUBLJANA, Karlovačka c. 4

Moški! Pri spolni slabosti

(spolna impotencija) poizkusite hormonske pilule

HORMO-SEKS

Dobivajo se v vseh lekarnah. 30 pilul din 84, 100 pilul din 217, 300 pilul din 560. — Zahtevajte samo prave in originalne Hormo-Seks pilule. Po pošti diskretno razpošilja: KR. DV. LEKARNA PRI SV. AREHU, Maribor. — Glavno skladišče: Farm. kem. laboratorij „VIS-VIT“, Zagreb. Langov trg 3. (Ubl. rep. v. št. 5846-35)

Kartoteka:

preglednosti
točnosti
enostavnosti
zanesljivosti
in cenovnosti

>Safra< MARIBOR
Gregorčičeva 24

Tel. 25-10

NAJPOPOLNEJŠE HARMONIKE SVETA

HÖHNER
GENERALNO ZASTOPSTVO
SCHNEIDER
ZAGREB, NIKOLIČEVA IO
ZAHTEVAJTE BREZPLAČNI CENIK

HÖHNER

harmonike
so od vseh
najboljše

Continental

na ugodne mesečne obroke

IVAN LEGAT

Maribor, Votrjajska ul. 30
Ljubljana, Prešernova ul. 44

Gramofonske plošče

niso več luksuz, ker dobite že za **din 38*** najnovije šlagerje, plesne, narodne s petjem s harmoniko. Stalno na zalogi razne igle, električni radio gramofoni in ves ostali pribor za gramofone.

elektrotor
LJUBLJANA
PASAŽA NEBOTIČNIK
Glavno zastopstvo v Karbi: Meinel & Berold
Zahtevajte brezplačne sezname!

Zlato in srebro,

briljante, zastavljajne listke,
išče nujno za nakup

M. Ilgerjev sin

Maribor, Gosposka ulica 1.

Kopalne obleke,

najnoviji modeli, tudi ugodno
Lama, Jurčičeva ul. 4

Oglašujte!

Kje ima reklama - največji uspeh?

- Velik pripomoček k poslovnemu napredku so oglasi. Isti imajo v dnevnih listih med različnimi načini in sredstvi reklame največji uspeh.
- Seveda mora biti oglas dobro napravljen, predvsem zanimiv, udaren, učinkovit, da čim bolj potegne nase čitateljevo oko, in s tem doseže večji uspeh.
- V naslednjem prinašamo statistiko letnih izdatkov za raznovrstno reklamo v znesku 1.304.000.000 dolarjev.

Film	5,000.000.—
Programi	5,000.000.—
Reklamne table na prometnih sredstvih	11,000.000.—
Plakati	12,000.000.—
Izložbe	20,000.000.—
Telefonske knjige in adresarji	20,000.000.—
Predvajanje vzorcev	24,000.000.—
Poljedelski časopisi	27,000.000.—
Svetlobna reklama in barvane slike	30,000.000.—
Dodatni artikli	30,000.000.—
Trgovski strokovni listi	70,000.000.—
Tedenske revije	150,000.000.—
Direktna reklama	300,000.000.—
DNEVNI LISTI	600,000.000.—

ABOZA OBLEKE

moško perilo,
kravate, nogavice,
klobuke

največja izbira
najnižje cene

M. KOTNIK

MARIBOR - GRAJSKI TRG 1

INDUSTRIJE OBRTNIKI TRGOVCI

Vse za pisarstvo

kupite najceneje pri . . .

Tiskovni zadrugi

Maribor, Aleksandrova
cesta 13 — Telefon 25-45

Tudi dobri vojak **SVEJK** je uporabljal pri vojakih vseh 12 komadov prepotrebnih predmetov

Foto turista Lojzeta Smuca

in sicer: 1. zlozljiv brivski aparat v etuiju, 2. čopič za britje, 3. brivsko milo, 4. 10 komadov britvic, 5. stekl. kolonske vode, 6. kos toaletnega mila, 7. zobno ščetko, 8. zobno pasto, 9. ogledalce, 10. glavnik, 11. šivalni pribor, 12. strelsko zabavno igro, katere dobite za 34 din, po pošti 39 din. — Vpošljite na naš ček račun št. 13.285 39 din nakar Vam takoj odpošljemo navedeno kot paket. Vrednost predmetov kupljenih posamezno je dvojna. Priprčajte se osebno v trgovini, kjer Vam brezobvezno pokažemo kolekcijo. — Priporočila se

Foto Tourist — Lojze Smuc

Ljubljana, Aleksandrova c. 8 in Prešernova 9.